

YHDISTYKSEN NETTISIVUJEN UUDISTAMINEN JA LAAJENTAMINEN

Kaisa Huusko

Opinnäytetyö
Lokakuu 2013

Mediatekniikan koulutusohjelma
Tekniikan ja liikenteen ala

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU
JAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tekijä(t) HUUSKO, Kaisa	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 1.10.2013
	Sivumäärä 87	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi YHDISTYKSEN NETTISIVUJEN UUDISTAMINEN JA LAAJENTAMINEN		
Koulutusohjelma Mediatekniikan koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) MANNINEN, Pasi		
Toimeksiantaja(t) Keuruun Urheiluratsastajat ry.		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Yhdistyksen nettisivujen uudistamisen ja laajentamisen tavoitteena oli luoda uusi, nykyaikaistettu ja entistä toimivampi nettisivusto Keuruun Urheiluratsastajat ry:n käyttöön. Vanhat nettisivut olivat aikansa eläneet sekä ulkoasunsa että toiminnallisuutensa puolesta eivätkä olleet esimerkiksi responsiiviset. Seuran hallitus tarvitsi työkaluja kaksisuuntaiseen viestintään eli tehokkaampaan tiedonvälitykseen seuran jäsenille, sekä välineitä jäsenistölle saada helpommin yhteyttä seuraan. Lisäksi nettisivujen päivitys haluttiin siirtää seuralle itselleen ja tehdä päivittämisestä helppoa myös seuran toimihenkilöille.</p> <p>Sivuston uudistamiseen liittyi myös nettihotellien vertailu. Käytössä ollut nettihotelli ei vastannut tulevien uusien sivujen tarpeita, sillä se ei sisältänyt esimerkiksi tietokantaa. Selvityksessä kartoitettiin suomalaisten palveluntarjoajien hintoja ja nettihotellipaketteja. Tuloksena päädyttiin vaihtamaan palveluntarjoajaa halvempaan vaihtoehtoon. Osana nettisivujen uudistamista tehtiin seuran jäsenille tiedotusta koskeva jäsenkysely, jossa selvitettiin esimerkiksi mistä jäsenet saavat tietoa toiminnasta ja miten jäsenet parantaisivat seuran tiedotusta. Kyselyn vastausmäärät jäivät hyvin vähäisiksi, mutta vastauksista tehtiin yhteenveto ja ne huomioitiin sivujen uudistamisessa. Uusi nettisivusto toteutettiin avoimen lähdekoodin WordPress-julkaisujärjestelmän päälle. Uusina toiminnallisuuksina tehtiin jäsenhuone eli seuran jäsenille tarkoitettu kirjautumista vaativa alue, etusivun tapahtumakalenteri, ajankohtaisten asioiden julkaisuun tarkoitettu blogi, kuvagalleria ja ilmoittautumislomake. Toiminnallisuudet toteutettiin WordPressin lisäosilla, joista valittiin helppokäyttöisimmät ja luotettavimmat.</p> <p>Ennen sivujen julkaisua Keuruun Urheiluratsastajat ry:n hallitus perehdytettiin uuden sivuston rakenteeseen sekä WordPressin käyttöön ja päivitysten tekemiseen. Seuralle annettiin käyttöön myös kattava ohjeisto kuvineen sivuston ylläpitoon.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Julkaisujärjestelmät, www-sivustot		
Muut tiedot Liitteenä mm. nettisivujen käyttöohje, 13 sivua.		

Author(s) HUUSKO, Kaisa	Type of publication Bachelor's Thesis	Date 1.10.2013
	Pages 87	Language Finnish
		Permission for web publication (X)
Title UPDATE AND EXPANSION OF REGISTERED ASSOCIATION'S WEBSITE		
Degree Programme Media Engineering		
Tutor(s) MANNINEN, Pasi		
Assigned by Keuruun Urheiluratsastajat ry.		
<p>Abstract</p> <p>The update and expansion of the registered association's website aimed to create a new, modern and improved WWW site for Keuruun Urheiluratsastajat ry. The old website's layout and functionalities were outdated and were not responsive. The board of the association needed tools for bidirectional communication, in other words to make the communication more efficient from the board to the members and also to make it easier for members to contact the association. In addition the board needed to be able to carry out everyday updates to the site in the easiest way possible.</p> <p>The comparison of web hotel service providers was also a part of the project. The old web hotel did not meet the requirements of the new website, for example it did not contain a database. Some Finnish service providers were compared using the prices and features as criteria. The outcome was to change the service provider and a more cost-efficient provider was chosen. As a part of the renovation of the website a poll was made for the members of the association. The poll examined the methods the members get information about the activity in the association and how the members would like to improve these methods. There were very few replies to the poll; however they were summarised and considered throughout the project. The new website was created on WordPress which is an open source content management system. Completely new features on the site were a member's area for the members of the association with login, a front page event calendar, a blog feature for publishing current news, an image gallery and a registration form. These features were implemented using WordPress plugins which were compared to find the most reliable and easiest ones.</p> <p>Before the publishing of the new website the board of the association was familiarized with the website's structure, how to use WordPress and do the updates. The association was also provided with a comprehensive graphical user manual for the site's maintenance.</p>		
Keywords Content management systems, websites		
Miscellaneous Attachments include a manual for the website, 13 pages.		

Sisältö

1	TYÖN LÄHTÖKOHDAT	4
1.1	Toimeksiantajan kuvaus	4
1.2	Tehtävän kuvaus ja tavoitteet	4
1.3	Lähtötilanne	4
2	SIVUSTON SUUNNITTELU.....	6
2.1	Seura toimeksiantajana	6
2.2	Käyttäjäkysely	7
2.3	Nettihuollon palvelut	9
2.4	Sisällönhallintajärjestelmä.....	12
2.5	Ulkoasun suunnittelu	13
2.6	Toiminnallisuudet	16
2.7	Testaus ja käyttöönotto	17
3	SIVUSTON TOTEUTUS.....	21
3.1	Käyttäjäkyselyn toteutus.....	21
3.2	Käyttäjäkyselyn tulosten läpikäynti.....	24
3.3	Nettihuollon ratkaisu	25
3.4	WordPressin käyttöönotto	26
3.5	Ulkoasun suunnittelu ja toteutus.....	28
3.6	Toiminnallisuuksien toteutus.....	35
3.6.1	Jäsenhuone	35
3.6.2	Tapahtumakalenteri	37
3.6.3	Lomakkeet	40
3.6.4	Facebook-syöte.....	43
3.6.5	Kuvagalleriat	45
3.7	Testaus ja käyttöönoton suunnittelu	49
3.7.1	Testaus.....	49
3.7.2	Pääkäyttäjä	51
3.7.3	Jäsen	52
3.7.4	Vieras	52
3.7.5	Yleinen toimivuus ja käytettävyyys	52
4	SIVUSTON KÄYTTÖÖNOTTO	54
4.1	Tulosten esittely.....	54
4.2	Julkaisu ja käyttöönotto	54
4.3	Palaute	54
4.4	Jatkokehitys ja tulevaisuudennäkymät	55

5	POHDINTA	56
5.1	Tavoitteet	56
5.2	Käyttäjäkysely ja nettihotelliselvitys.....	56
5.3	WordPress.....	58
5.4	Uusi ulkoasu	60
5.5	Tulokset	60
6	KIITOKSET	62
7	LÄHTEET	63

Liitteet

Liite 1.	Kyselypalveluiden vertailu	67
Liite 2.	Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkysely	69
Liite 3.	Ote Keuruun Urheiluratsastajat ry:n hallituksen kokouspöytäkirjasta 16.7.2013.....	71
Liite 4.	Testaustoimenpiteet ja tulokset.....	72
Liite 5.	Nettisivujen käyttöohje	75

Kuviot

Kuvio 1.	Usage of content management systems for websites (W3Techs 2013.)	12
Kuvio 2.	Lomakkeiden muokkaaminen Googlen palvelussa.....	21
Kuvio 3.	Lomakkeiden teemat	22
Kuvio 4.	Googlen lomakkeen vastausten graafinen yhteenveto	23
Kuvio 5.	Ikoneissa käytetty versio seuran logosta	27
Kuvio 6.	Vanhat nettisivut	29
Kuvio 7.	Ulkoasun raakaversio	30
Kuvio 8.	Muokkaamaton TwentyTwelve-teema (TwentyTwelve n.d.).....	31
Kuvio 9.	Sivuston lopullinen ulkoasu, etusivu.....	32
Kuvio 10.	Staattisen etusivun ja artikkelisivun asetukset	33
Kuvio 11.	Hallintapaneelin vimpaimien hallintanäkymä.....	34
Kuvio 12.	Sivun tai artikkelin estäminen onnistuu yhdellä rastilla.....	36
Kuvio 13.	Sisäänkirjautumattoman käyttäjän näkymä jäsenhuoneesta	36
Kuvio 14.	Hallintapaneeli, Event Geek.....	38
Kuvio 15.	Tapahtuman pop-up aukaistuna	39
Kuvio 16.	CSS-tyyleillä muotoiltu tapahtumaikkuna.	39
Kuvio 17.	Visual Form Builder päänäkymä.....	40
Kuvio 18.	Visual Form Builder, listaus lomakkeen vastauksista.....	41
Kuvio 19.	Käytettävissä olevat lomakenttien tyypit	41
Kuvio 20.	Lomakkeen kentän tietojen muokkaus	42
Kuvio 21.	Esimerkki lomakkeesta sivustolla	43
Kuvio 22.	FBF Facebook page Feed Widget asetukset sekä käyttöliittymä sivustolla.....	45
Kuvio 23.	NextGen Gallery hallintapaneeli	46
Kuvio 24.	Kuvien lataaminen galleriaan	47

Kuvio 25. Gallerioiden hallinta	48
Kuvio 26. Albumien hallinta	48
Kuvio 27. Testauksen jaottelu	50
Kuvio 28. Ulkoasun skaalautuminen pienempään resoluutioon	53

Taulukot

Taulukko 1. Nettihotellivertailu	10
--	----

1 Työn lähtökohdat

1.1 Toimeksiantajan kuvaus

Keuruun Urheiluratsastajat ry. on vuonna 2010 perustettu ja vuonna 2011 rekisteröity keskisuomalainen ratsastusseura. Seuran toimialueena on Keuruu ympäristökuntineen ja se on Suomen Ratsastajainliitto SRL:n jäsen. Seura toimii yhteistyössä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa järjestäen eritasoisia kilpailuja, valmennuksia, luentoja ynnä muuta toimintaa. Yhtenä seuran tavoitteena on järjestää kaikille ratsastajille mahdollisuuksia ratsastusharrastusta tukevaan oheisharjoitteluun. (Yleistä seuran toiminnasta 2011.)

Seuralla on tällä hetkellä jäseniä 52 (Jokihaara 2013).

1.2 Tehtävän kuvaus ja tavoitteet

Päivitys- ja laajennusprojektiin ryhdyttiin uudistamisen tarpeesta. Koska seuran toiminta oli laajentunut ja monipuolistunut, olivat vanhat sivut osoittautuneet kankeiksi ja toimimattomiksi. Ulkoasua ei ollut suunniteltu sisältämään paljoa tekstiä tai kuvia ja se ei myöskään ollut responsiivinen. Isoin tarve muutokselle oli päivittämisessä; tiedon jakamiseen tarvittiin kaksi henkilöä, joista toinen kirjoitti sisällön ja jakoi sen mahdollisesti myös seuran Facebook-sivuilla sekä lähetti sivustoa päivittävälle henkilölle. Siirtymällä julkaisujärjestelmään poistettiin välikäsiä ja sisältöä hallinnoivat henkilöt pystyivät tekemään muutoksia myös sivustolle ilman ylimääräistä tiedonvaihtoa. Seurassa haluttiin myös siirtyä kohti kaksisuuntaista viestintää, jolloin sivut tiedottaisivat jäsenistöä ja jäsenistö voisi kirjautua sivuille katsomaan valokuvia, ilmoittautumaan tapahtumiin tai muuta vastaavaa. Uudistamiseen haluttiin myös käyttäjien eli seuran jäsenten mielipide, joten ennen työn aloitusta toteutettiin käyttäjille kysely seuran tiedotuksesta ja nettisivujen sisällöstä.

1.3 Lähtötilanne

Keuruun Urheiluratsastajien nettisivut toimivat osoitteessa <http://urheiluratsastajat.net>. Sivut suunniteltiin ja toteutettiin heti seuran toiminnan alettua. Tämän jälkeen ulko-

asua ei ollut merkittävästi uudistettu, vaan se oli pysynyt jokseenkin samana pieniä värimuutoksia lukuun ottamatta. Sivustolla oli kuusi eri sivua, joille tarvittava tieto oli jaettu. Sivusta näki heti, millaista tietoa seuran täytyi jäsenilleen sekä kiinnostuneille välittää; seuran toiminta, arvot ja yhteystiedot, ajankohtaiset asiat, tiedot valmennuksista ja kilpailuista sekä oheisharjoituksista.

Aikaisemmin sivut tehnyt henkilö hoiti myös niiden päivittämisen. Nettihotelli.org, jonka palvelimilla sivut olivat, tarjosi selainpohjaisen hallintaohjelman tiedostoille. Sivusto oli kokonaisuudessaan toteutettu HTML-tiedostoina (sisältäen myös JavaScript-toiminnallisuutta ja CSS:ää), mikä tarkoitti että päivittäjän täytyi tuntea HTML-merkinnät voidakseen tehdä niihin muutoksia. Alkuvaiheessa oli tarkoitus, että seuralta koulutetaan yksi tai useampi henkilö tekemään päivityksiä HTML-koodiin, mutta tämä ei toteutunut ja sivujen tekijä jatkoi ylläpitoa myöhemminkin.

2 Sivuston suunnittelu

2.1 Seura toimeksiantajana

Keuruun Urheiluratsastajat on rekisteröity yhdistys. Rekisteröidyllä yhdistyksellä on oikeus harjoittaa ansiotoimintaa tai elinkeinoa, mikäli se liittyy suoraan yhdistyksen tarkoitukseen tai on taloudellisesti vähäarvoista. Lisäksi lain mukaisesti rekisteröity yhdistys voi hankkia oikeuksia, tehdä sitoumuksia sekä olla asianomaisena tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona. (L 26.5.1989/503.)

Rekisteröidyllä yhdistyksellä on tiettyjä velvoitteita: yhdistyksellä on oltava kokouksessa valittu hallitus, tilintarkastajat, huolellinen kirjanpito, sääntömääräiset kokoukset sekä jäsenillä oikeus osallistua päätöksentekoon ja valvoa sitä. Yhdistyksen jäsenillä on myös oikeus osallistua toimintaan, käyttää äänioikeutta yhdistyksen päätöksenteossa sekä toimia yhdistyksen toimielimissä. (Rekisteröinnillä yhdistys saa oikeustoimikelpoisuuden 2010.)

Seuran tulot muodostuvat neljästä eri lähteestä. Jäsenmaksut muodostavat noin 8 % vuosituloista. Tapahtumatuotot, eli kilpailut ja muut tapahtumat, tuovat noin 30 %. Kioskituotot seuran omissa tapahtumista tuovat noin 50 % ja muu varainhankinta, kuten seuratuotteiden myynti, alle 20 % tuloista. (Vuolle-Apiala 2013) Melkein kaikki edellä mainitut tulonlähteet liittyvät suoraan nettisivuihin. Tapahtumista informoidaan ja niitä mainostetaan nettisivuilla, ja mitä enemmän osallistujia, sitä todennäköisemmin kioskituotot kasvavat. Uusia jäseniä voivat houkutella aktiivinen toiminta, hyvä tiedonkulku, jäsenedut tai muut, joita nettisivuilla on esillä. Lisäksi seuratuotteita on mahdollista mainostaa ja kasvattaa niiden myyntiä. Vaikka nettisivut palvelevat siis ensisijaisesti jo olemassa olevia jäseniä sekä seuran hallitusta eikä niillä ole varsinaista kaupallista tarkoitusta, voidaan todeta, että niillä on selkeää potentiaalia ja vaikutusmahdollisuuksia myös taloudellisella puolella. Mitä uusien jäsenten hankkimiseen tulee, ratsastusseurat edistävät paikallista ratsastustoimintaa (Seuratoiminta n.d.) ja täten varsinkin täysjäsenten on luonnollista kuulua oman paikallisen alueensa ratsastusseuraan. Periaatteessa potentiaalisia uusia jäseniä ovat siis Keski-Suomen alueella asuvat ratsastuksen harrastajat. Mikään ei kuitenkaan estä kauempanakin asuvien ratsastuksen harrastajien liittymistä seuraan, joten hyvästä edustuksesta ei ole ainakaan

haittaa. Edellä mainitut asiat huomioiden nettisivujen tekeminen on hyvin informaatiolähtöistä ja tähtää hyvään tiedotukseen sekä käytettävyyteen eikä tuloksen saavuttamista pystytä mittaamaan esimerkiksi myyntilukuja seuraamalla. Palaute uusista sivuista onkin saatava käyttäjiltä itseltään.

2.2 Käyttäjäkysely

Käyttäjäkyselyillä voidaan selvittää esimerkiksi palveluiden, nettisivujen ja ohjelmistojen käyttäjäkuntia, käyttäjämääriä sekä tehdä mielipidetutkimuksia. Kyselyiden tulee olla suunniteltu siten, että vastauksista on hyötyä kehittäjille ja ne ratkaisevat ongelmia, jotka ovat nousseet esille. Jos tarkoitus ja päämäärä eivät ole selvillä, voi kyselyistä olla enemmän haittaa kuin hyötyä. (User survey for design 2006.)

Teksasin yliopiston koulutuksellisen tutkimuksen tietopaketti jakaa tutkimuksen kolmeen osaan: suunnitteluun, datan keräämiseen ja tulosten raportointiin. Suunnitteluvaiheessa tunnistetaan tutkittava ongelma ja tehdään taustatutkimusta aiheesta, toteutusvaiheessa data kerätään valitulla tavalla ja raportoidessa tuloksista muodostetaan kokonaisuus joka vastaa tutkittavaan ongelmaan. Käyttäjäkyselyä tehtäessä suunnittelu tarkoittaa lomakkeen ulkoasun ja toteutuksen suunnittelua sekä palvelun valintaa ja kysymysten laatimista. Kyselyn vastausajan umpeuduttua vastaukset käydään läpi, koostetaan havainnollistavaan muotoon esimerkiksi grafiikkaa hyödyntäen ja raportoidaan asianomaisille. (Conduct research 2007.)

Toteuttamisessa pitää ottaa huomioon tavoitteen ja kysymysten lisäksi myös lomakkeen laajuus, ulkoasu ja käytettävyys. Gary Barber (2010) listaa joitakin käyttäjäkokemukseen liittyviä huomioitavia asioita, muun muassa kyselyn pituuden, mahdollisuuden selata jo annettuja vastauksia, sivumäärän näyttämisen vastaajalle sekä mahdollisuuden lisätä oma vastausvaihtoehto (Barber 2010). Kaikki nämä vaikuttavat siihen, miten vastaaja kokee kyselyn ja jaksako hän keskittyä vastaamaan loppuun asti. Kyselyn tulosten kannalta vastaajien mielenkiinto ja hyvä kysymysten asettelu on erittäin tärkeää.

Driscoll ja Brizee (2010a) puolestaan listaavat ohjeistuksessaan joitakin huomionarvoisia asioita kysymysten laatijalle. Kysymyksissä tulisi välttää puolueellisuutta ja johdattelevuutta ja pitää kysymykset neutraaleina. Puolueellinen ja johdatteleva ky-

symys voi suoraan ehdottaa vastamaan tietyllä tavalla. Kysymykset eivät myöskään saa olla kaksipiippuisia eli ei pidä kysyä kahta tai useampaa asiaa yhtä aikaa, jolloin kysymykseen on hankalaa vastata yksiselitteisesti. Tällaisissa tapauksissa kysymyksen voi todennäköisesti jakaa kahteen eri kysymykseen ja tarpeen tullen ohjata tiettyyn kysymykseen vastauksen perusteella. Lisäksi pitkät ja monimutkaiset kysymykset ovat vastaajalle hankalia ja voivat muuttua myös johdatteleviksi. Sanamuodoissa tulisikin tähdätä tiiviiseen, yksiselitteiseen, jotain tiettyä asiaa kysyvään kysymykseen. Kyselyn kokonaispituutta ja monimutkaisuutta kannattaa tarkkailla ja välttää asiaan liittymättömiä kysymyksiä. Hyvä tapa tarkistaa kyselyn johdonmukaisuus on pyytää toinen henkilö lukemaan kysymykset läpi. (Driscoll & Brizee 2010a.)

Kyselylomakkeen ulkoasun muokattavuuteen vaikuttaa tapa, jolla kysely toteutetaan: valitaanko valmis palveluntarjoaja lukuisista netissä olevista vaihtoehdoista vai toteutetaanko lomake itse. Kyselylomakkeita tarjoavat palvelut antavat ”valmiin paketin”, jossa tekniseen toteutukseen ei tarvitse kiinnittää huomiota ja lomakkeen toimintaan voi periaatteessa luottaa. Lisäksi tarjolla olevat ulkoasuvaihtoehdot pitävät huolen lomakkeen selkeästä toteutuksesta ja käytettävyyteen liittyvistä seikoista. Tässä tapauksessa kyselyn tekijälle jää vain kysymysten laatiminen ja kyselyn jakaminen.

Liitteessä 1 on vertailtu ilmaisipalveluiden kysymysten ja vastausten määrää per kysely, kysymystyyppien määrää, onko kyselyä mahdollista jakaa (distribution) ja muokata jälkikäteen (later editing). Lisäksi on vertailtu ulkoasupohjien saatavuutta (templates), voiko kyselyn ladata esimerkiksi offline-työskentelyä varten (export/download), kyselyyn pääsyn rajoittamismahdollisuuksia (private/public), vastauksista riippuvaisen kysymysten esittämistä (skip logic) sekä saatavilla olevia maksullisia ominaisuuksia (premium features). (Good, Bazzano & Lombardi 2009.)

Joissakin palveluissa kysymysten ja vastausten määrää per kysely on rajattu, jolloin pitää tietää tarkasti, paljonko kysymyksiä ja vastauksia tarvitaan ja paljonko niitä kyselyyn tulee. Tämä on tulevaisuuden kannalta hieman ongelmallista, sillä vaikka kysymysten ja vastausten määrä pystyttäisiin päättelemään tiettyyn kyselyyn, voi jatkossa tulla tarvetta toteuttaa laajempia kyselyitä jolloin rajat eivät riitä. Kyselyn tekijän kannalta merkittävää on myös se, voiko kyselyä muokata jälkikäteen. Pienten muutosten tekeminen ja vaikkapa kirjoitusvirheiden korjaus voi muodostua ongelmaksi, jos kysely on julkaisun jälkeen suljettu editoinnilta. Lisäksi tarjolla on myös omalle pal-

velimelle asennettavia kyselyohjelmistoja (esimerkiksi avoimen lähdekoodin LimeSurvey), jotka vaativat PHP- ja MySQL-valmiuksia.

Liitteessä 1 olevassa taulukossa ei ole vertailtu kyselyn tarkempia muotoilumahdollisuuksia, esimerkiksi HTML-koodin saatavuutta tai upottamista omille nettisivuille. Myöskään helppokäyttöisyyttä ei ole sen tarkemmin arvosteltu, joten näiden ominaisuuksien arvioiminen jää käyttäjän kokeiltavaksi.

Kun kysely on toteutettu ja vastaukset ovat käytettävissä, tuloksia voidaan lähteä analysoimaan. Kyselyn toteutuksesta riippuen tulokset voivat olla monessakin eri muodossa, mikä kannattaa ottaa huomioon palvelua valittaessa. Jos tulokset eivät automaattisesti keräänny esimerkiksi taulukkoon, saattaa sen joutua tekemään käsin analysoinnin helpottamiseksi. Tulosten analysoinnissa keskitytään pelkästään dataan ja pyritään löytämään sekä tulkitsemaan siinä olevia säännöllisyyksiä tai kuvioita ja yleistämään näitä tulosten tulkitsemiseksi. (Driscoll & Brizee 2010b.)

2.3 Nettihotelliselvitys

Keuruun Urheiluratsastajien palveluntarjoajana on alusta asti toiminut Nettihotelli.org. Palvelu valittiin suositusten ja tuttavien hyvien kokemusten perusteella eikä sen toiminnassa ole ollut moitittavaa. Nettihotelliselvityksellä haetaan ensisijaisesti halvempaa ja toimivaa ratkaisua mahdolliseksi korvaajaksi nykyiselle kokonaisuudelle.

Käytössä on Tila 500 MB -webhotellipaketti, jossa on nimensä mukaisesti 500 MB levytilaa, 2 kappaletta 100 MB sähköpostilaatikoita, 10 GB kuukausittaista liikennettä sekä SQLite-tietokanta. Paketti maksaa 3,95 € kuukaudessa, johon lisäksi tulee verkkosoitteen hinta 1,50 € kuukaudessa. Koko paketille hintaa vuosittain tulee siis 65,40 €. (Tila 500 MB n.d.)

Nykyiset kotisivut ovat hyvin pienet. Kokonaisuus vie 81,9 MB käytettävissä olevasta 500 MB:sta. Pienet sivut ja melko vähäiset käyttäjämäärät tarkoittavat myös matalaa liikennettä, joka tällä hetkellä on 29,4 MB mahdollisesta 10 GB:sta. Palvelimen keräämien tilastojen mukaan suurin osa käytetystä tilasta, 64 MB, on sähköpostin käyttämää. Kotisivut vievät vain 3,7 MB tilasta. (Tilastot ja resurssien kulutus n.d.)

Julkaisujärjestelmän, kuvagallerian ja toiminnallisuuksien myötä sekä vaadittu tila että liikennemäärä tulevat kasvamaan. Vaihtoehtona on pysyä samassa palveluntarjoajassa ja ostaa lisämaksusta tietokantatilaa, vaihtaa saman palveluntarjoajan isompaan webhotelliin tai vaihtaa palveluntarjoajaa kokonaan. Uuden sivuston lopullista kokoa ja liikennemäärää on vaikeaa arvioida etukäteen, joten tilan lisäämisen mahdollisuus on myös huomioitava selvityksessä.

Taulukko 1. Nettihotellivertailu

Nettihanoteelli	Levytila	MySQL	PHP	Liikenne- raja	Sähköposti	Hinta/v
nettihanoteelli.org	500 MB	1	on	10 Gt/kk	2X100 MB	77,40 €
nettihanoteelli.org	1 GB	1	on	20 Gt/kk	5x100 MB	89,40 €
shellit.org	1 GB	2	on	10 Gt/kk	10	40 €
shellit.org	2 GB	5	on	20 Gt/kk	raja-ton	50 €
webhotelli.fi	2 GB	raja-ton	on	20 Gt/kk	10	45,37 €
int2000	2,5 GB	1	on	10 Gt/kk	20	72 €
webbinen.net	600 MB	raja-ton*	on	8 Gt/kk	20	49 €
webbinen.net	800 MB	raja-ton*	on	12 Gt /kk	30	69 €
netsor.fi	400 MB	1	on	?	3x100 MB	85 €
netsor.fi	1 GB	1	on	?	5x100 MB	109 €
Louhi	2 GB	1	on	40 Gt /kk	20	89,88 €
Domainmaailma	1 GB	1	on	10 Gt /kk	1x100 MB	43,29 €
Domainmaailma	2 GB	1	on	20 Gt /kk	1x100 MB	56,88
Scene Group	5 GB	3	on	30 Gt /kk	30	120 €
Sigmatic	2048 MB	1	on	20 Gt /kk	20	102 €**

* tietokantojen määrä ”näennäisesti raja-ton” ** vain 12 kk laskutusjaksolla

Taulukossa 1 on vertailtu muutamaa webhotellien palveluntarjoajaa sekä niiden oleellisiä ominaisuuksia: levytila, MySQL-tietokannan saatavuus, PHP-tuki, liikenne-
raja, sähköpostilaatikoiden määrä ja koko sekä hinta. Vuosihinta sisältää kaikki taulukossa esitetyt lisämaksut, kuten verkko-osoitteen (net, palveluntarjoajan hinnaston mukaan) ja MySQL-tietokannan. Vertailussa otettiin huomioon vain suomalaiset palveluntarjoajat joiden palvelimet sijaitsevat Suomessa, poikkeuksena webbinen.net ja netsor.fi, jotka eivät suoraan tarjonneet tietoa palvelinten sijainnista. Netsor.fi ei myöskään tarkasteluhetkellä määritellyt webhotelliensa liikenne-
rajoja. Tiedot on kerätty palveluntarjoajien omilta nettisivuilta kesä-heinäkuun 2013 aikana.

Palveluntarjoajaa valittaessa ensimmäinen silmiinpistävä asia on luonnollisesti hinta. Ilmaisiakin palveluita löytyy, mutta ne ovat mainosrahoitteisia eli voivat esimerkiksi

pakottaa asiakkaidensa sivuille mainoksia. Halvin palvelu kuulostaa aina houkuttelevalta, mutta hyvin halpa hinta voi myös olla merkki huonosta palvelusta. Hyvä palvelinlaitteisto, sen varmistaminen ja suojaaminen sekä ylläpito ovat kalliita. Myös palveluntarjoajan sopivuus tulevaan käyttötarkoitukseen kannattaa huomioida, vaikka monet tarjoavatkin samankaltaisia paketteja. Jotkut sopivat paremmin yritysten käyttöön, toiset taas yksityisille ja pienemmille nettisivuille. Netistä löytyy paljon keskustelupalstoja, arvosteluja ja muuta materiaalia tulevan palveluntarjoajan arvioimiseen. (Derkin n.d.)

Palvelulla voi olla myös joitain teknisiä rajoitteita, joihin kannattaa perehtyä. Runsaalle sisällölle tarvitaan enemmän tilaa ja suorituskykyä ja myös sivuston latausajat vaihtelevat palveluntarjoajasta riippuen. Varsinkin jos on tiedossa, että sivujen sisältö lisääntyy ja kasvaa jatkossa, kannattaa huomioida palveluntarjoajan antamat vaihtoehdot päivittämiseen. Palvelinten teknisellä toteutuksella, palvelinsalien sijainnilla ja varatoimenpiteillä (kuten varmuuskopioinnilla ja fyysisellä vartioinnilla) on vaikutusta palvelun luotettavuuteen. Jos tietoa ei ole suoraan tarjolla esimerkiksi palveluntarjoajan kotisivuilla, kannattaa asia selvittää asiakaspalvelun kautta. Teknisen informaation lisäksi ylipäättään tiedon saatavuus kertoo myös palvelun luotettavuudesta. (Derkin n.d.)

Yksityiskohdat palveluiden välillä voivat erota merkittävästi. Esimerkiksi varmuuskopiointien määrä ja tiheys saattavat vaihdella. Eroja on myös sivujen hallintatyökaluissa; jotkut tarjoavat hallintapaneeleita ja toiset esimerkiksi pelkkää FTP-yhteyttä. Valinta riippuu käyttäjän osaamistasosta, sillä hallintapaneelit ovat usein helppokäyttöisempiä kuin pelkät tiedostonsiirto-ohjelmat. Palveluntarjoajan valintaan voivat vaikuttaa myös palvelun ”arvot”, kuten pyrkimykset energiansäästöön tai palvelun kotimaisuus. Käyttäjän kannalta ehdottoman tärkeää on myös toimiva asiakaspalvelu, jonka saa kiinni mahdollisimman nopeasti tilanteen vaatiessa. Jos palveluntarjoajalla on esimerkiksi Facebook-sivut, käyttäjien jättämien kysymysten vastauksista voi päätellä jotain asiakaspalvelun aktiivisuudesta ja toimivuudesta. (Derkin n.d.)

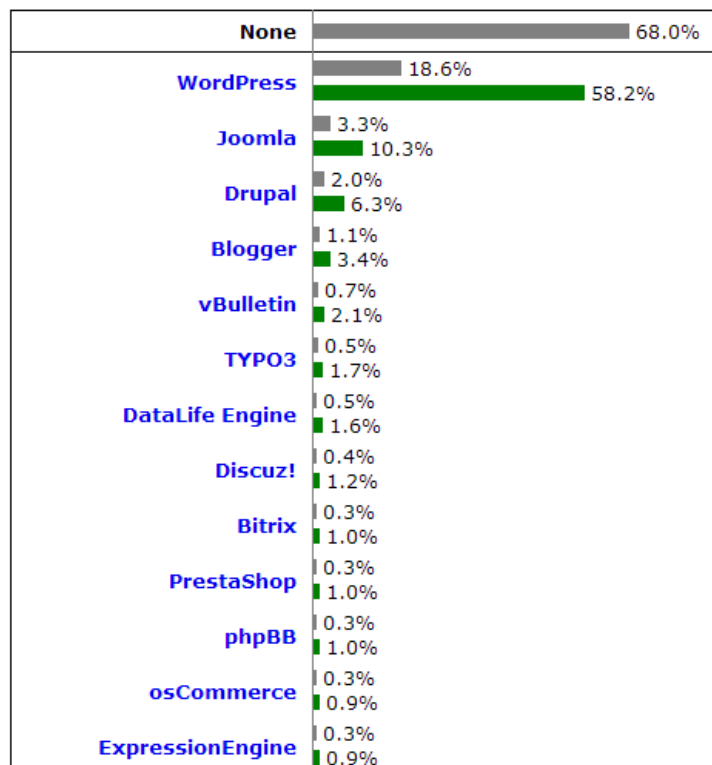
Esimerkiksi taulukossa 1 esitetty webhotelli.fi on saanut todella huonot arviot käyttäjiltä (Puskaradio 2013a) erityisesti asiakaspalvelun osalta, vaikka muutoin sen tekniset ominaisuudet ja hintataso ovat hyvät. Samanlaista palautetta asiakaspalvelusta ja myös teknisistä ongelmista on saanut int2000 (Puskaradio 2013b).

2.4 Sisällönhallintajärjestelmä

WordPress on ilmainen avoimen lähdekoodin sisällönhallintajärjestelmä, jonka avulla voi helposti perustaa nettisivun ja blogin. Aktiivinen maailmanlaajuinen kehittäjäyhteisö työstää järjestelmää jatkuvasti. Avoimen lähdekoodin järjestelmänä WordPressiä voi käyttää niin henkilökohtaisiin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ilman lisenssimaksuja. (Intro n.d.)

Kirjoitushetkellä WordPressin uusimman version 3.6 asennus ja käyttöönotto vaativat webhotellin palveluntarjoajalta PHP:n versiota 5.2.4 sekä MySQL:n versiota 5.0. Lisäksi dokumentaatioissa suositellaan Apache- tai Nginx-palvelinta, mutta mikä tahansa vaatimukset täyttävä palvelin käy. Vaatimusten täyttymisen voi varmistaa palveluntarjoajalta. (Requirements n.d.) WordPressin ulkoasua ja toimintoja on helppo laajentaa teemoilla ja lisäosilla, joita voi ladata netistä valmiina tai kehittää itse.

Erilaisia sisällönhallintajärjestelmiä on paljon. WordPressin lisäksi suosittuja ovat esimerkiksi Drupal ja Joomla!. Kuvio 1 kertoo jotain järjestelmien laajasta kirjosta: 68 % nettisivustoista ei käytä mitään W3Techsin tilastoimaa järjestelmää. WordPress on käytössä 18,6 % sivustoista, tarkoittaen että se kattaa yli puolet markkinoista.

Kuvio 1. Usage of content management systems for websites (W3Techs 2013.)

WordPress valittiin Keuruun Urheiluratsastajien kotisivuprojektiin sen helppokäyttöisyyden vuoksi. Koska toimeksiantaja jatkossa päivittää sivuja itse, on hallintapaneelin suomenkielisyys ja helppokäyttöisyys yksi tärkeimmistä seikoista. WordPress on myös laajalti kustomoitavissa, koska erilaisia teemoja ja lisäosia on paljon ja niitä voi tarpeen mukaan muokata itse. Uudet sivut on siis helppo toteuttaa ja päivittää, mutta jatkoa ajatellen myös laajentumiselle ja uusille toiminnallisuuksille jää paljon mahdollisuuksia.

WordPressin asennus on yleensä yksinkertainen ja nopea prosessi. Asennukseen tarvitaan yhteys web-palvelimelle, tekstieditori ja FTP-asiakasohjelma sekä tietysti selainohjelma. Ennen asennusta tarkistetaan, että palvelin täyttää tarvittavat vaatimukset, ja ladataan uusin WordPressin versio zip-tiedostona. Samalla on luotava MySQL-tietokanta sekä käyttäjä jolla on täydet oikeudet sen muokkaamiseen. Tiedosto puretaan paikalliselle kovalevyllä ja siirretään purettuna palvelimelle haluttuun kansioon tai suoraan juureen. Asennuskripti ajetaan siirtymällä selaimella kyseiseen hakemistoon. Asennus on suoraviivainen ja kysyy vaaditut tiedot sekä antaa tarvittaessa virheilmoituksia. Järjestelmän tarvitseman wp-config.php-tiedoston voi luoda automaattisesti tai käsin ohjeiden mukaan, mutta asennuksen jälkeen kyseiseen tiedostoon on kuitenkin käytävä syöttämässä vielä tietokannan osoite, nimi ja käyttäjätiedot. (Installing WordPress n.d.)

2.5 Ulkoasun suunnittelu

Nettisivujen ulkoasu on käyttöliittymä, joka toimii käyttäjän ja järjestelmän välisenä rajapintana. Sen suunnittelussa pyritään hyvään visuaaliseen ja toimivaan kokonaisuuteen, jotta käyttäjäkokemus olisi positiivinen. Käyttöliittymän suunnittelussa pyritään huomaamattomuuteen ja kohderyhmän miellyttämiseen. (Perttilä n.d.)

ISO eli kansainvälinen standardisointijärjestö määrittelee käytettävyyden standardissa ISO 9241-11. Standardi kuvaa käytettävyyden olevan sitä, kun tietyt käyttäjät käyttävät tuotetta tiettyihin tehtäviin tehokkaasti ja onnistunein lopputuloksin tietyssä asiayhteydessä. (International standards for HCI and usability 2006.) Lyhyesti sanottuna käytettävyys on siis tehtävän suorittamista tehokkaasti.

Jakob Nielsen (2012) määrittelee käytettävyyden olevan helppokäyttöisyyden lisäksi myös erilaisia metodeja, joilla käytettävyyttä voidaan parantaa suunnitteluprosessin aikana. Käytettävyys voidaan jakaa osa-alueiksi: opittavuus, tehokkuus, muistettavuus, virheet sekä tyytyväisyys. Näillä viidellä komponentilla arvioidaan käytettävyyden laatua. Kun helppokäyttöisyys yhdistetään nettisivun hyödyllisyyteen, saadaan kokonaisvaltainen arvio sivuston käyttökelpoisuudesta. Käytettävyyden parantamiseksi nettisivu voidaan antaa testattavaksi käyttäjille ja tarkkailla tehtävien onnistumista. (Nielsen 2012.)

Yleisemmällä tasolla käytettävyyden ja ulkoasun arviointiin voidaan käyttää yksinkertaistettuja pääkohtia. Kenelle sivut on tarkoitettu ja mitä informaatiota niillä on tarkoitus jakaa, onko sivustolla kaupallista tavoitetta, minkälaista imagoa nettisivujen halutaan välittävän sekä muiden vastaavien nettisivujen tutkiminen hyvien ja huonojen kohtien löytämiseksi. Sivustolle tulisi jättää myös varaa kasvaa, jos toteutuksen aikana tai päivitysten yhteydessä on tarvetta lisätä sivumäärää tai muuta materiaalia. Teknisen toteutuksen osalta voidaan miettiä, kuka sivuja päivittää ja miten ja onko ulkoasun tarpeellista skaalautua eri näyttölaitteille. (The Top 10 Things To Consider When (re)Designing Your Website 2006.)

Käyttöliittymän visuaalinen puoli kulkee käsi kädessä käytettävyyden kanssa. Valitut fontit, värit ja asetelut vaikuttavat luettavuuteen ja selaamiseen. Nielsen (1995) listaa artikkelissaan 10 käyttöliittymän suunnitteluun liittyvää kohtaa, joista erityisesti järjestelmän tilan näkyvyys, jatkuvuus ja standardit sekä minimalistisuus ovat nettisivujen ulkoasussa tärkeitä. Nettisivuja selaavalle henkilölle on tärkeää tietää millä sivulla hän on menossa ja mitä linkkejä hän on klikannut. Sivuston ulkoasun tulee olla yhteneväinen ja noudattaa samaa kaavaa kaikkialla, muuten käyttäjä saattaa luulla siirtyneensä esimerkiksi kokonaan toiselle sivustolle. Sivuston yhteneväinen rakenne ja käyttäjän informoiminen ovat myös Perttilän (n.d) mukaan käytettävyydelle tärkeitä asioita. Perttilä tosin mainitsee, että erilaisia graafisia toteutuksia voidaan hyödyntää erottelemaan alueita sivustolta ja viestimään käyttäjälle siirtymisestä toiselle alueelle. Nielsenin painottama nettisivun ulkoasun minimalistisuus ei välttämättä tarkoita visuaalista tylsyyttä vaan pikemminkin sitä, että ulkoasu, värit ja valitut fontit tukevat informaation näkyvyyttä ja näkyvillä on vain sen verran tietoa, mitä käyttäjä kullakin

hetkellä tarvitsee. Miten tahansa käytettävyyttä ja ulkoasua sitten arvioikin, tärkeintä on pyrkiä ymmärrettävään ja selkeään kokonaisuuteen, joka palvelee käyttäjäryhmää.

Perttilä antaa myös konkreettisia ohjeita nettisivujen suunnitteluun. Maininta sivujen resoluutiosta (800x600) on tosin melko vanhahtavaa tietoa – mielestäni sivujen ulkoasussa tulee enemmänkin pyrkiä responsiivisuuteen ja ottaa huomioon myös pienet resoluutiot, mikäli suunnittelu tehdään nimenomaan tietokoneiden näytöille. Mitä Perttilän esittämiin laitteistovaatimuksiin tulee, Flash ei mielestäni ainakaan enää ole vartenotettava tapa suunnitella kokonaista sivustoa, ja latausajat eivät edistyneen tekniikan vuoksi ole niin suuri ongelma grafiikkapitoisilla sivustoilla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita ettei sivustoa kannattaisi suunnitella kevyeksi ja pyrkiä huomioimaan myös hitaat yhteydet, varsinkin mobiililaitteissa. Nettisivun ulkoasun ja toiminnallisuuksien suunnitteluun löytyy yhtä paljon tapoja kuin tekijöitä. Claudio Guglieri (2012) listaa 20 askelta täydellisen ulkoasun toteuttamiseen, joista muutamat ovat sopivia myös pienempiin projekteihin; ulkoasun ja toimintojen hahmottelu kynällä ja paperilla, ruudukon käyttäminen suunnitteluohjelmassa, typografian ja väriteeman valinta, ulkoasun jakaminen osioihin, jo vakiintuneiden käytäntöjen uudelleenarviointi, itsensä haastaminen, yksityiskohtien huomioiminen ja kaikkien komponenttien huolellinen toteutus, kokonaisuuden viimeistely, kuvankäsittelyohjelman työstötiedostojen organisointi, pahimman mahdollisen käyttötilanteen ennalta arviointi, pakkomieliäinen suunnittelu ärsyyntymispisteeseen asti, konseptin jakaminen asiakkaan kanssa mahdollisimman pian, yksinkertaistetut esitelmät eri sidosryhmille sekä omien ideoiden kriittinen tarkastelu.

Wordpress-julkaisujärjestelmässä sivuston ulkoasua hallinnoivat teemat. Teemat eivät tarkoita pelkästään erilaisia grafiikoita ulkoasuissa, vaan ne vaikuttavat myös sisällön näyttämiseen, kuten valikoiden ja lisäosien paikkoihin ja jopa joihinkin toiminnallisuuksiin. Teema on kokoelma erilaisia tiedostoja, esimerkiksi sivupohjia ja muita PHP-koodeja, tyyli-tiedostoja ja kuvia, joilla saavutetaan yhtenäinen ulkoasu ja toiminnallisuus sivustolle. Teemoilla saavutetaan myös se hyöty, että käyttöliittymä ja taustalla toimiva järjestelmä ovat toisistaan erillään, jolloin mahdolliset versiopäivitykset järjestelmään eivät suoranaisesti vaikuta ulkoasuun (Theme development n.d). WordPressillä on virallinen teemahakemisto osoitteessa <http://wordpress.org/themes/> josta kuka tahansa voi ladata ilmaisia, testattuja teemoja. Järjestelmässä on myös oma

oletusteemansa, tällä hetkellä uusimmat TwentyTwelve sekä TwentyThirteen, jotka tulevat asennuksen mukana ja ovat samoin ilmaisia sekä muokattavissa. Teemojen asennus tapahtuu joko WordPressin hallintapaneelin kautta ylläpitäjän oikeuksin tai siirtämällä teematiedostot purettuina asennuksen ”wp-content/themes” -kansioon. Varsinkin jos teemat sisältävät jotain erikoista toiminnallisuutta, kehittäjiä suositellaan toimittamaan teemakohtaiset asennusohjeet. (Using themes n.d.)

Valmiita teemoja voi muokata tai käyttää pohjana lapsiteemoille. Jos tämä ei tarjoa riittävästi mahdollisuuksia, voi teeman kehittää myös itse. Oma teemaa tehdessä tarvitaan HTML-, CSS- sekä PHP-osaamista, mutta se on myös hyvä tapa opetella edellä mainittuja taitoja. WordPress Codex antaa muutaman suuntaviivan teemojen kehittäjille: PHP:n tulee olla hyvinmuotoiltua ja virheetöntä sekä HTML:n ja CSS:n puhdasta ja validia. Codexista löytyy laaja sivukokoelma ohjeita ja vinkkejä teeman kehittäjälle osoitteessa [http://codex.wordpress.org/Site Design and Layout](http://codex.wordpress.org/Site_Design_and_Layout). (Theme development n.d)

WordPressin teemoista ja toiminnoista mainitsemisen arvoista on myös lapsiteemakäytäntö. Lapsiteema perii toiselta teemalta määrittelyt ja ominaisuudet, jotka voidaan ylikirjoittaa lapsiteeman vastaavilla määrittelyillä. Lapsiteeman luomiseen ei vaadita muuta kuin uusi kansio teemojen kansiorakenteeseen sekä styles.css -tiedosto, jossa määritellään teeman nimi, tekijä ja muut tiedot sekä kerrotaan järjestelmälle, mikä teema toimii vanhempana eli mitä tietoja teema käyttää jos niitä ei ylikirjoiteta. Tämän jälkeen lapsiteeman hakemistorakenteessa voidaan ylikirjoittaa mitä tahansa vanhemman määrittelyjä: tyylitietoja, sivupohjia ja niin edelleen. Ainoa poikkeus on functions.php -tiedosto, joka määrittelee toiminnallisuuksia teemassa: lapsiteeman functions.php ei ylikirjoita vanhemman tiedostoa, vaan se ladataan alkuperäisen tiedoston lisäksi ensin. Koska lapsiteeman tiedostot sijaitsevat eri kansiossa, eivät alkuperäiseen teemaan mahdollisesti tulevat päivitykset pyyhkäise tehtyjä muutoksia pois jatkossa. (Child themes n.d.)

2.6 Toiminnallisuudet

Keuruun Urheiluratsastajien uusille nettisivuille halutaan erilaisia toiminnallisuuksia parantamaan viestintää ja antamaan käyttäjille mahdollisuus kommunikoida seuran

kanssa sivujen välityksellä. Ajatuksena on myös tarjota jotain vain jäsenille tarkoitettua sisältöä eli toteuttaa niin sanottu jäsenhuone.

Toiminnallisuudet toteutetaan WordPressin plugineilla eli lisäosilla. Lisäosat ovat PHP-ohjelmia tai funktioita ja niillä WordPressin toimintaa voidaan laajentaa koskematta varsinaiseen järjestelmän koodiin (Writing a plugin n.d.). Lisäosia on saatavilla ilmaisina ja maksullisina, yritysten ja yksityisten henkilöiden kehittämänä, tällä hetkellä yli 26 000 kappaletta WordPress.org:n lisäosakatalogissa (Plugins n.d.). Katalogi ei sisällä kaikkia saatavilla olevia lisäosia, vaan niitä löytyy myös yleisesti netistä. Lisäosilla voidaan toteuttaa esimerkiksi kuvagallerioita, sivupalkin toimintoja tai eri sosiaalisten medioiden syötteitä. Toiminnoissa kyse on lähinnä mielikuvituksesta, sillä vaihtoehtoja löytyy todella runsaasti. Koska lisäosia kehittävät monet eri tahot, kannattaa ennen tietyn lisäosan asennusta perehtyä saatavilla oleviin arvosteluihin ja kommentteihin. WordPress.org:n lisäosakatalogista löytyvät annetut arvostelut, kommentit ja latausten määrät, joista voi tarkkailla lisäosien luotettavuutta. Lisäksi katalogista löytyvät mahdolliset linkit lisäosan kehittäjien sivuille, tukifoorumeille ja ohjeistuksiin.

Samoin kuin teemoissa, jos lisäosien tarjonta ei miellytä tai jotain puuttuu, voi lisäosan koodata myös itse. Lisäosan tekeminen vaatii perustietämystä WordPressin toiminnasta sekä PHP-osaamista. WordPressissä on tarjolla rajapinta lisäosille eli Plugin API (Application Program Interface), joka tarjoaa ”yhteyspisteitä” sekä metodeita lisäosien käyttöön. (Writing a plugin n.d.) Rajapinta on dokumentoitu WordPressin Codexissa osoitteessa http://codex.wordpress.org/Plugin_API.

2.7 Testaus ja käyttöönotto

Nettisivut tulee testata ennen käyttöönottoa. Kun suunnittelu, käytettävyyssasiat ja tekninen toteutus ovat kunnossa, nettisivujen toimivuus ja viimeistely tarkistetaan ennen julkaisua. Sivuston HTML- ja CSS-koodit voidaan ajaa validaattorien läpi, jolloin mahdolliset piilevät ongelmat tulevat ilmi. Nettisivujen kanssa tulisi pyrkiä aina tiettyyn standardiin ja puhtaisiin tuloksiin validaattoreilla, standardit kun ovat olemassa yhteensopivuusongelmien ehkäisyä varten. Eri selainten ja selainversioiden testaus onkin olennainen osa käyttöönottoa. Netisivut tulisi avata vähintään yleisimmillä selaimilla, kuten Mozilla Firefox, Internet Explorer, Google Chrome sekä Opera, ja

myös vanhemmilla versioilla. Uusimmat selainversiot tulkitsevat sivuja melko hyvin samalla tavalla, mutta esimerkiksi Internet Explorerin vanhimmat käytössä olevat versiot voivat rikkoa ulkoasun. Sivujen ei välttämättä tarvitse olla pikselin tarkkuudella täysin samanlaiset eri selaimilla, mutta tärkeintä on että ulkoasun loogisuus sekä toimivuus säilyvät selaimesta riippumatta. (Munroe 2009.)

Ennen julkaisua koko sivusto käydään läpi. Sisältöteksti luetaan läpi, kaikki toiminnot testataan ja linkit klikataan auki. Mahdolliset sivuilta lähetettävät lomakkeet tai muu sisältö tulee testata myös virheellisillä syötteillä ja varmistua siitä, että käyttäjä saa riittävästi ohjeita myös virhetilanteissa. Sivujen toimintaa kannattaa testata myös ilman JavaScriptiä, koska kaikki käyttäjät eivät välttämättä salli sen ajamista selaimessa. Jos jokin toiminto vaatii JavaScriptin suorittamisen, siitä tulee kertoa käyttäjälle. Samoin myös virhesivut, kuten 404-sivut eli esimerkiksi poistettujen sivujen tai rikki-näisten linkkien tilalla näytettävät sivut pitää tarkistaa. Virhesivut antavat käyttäjälle ohjeita virheen kiertämiseen tai siitä raportoimiseen sekä takaisinpaluuseen. (Munroe 2009.)

Sivujen optimointi mahdollisimman nopeaa käyttöä varten käydään läpi ennen julkaisua. Latausaikoja voi testata esimerkiksi erilaisilla netistä löytyvillä ”stressitesteillä”. Julkaisujärjestelmiin on saatavilla myös erilaisia caching- eli välimuistilisäosia, jotka tallentavat sivuista staattisia HTML-versioita muistiin ja näin nopeuttavat niiden selaamista. Näitä niin sanottuja ”caching”-työkaluja käytettäessä tulee kuitenkin huomioida dynaamisen sisällön päivittyvyys, sillä erilaiset lisäosat saattavat reagoida eri tavalla sivujen hakemiseen välimuistista.

Erityisesti WordPressiä koskevia optimointimahdollisuuksia on paljon, käsin tehtävistä säädöistä erilaisiin lisäosiin. Perusasennukseen voidaan tehdä joitakin parannuksia sekä turvallisuutta että nopeutta varten. Amit Agarwal suosittelee artikkelissaan (2013) muuttamaan WordPressin median oletustallennuskansion mieluiten alidomainiin, jolloin sisällön lataus on nopeampaa. Turvallisuuteen liittyen Agarwal antaa ohjeita turhien metatietojen, kuten WordPressin version, piilottamiseen otsakkeista. Kävijöiden ei tarvitse lähdekoodista nähdä mitä versiota ajetaan, joten tieto on hyödyllinen lähinnä vanhoja versioita etsiville hakkereille ja haittaohjelmille. Huomionarvoista on myös se, että oletuksena kuka tahansa pääsee selaamana WordPressin kansiorakennetta, esimerkiksi ”content”-kansiota johon kaikki media oletuksena tallennetaan,

jos tietää mitä etsii. Kansiorakenteen selaaminen voidaan estää .htaccess -tiedoston määrittelyillä. HTML:ää sisältävät kommentit voidaan estää järjestelmässä kokonaan. Turvallisuuskulmasta tätä voi harkita, mutta toisaalta esimerkiksi tekstimuotoilu- ja linkkejä sisältävistä kommentteista voi olla hyötyäkin. Sen sijaan artikkelien vanhojen versioiden tallennustoiminnon (post revisions) käytöstä poisto tai rajoittaminen vaikuttaa suoraan tietokannan kokoon ja on siksi vartenotettava toimenpide. Myös automaattisen tallennuksen intervallia voi muokata halutessaan pidemmäksi. (Agarwal 2013.)

WordPressin sisäänkirjautumisnäytön virheilmoituksia voidaan muuttaa ja kustomoida tarkoitukseen sopivaksi, jotta ne eivät anna liian yksityiskohtaista tietoa kirjautumisyritysten epäonnistuttua. Tunnuksiin liittyen Agarwal suosittelee muuttamaan oletuspääkäyttäjän tunnuksen ”subscriber”-oikeuksille, jotta mahdolliset tunkeutumisyri-tykset eivät ainakaan sitä kautta onnistu. Pääkäyttäjän kansiorakenne eli hakemisto ”/wp-admin” on muutenkin hyvä suojata salasanalla, jolloin esimerkiksi niin sanotut brute force -hyökkäykset eli tunkeutuminen järjestelmään puhtaasti kokeilemalla eri salasanoja ovat hankalampia toteuttaa. Turvallisuutta parantaa myös kaksiportainen autentikointi, joka on mahdollista tuoda WordPressiin lisäosien avulla. (Agarwal 2013.)

Järjestelmän käytettävyyteen liittyen käyttämättömät lisäosat sekä teemat kannattaa poistaa. Ne vievät vain turhaa tilaa palvelimelta ja roikkuvat hallintapaneelissakin ylimääräisinä. Agarwal nostaa esille myös linkkien rakenteen, joka on erityisesti sivuston vierailijoiden kannalta olennainen: WordPressissä on mahdollista muokata osoiterakennetta haluamukseen, mutta Agarwal suosittelee sekä hakukoneoptimoinnin että suorituskyvyn kannalta käyttämään ”post_id/postname”-muotoa. Hyvä käytäntö on myös muokata erityisesti favicon.ico eli nettisivun pieni ikonikuvake omanlaiseksi ja ottaa se käyttöön. (Agarwal 2013.)

Sivujen näkyvyys hakukoneissa on yleensä tärkeä asia. Sivustolle voidaan lisätä joku analyysityökalu seuraamaan liikennettä ja kävijämääriä. Julkaisujärjestelmiin tämä onnistuu eri lisäosien avulla. Erityisesti WordPressiin on saatavilla myös sitemap.xml-lisäosa, joka generoi sivustosta kyseisen xml-tiedoston hakukoneille käytettäväksi sivuston indeksointia varten. (Munroe 2009.) Sitemapia tukevat Google, Yahoo! sekä Microsoft (Sitemaps n.d.). WordPressin Codexista löytyy myös kokonainen sivu ha-

kukoneoptimointiin liittyvää tietoa. Siinä missä WordPress-sivusto on melko hakukoneystävällinen heti asennuksesta alkaen, voi käyttäjä vaikuttaa myös hakukonenäkyvyyteen. Sisältö on kaikista tärkeintä; tekstisisältöä tulee olla riittävästi. Myös koodin pitää olla validia, jotta hakukoneet voivat käydä sivuston onnistuneesti läpi. Lisäksi sivustolle linkittävien muiden sivujen määrä vaikuttaa näkyvyyteen hakutuloksissa. Suositeltu toimenpide optimointiin on myös robots.txt -tiedoston asettaminen. Tiedosto kertoo hakukoneille, mitä sivuja ne saavat näyttää hakutuloksissaan ja mitä eivät. Tiedostolla voidaan kertoa hakukoneille esimerkiksi että PHP-skriptit voi jättää hakematta. (Search engine optimization for WordPress n.d.)

3 Sivuston toteutus

3.1 Käyttäjäkyselyn toteutus

Käyttäjäkysely päädyttiin toteuttamaan Googlen tarjoamalla lomakepalvelulla. Palvelu oli ilmainen, helppokäyttöinen sekä luotettava ja tarjosi riittävästi vaihtoehtoja kyselyn toteutukseen. Lomakkeen sai upotettua seuran nettisivuille omaan sivupohjaan, vaikka itse lomakkeen HTML-koodia ei päässytäkään muokkaamaan. Lomakkeen tekeminen ja kysymysten kirjoittaminen oli yksinkertaista eikä vienyt paljoa aikaa. Googlen lomake kokosi myös vastaukset erilliseen taulukkoon ja niistä sai graafisen yhteenvedon automaattisesti.

Kuviossa 2 on yksi kyselyn kysymyksistä muokattavana Googlen lomakkeella. Kysymykselle asetetaan otsikko, ohjeteksti, kysymystyyppi, vastausvaihtoehdot sekä pakollisuus. Vastauksen perusteella voidaan myös siirtyä tietylle sivulle lomakkeella.

Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkysely

Tervetuloa vastaamaan Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkyselyyn! Kyselyyn voit vastata 3.-17.6.2013.
Tähdellä merkityt kysymykset ovat pakollisia.

Vastattuasi kysymyksiin paina "Lähetä"-nappia lomakkeen lopussa. Tämän jälkeen saat ohjeet arvontaan osallistumiseen.
Arvomme kaksi varustepalkintoa, voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.
Kiitos jo etukäteen vastauksistasi!

Kysymyksen otsikko: Kuinka usein vieraillet seuran nettisivuilla?

Ohjeteksti: Valitse yksi vaihtoehto:

Kysymystyyppi: Monivalinta ☐ Siirry sivulle vastauksen perusteella

- ☐ Päivittäin
- ☐ Pari kertaa viikossa
- ☐ Pari kertaa kuussa tai harvemmin
- ☐ En koskaan
- ☐ Lisää vaihtoehto klikkaamalla tätä tai lisää Muu

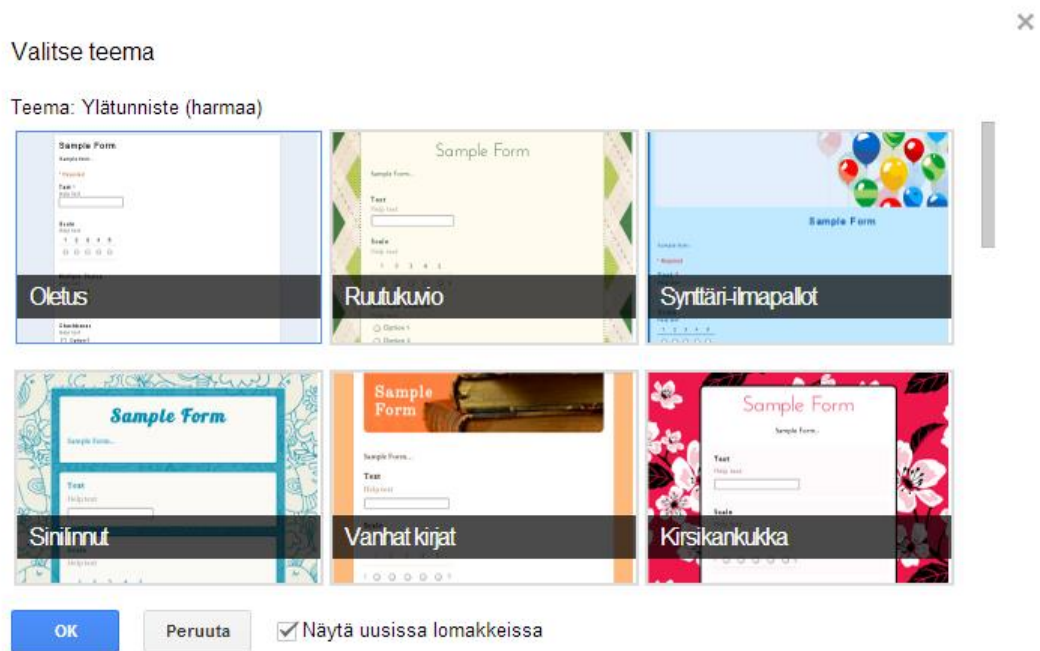
☒ Pakollinen kysymys

Valmis

Kuvio 2. Lomakkeiden muokkaaminen Googlen palvelussa

Googlen palvelussa voi itse lomakkeen ulkoasua muokata melko rajallisesti. Lomakkeelle voi valita valmiin teeman 19 vaihtoehdosta (kuvio 3). Teemat ovat riemunkirjavia lukuun ottamatta muutamaa perusvaihtoehtoa, ja jäsenkyselyn tapauksessa käytettiin harmaata perusteemaa. Teema vaikuttaa kuitenkin vain lomakkeeseen itseensä, joten sivu, jolle lomake upotetaan, voidaan muotoilla omanlaiseksi. Jäsenkyselyssä käytettiin hyvin yksinkertaista kokonaisuutta, jossa lomakkeen lisäksi sivulla oli vain otsakekuva, joka oli silloin käytössä myös vanhoilla sivuilla.

Kuvio 3. Lomakkeiden teemat

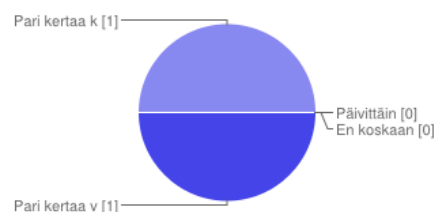
Google kokoaa vastaukset sekä laskentataulukkoon omiksi riveikseen että tekee automaattisen graafisten yhteenvedon niistä. Koska nettilomakkeella vastauksia tuli vähän, ei graafisesta yhteenvedosta tässä tapauksessa ollut paljoa hyötyä. Kuten kuviosta 4 huomataan, yhteenveto on erittäin selkeä ja havainnollinen ja toimii havainnollistavasti isommillakin vastaajamäärillä. Toiminto on varsin hyödyllinen ajatellen tulosten esittelyä, sillä yhteenveto on esittelykelpoinen sellaisenaan.

2 vastausta

[Näytä kaikki vastaukset](#) [Julkaise tiedot](#)

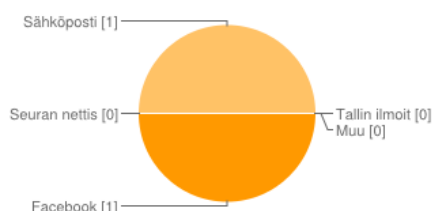
Tiivistelmä

Kuinka usein vieraillet seuran nettisivuilla?

Päivittäin	0	0 %
Pari kertaa viikossa	1	50 %
Pari kertaa kuussa tai harvemmin	1	50 %
En koskaan	0	0 %

Mitä kautta saat pääasiallisesti tietoa seuran toiminnasta?

Facebook	1	50 %
Seuran nettisivut	0	0 %
Sähköposti	1	50 %
Tallin ilmoitustaulu	0	0 %
Muu	0	0 %

Kuvio 4. Googlen lomakkeen vastausten graafinen yhteenveto

Kysely suunnattiin vain seuran jäsenille, koska nettisivut palvelevat ensisijaisesti heitä. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, miten seuran jäsenet ovat tähän mennessä kokeneet seuran tiedotuksen ja miten sitä voitaisiin parantaa. Lisäksi haluttiin tietoa nettisivujen käyttötavoista, käyttävätkö jäsenet nettisivuja ja kuinka paljon, olisiko nettisivuilla toteutettava jäsenhuone hyvä idea ja olisiko seuran kuvagallerialle tarvetta. Tavoitteet oli määritelty melko yleisellä tasolla, joten kysymyksistä muodostettiin ensin raaka versio, jota hallitus kommentoi ja tämän perusteella saatiin lopulliset kysymykset (liite 2). Hallituksen jäsenet myös testasivat kyselyä ennen julkaisua, jotta sen toimivuus saatiin varmistettua. Kyselylle määritettiin vastausaikaa noin kaksi viikkoa ja linkki jaettiin jäsenille sähköpostin sekä postin välityksellä seuran jäsenihteerin toimesta. Kyselyä mainostettiin seuran Facebook-sivun välityksellä pariin otteeseen ja lisäksi vastausten määrän lisäämiseksi tarjottiin vastaajien kesken varustepalkintojen arvontaa. Arvonnan mahdollistamiseksi piti kyselyn kiitosviestiin tehdä jatkolinkki ja toinen kysely, jotta yhteystiedot saatiin eriteltyä vastauksista.

Linkki kyselyyn toimitettiin 48 jäsenelle sähköpostitse. Lisäksi lähetettiin neljä paperilomaketta. Kysely annettiin vastattavaksi siis kaikille 52 jäsenelle. Vastauksia kyse-

lyyn saatiin yhteensä viisi kappaletta, joista yksi nettilomakkeen kautta ja neljä paperiversioina. Vastausprosentti oli noin 10.

3.2 Käyttäjäkyselyn tulosten läpikäynti

Kyselyn tulokset esiteltiin seuran hallitukselle ja käytiin läpi kokouksessa 16.7.2013 (liite 3). Yhteenvedona vastauksista todettiin, että nettisivuilla käydään yleensä pari kertaa kuussa tai harvemmin. Seuran jäsenet saavat tietoa toiminnasta kaikkien kanalien kautta, hieman yllättäen myös fyysiset ilmoitustaulut tallin seinällä mainittiin tärkeiksi. Sosiaalinen media eli pääasiassa Facebook on hyvin tärkeä ajankohtaisen tiedon lähde. Kaksi kyselyyn vastanneista ilmoitti hakevansa nettisivuilta kuvia, mikä tukee ajatusta kuvagallerian perustamisesta. Tällä hetkellä kuvia jaetaan lähinnä vain Facebookissa ja seuran nettisivuilta on sinne linkki. Erittäin positiivista oli, että kaikki vastaajat saavat mielestään riittävästi tietoa seuran toiminnasta.

Tiedotuksen lisäämisestä vastaajat olivat sitä mieltä, että Facebookiin, nettisivuille ja ilmoitustaululle tiedotusta halutaan lisää. Tämä herätti kysymyksiä hallituksen jäsenissä, koska erityisesti ilmoitustaulun tiedotus koettiin jo hyvin tehokkaaksi. Kyse saattaa olla siitä, että ilmoitustaululla olevia ilmoituksia ei huomioida niin herkästi, ja toisaalta myös vastausvaihtoehtojen sanallinen muotoilu (”enemmän päivityksiä”) ei ollut ihan täsmällinen.

Jäsensivut nostettiin kyselyssä esille mielipiteitä varten. Kysymys jakoi vastaajissa mielipiteitä. Vastaukset jakautuivat tasaisesti vaihtoehtojen ”kyllä”, ”ei” ja ”ei osaa sanoa” välillä. Vaikka kysymyksessä oli ehdotettu, että jäsensivut voisivat tarkoittaa esimerkiksi hallituksen pöytäkirjojen jakamista jäsenille netissä, todettiin että jäsensivujen käsite ja varsinainen hyöty käyttäjille saattoi jäädä liian määrittelemättömäksi. Kyselyssä ei kysytty, mitä käyttäjät haluaisivat jäsensivuille jaettavaksi. Ajatusta kuvagalleriasta kannatettiin sekä kokonaan julkisesti että osittain vain jäsenille. Tämä nostatti hyviä kysymyksiä siitä, mitä hyötyä vain jäsenille rajatusta galleriasta olisi ja miten kuvia käytännössä jaettaisiin. Nettisivujen kautta tapahtumiin ilmoittautumista käyttäisi kolme vastaajista.

Käyttäjäkysely oli vähäisestä vastaajamäärästä onnistunut ja toi esiin hyviä kysymyksiä toteutukseen liittyen. Hallituksessa pohdittiin myös yleisesti tiedotuksen tehokkuutta ja miten sitä voitaisiin kehittää.

3.3 Netthotelliratkaisu

Netthotelliselvitys käytiin läpi seuran hallituksen kokouksessa 16.7.2013 (liite 2).

Vaihtoehdot hintoineen esiteltiin ja asiasta käytiin vapaata keskustelua. Selvityksen perusteella hallitukselle suositeltiin kolmea vaihtoehtoa: joko Netthotelli.org:n asiakkuuden jatkamista ja päivittämistä isompaan pakettiin tai palveluntarjoajan vaihtamista Shellit.org:iin tai Domainmaailmaan.

Netthotelli.org valittiin alun perin käyttöön tuttavien suositusten perusteella. Se ei kuitenkaan hinta-laatusuhteeltaan ole paras ja paketit ovatkin kalliimpia kuin muilla. Shellit.org oli varteenotettava hintansa puolesta mutta myös sen takia, että sen luotettavuudesta oli aikaisempaa kokemusta. Domainmaailma nostettiin esille halvan hinnan ja netistä löytyneiden positiivisten kommenttien vuoksi.

Hallitus päätyi valitsemaan Shellit.org:n Hopea-webhotellipaketin sen hinnan, ominaisuuksien ja luotettavuuden vuoksi. Paketissa on levytilaa 1GB, liikenneraja 10Gt, MySQL-tietokantoja 2 kpl sekä mahdollisuus 10 sähköpostilaatikkoon. Paketin hinta 40 euroa vuodessa on reilusti nykyistä halvempi. Shellit.org ei käytä mitään hallintapaneelia, vaan sivut siirretään FTP-yhteyttä käyttäen. Tällä ei ollut lopputuloksen kannalta merkitystä, koska käyttöön otettiin kuitenkin WordPress ja käyttäjätilin tietoja pääsi hallinnoimaan palveluntarjoajan kotisivuilla. Lisäksi todettiin, että isompi paketti (Kulta) on myös halpa, jos jatkossa on tarvetta päivittää isompaan vaihtoehtoon. Shellit.org on saanut hyviä arvosteluja esimerkiksi Puskaradiossa ja siitä on saatu hyviä kommentteja myös tutuilta. Lisäksi asiakaspalvelu toimii puhelimitse, sähköpostitse, Facebookissa ja Twitterissä aktiivisesti. Yritys kertoo myös avoimesti palvelinsysteemeistään, kuinka palvelinsali on suojattu ja miten sitä valvotaan, käytetyistä laitteistoista, miten varmuuskopiointi hoidetaan ja miten palvelinten toiminta on varmistettu (Yritys n.d.). Kaiken kaikkiaan Shellit.org vaikuttaa avoimelta ja toimivalta yritykseltä, joka on tähänkin asti hoitanut asiakassuhteet ja toimivat palvelut kunnolla.

Palveluntarjoajan vaihtoon tarvittiin vanhalta palveluntarjoajalta domainin siirtolukituksen poisto sekä siirtotunnus eli auth-id. Tilauksen jälkeen siirto tapahtui muutamassa päivässä ja viikon päästä osoite urheiluratsastajat.net alkoi jo siirtää liikennettä uusille palvelimille. Sähköpostiosoite ja tiedote kehitystyöstä sivuille saatiin tehtyä jo ennen siirtymistä, joten kaiken kaikkiaan siirto sujui nopeasti ja ongelmitta.

3.4 WordPressin käyttöönotto

WordPressin asennuksen jälkeen otettiin käyttöön TwentyTwelve-teema, jota käytettiin pohjana toteutukselle. Lisäksi käytiin läpi lista optimointisuosituksista (Agarwal 2013), joista osa toteutettiin. Lähdekoodissa näkyviä head-tageja turhaan täyttäviä tietoja piilotettiin parin koodirivin lisäyksillä teeman functions.php-tiedostoon, kuten esimerkissä alla. ”remove_action” on WordPressin funktio, jolla voidaan poistaa tiettyyn toimintoon liittyvä funktio. ”wp_head” on poiston kohteena oleva toiminto (action hook) ja ”wp_generator” funktio joka tuottaa versionumeron. Vastaavasti poistamalla ”wlwmanifest_link” poistetaan head-tagista Windows Live Writerin wlwmanifest.xml, sitä kun ei tässä tapauksessa tarvita tai käytetä. Viimeisenä poistettavana oleva ”rsd_link” poistaa turhan RSD-linkin (Really Simple Discovery) head-tageista. Kyseessä on siis lähinnä koodin siisteyteen vaikuttavat seikat.

```
remove_action( 'wp_head', 'wp_generator' );
remove_action( 'wp_head', 'wlwmanifest_link' );
remove_action( 'wp_head', 'rsd_link' );
```

Konkreettisesti sivuston tietoturvaan liittyy pääsy WordPressin alikansioihin. Oletuksena estoa ei ole, eli esimerkiksi kuka tahansa voi selata wp-content-kansion sisältöä. Yleisesti käytössä olevien julkaisujärjestelmien kohdalla ei voida luottaa myöskään siihen että kukaan muu ei tietäisi käytettyä kansiorakennetta, koska se on kaikille sama. Tämän vuoksi kansiorakenteeseen lisättiin .htaccess-tiedostot sekä WordPressin juurikansioon että wp-content-kansioon estämään selailu. Joissakin WordPressin kansioissa on lisäksi oletuksena tyhjä index.php, joka estää kansion selaamisen.

WordPress tallentaa vanhoja versioita artikkeleista, jotta niiden muutoksia voi jäljittää tai ne voidaan palauttaa vanhaan versioon. Niin hyödyllinen kuin toiminto onkin, se kasvattaa levytilan käyttöä. ”Post Revisions” -toiminnon saa pois käytöstä wp-

config.php -tiedostoa muokkaamalla. Samoin myös luonnosten automaattisen tallennuksen intervallia voi muuttaa halutuksi:

```
define( 'WP_POST_REVISIONS', false );
define( 'AUTOSAVE_INTERVAL_', 120 );
```

HTML-koodiin generoituvat syötteiden linkit piilotettiin. functions.php-tiedostossa poistettiin feed_links, joka piilottaa linkit artikkeli- ja kommenttisyötteisiin, sekä feed_links_extra, joka piilottaa linkit ylimääräisiin syötteisiin kuten kategorioihin:

```
remove_action( 'wp_head', 'feed_links', 2);
remove_action( 'wp_head', 'feed_links_extra', 3);
```

WordPressin kirjautumisikkunan virheellisen kirjautumisen ilmoitus muokattiin vähemmän yksityiskohtaiseksi:

```
function no_errors_please() {
    return 'Virheelliset tiedot.';
}
add_filter( 'login_errors', 'no_errors_please' );
```

Sivuston osoiterakenne muutettiin hallintapaneelin asetuksista suositeltuun ”/%post_id%//%postname%” -muotoon, eli urlit ovat havainnollisemmassa muodossa. Favicon- ja touch-ikonit luotiin (kuvio 5) ja lisättiin sivuston juureen.

Kuvio 5. Ikoneissa käytetty versio seuran logosta

Viimeisinä käyttöönottoa avustavina toimenpiteinä sivuston robots.txt-tiedostoon lisättiin hakukoneille ohjeet jättää huomioimatta tietyt osiot:

```
#global
User-agent: *
Disallow: /cgi-bin/
Disallow: /wp-admin/
Disallow: /wp-includes/
Disallow: /wp-content/plugins/
Disallow: /wp-content/cache/
```

```

Disallow: /wp-content/themes/
Disallow: /trackback/
Disallow: /feed/
Disallow: /comments/
Disallow: /category/*/
Disallow: */feed/
Disallow: */comments/
Disallow: /*?
Allow: /wp-content/uploads/

```

Lisäksi luotiin sitemap.xml sivuston juureen käyttäen ilmaista työkalua ”Free Online Sitemap Generator” osoitteessa www.xml-sitemaps.com.

3.5 Ulkoasun suunnittelu ja toteutus

Uuden sivuston ulkoasulle ei ollut mitään erikoisempia vaatimuksia, vaan sitä oli tarkoitus nykyaikaistaa sekä selkeyttää. Vanhan sivuston sisällön piti sopia uuteen ulkoasuun ja laajentumiselle piti jättää tilaa. Suunnittelu aloitettiin ilman mitään tiettyä teemaa eli puhtaalta pöydältä hakien seuralle sopivinta vaihtoehtoa. WordPressin teemaa ei myöskään ollut valittu etukäteen vaan teema muokattiin suunnitelmaan sopivaksi.

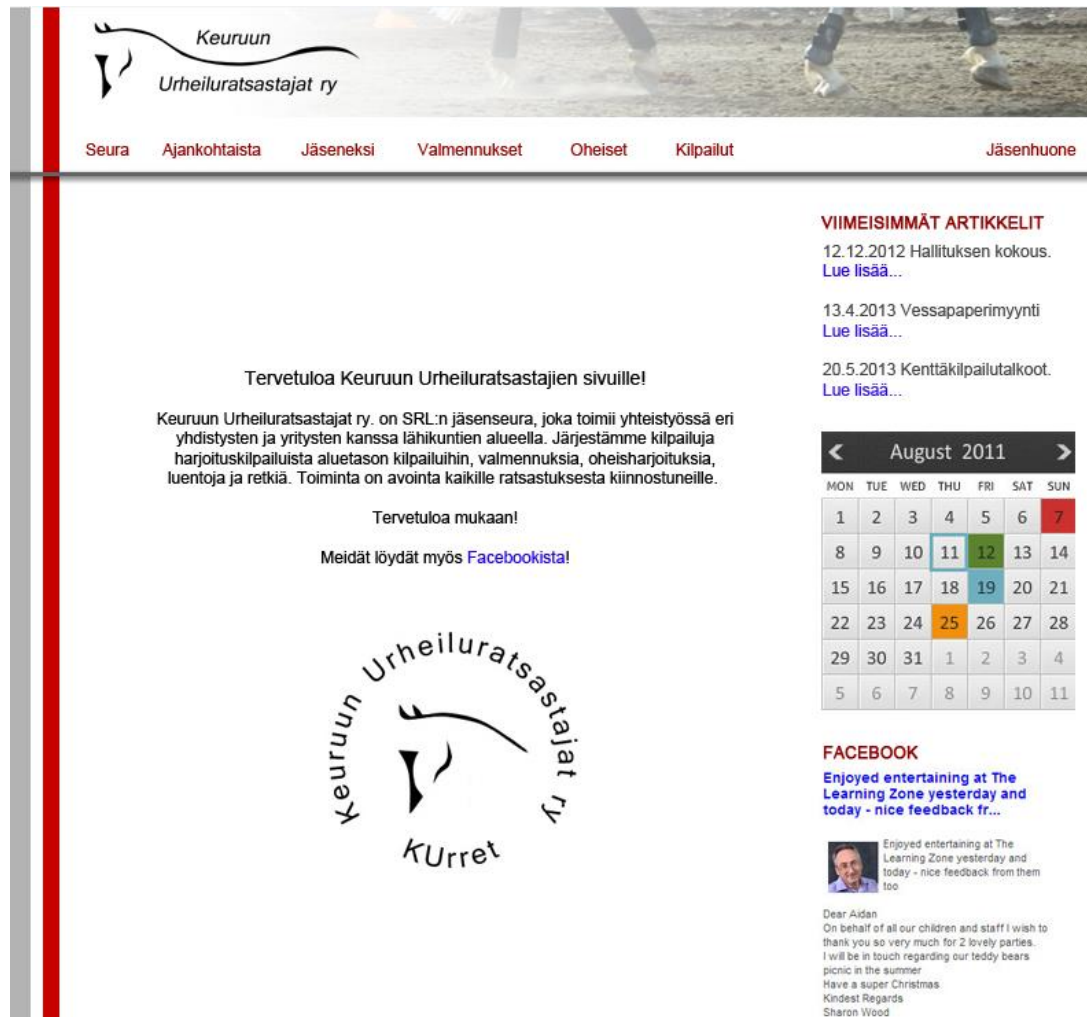
Kuviossa 6 on vanhojen sivujen ulkoasu ennen päivittämistä. Yksittäinen sivu oli jaettu kolmeen palkkiin: vasemmalla oli erillinen laatikko, keskellä tekstiosa ja oikealla kuva. Lisäksi navigaatio oli erottuvasti laatikoitu yläreunaan. Navigaation ylä- ja alapuolella huomataan valkoiset välit, jotka näkyivät esimerkiksi Google Chromessa. Sivun on vaakasuunnassa melko täyteen tungettu, ja sisältö ei nouse millään tavalla esiin. Yhdellä katsauksella on myös hankala huomata mihin katseen pitäisi kiinnittyä. Kuvasta nähdään selkeästi myös yksi oleellisimmista ongelmista: heti kun keskimmäisen palkin sisältö ylittää alareunan, se alkaa taittua hassusti vasemmanpuoleisen palkin ympärille ja sotkee ulkoasua entisestään. Näitä seikkoja lukuun ottamatta käytettävyys on melko hyvä; navigaatio erottuu selkeästi ja värien kontrastit ovat kunnossa sekä teksti on helppolukuista. Kokonaisuutena sivusto kaipasi nykyaikaistamista, raikkaampaa ja tilavampaa ulkoasua sekä parempaa toimivuutta myös pitkien tekstikappaleiden kanssa.

Kuvio 6. Vanhat nettisivut

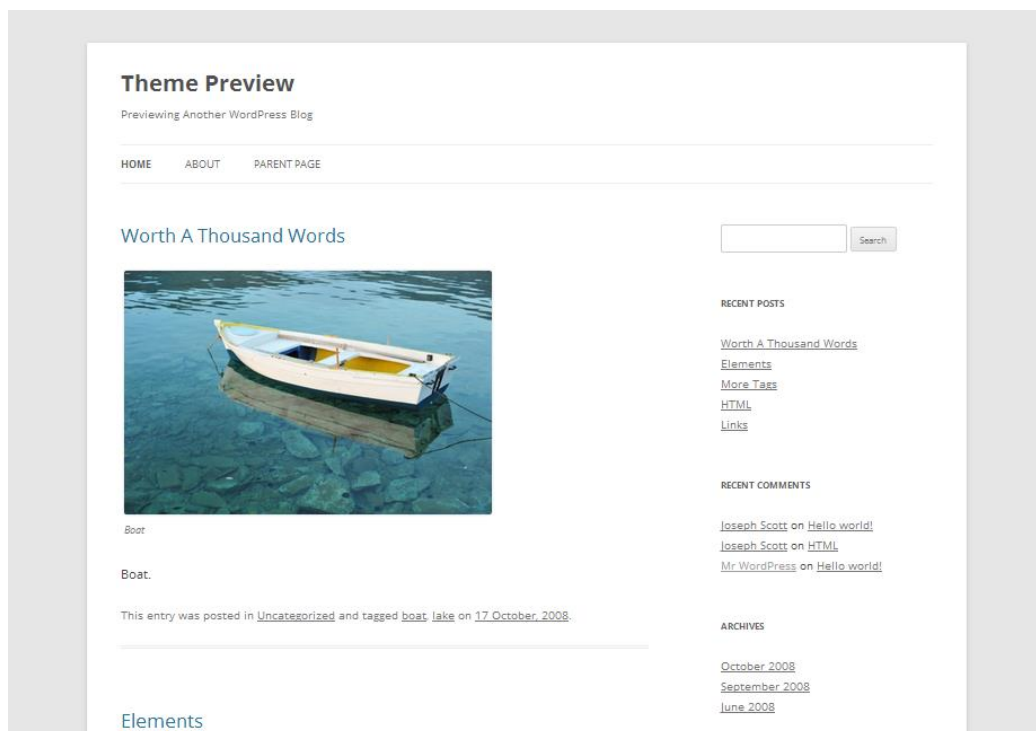
Ulkoasun suunnittelussa kiinnitettiin huomiota erityisesti navigaation, viimeisimpien artikkeleiden sekä tapahtumakalenterin sijoitteluun. Kuviossa 7 nähdään heti selkeä ero vanhojen sivujen ulkoasuun: toiminnot ja päivitykset ovat sijoitettuna oikealle, sisältö taas selkeästi vasemmalle ja niin että sillä on tilaa laajentua luontevasti alaspäin. Värimaailma ja sivun asettelu ovat huomattavasti raikkaammat ja tilavammat, ja punainen toimii tehostevärinä. Hyvän käytettävyyden periaatteiden mukaan logo sijoitettiin myös selkeästi vasempaan yläreunaan. Raakaversio suunnitelmasta kävi hallituksella kommentoitavana ja hyväksyvien kommenttien perusteella suunnittelua jatkettiin. Kovin pitkään suunnitelmia ei paperilla pyöritelty vaan lähdettiin kokeilemaan itse järjestelmään miltä ulkoasu näyttää, kuinka paljon valitut komponentit oikeasti vievät näytöllä tilaa ja miten sivu skaalautuu tästä muodosta pienemmille näytöille.

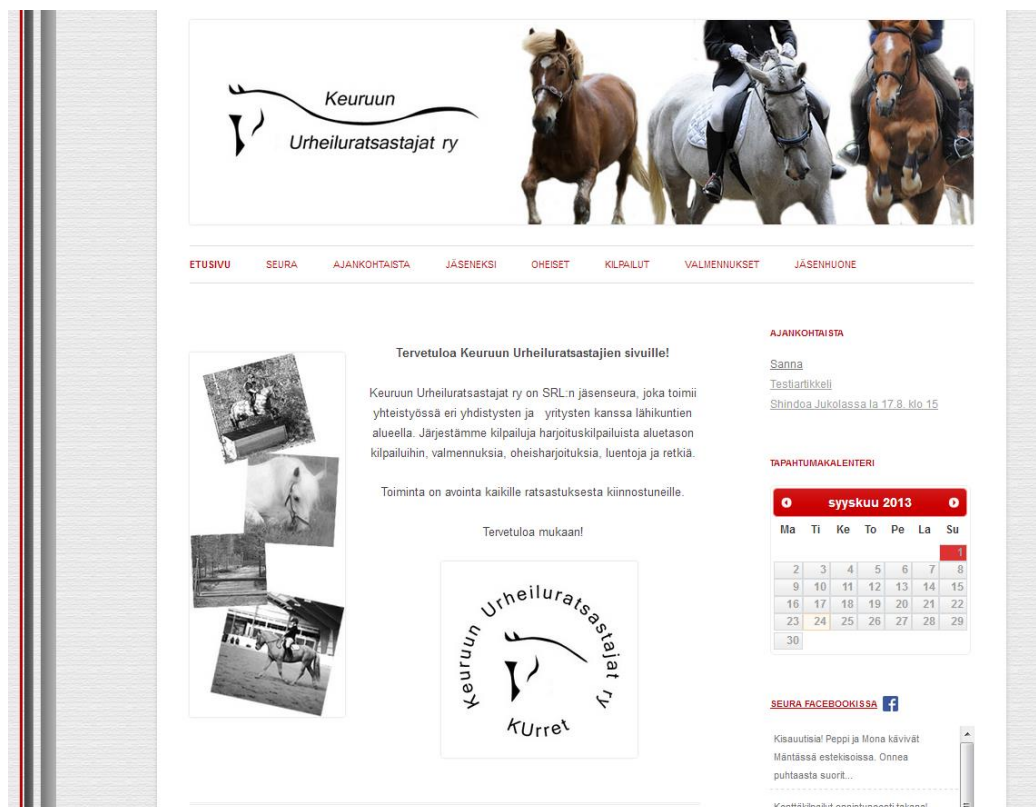
Kuvio 7. Ulkoasun raakaversio

Toteutuksen pohjaksi valittiin yksi WordPressin oletusteemoista, TwentyTwelve (kuvio 8). Kyseinen teema on valmiiksi responsiivinen ja skaalautuu siis hyvin eri näyttölaitteille. TwentyTwelve on myös toisaalta yksinkertainen, toisaalta se tukee riittävästi tarvittavia toimintoja, kuten yhtä navigaatiota sekä sivupalkkien widgettejä (WordPressin vimpaimia, pieniä käyttöliittymän osia joilla ulkoasua voi mukauttaa). Kyseisessä teemassa myös tuli valmiina sekä sivupalkillinen että sivupalkiton pohja, joten perussivujen tekeminen oli helppoa ja nopeaa. Kyseinen teema on käytettävyydeltään hyvä eli perusasettelu toimii jo sellaisenaan ja eri elementtien välillä on riittävästi tilaa.

Kuvio 8. Muokkaamaton TwentyTwelve-teema (TwentyTwelve n.d.)

Lopullinen ulkoasu (kuvio 9) muotoutui lopulta hyvin lähelle suunnitelmaa. Teeman muokkaus keskittyi suurimmaksi osaksi CSS-tyyleihin, joilla ulkoasua voidaan muokata rajattomasti. Tärkeimmät tyylit koskevat fonttien muotoiluja: Arial-fontista on käytössä useampaa eri kokoa ja paria eri väriä riippuen tekstin paikasta. Esimerkiksi navigaation linkit vaihdettiin punaisiin, mutta sivunavigaatio jätettiin harmaaksi. Leipäteksti on mustaa ja linkit ovat TwentyTwelve-teeman oletusväreillä. Lapsiteematoetuksessa kätevää on juurikin se, että ne tyylit mitä ei erikseen lapsiteemassa määritellä, jäävät voimaan alla toimivasta isäntäteemasta. Tyylien määrittelyssä korvaamaton työkalu on myös selaimen ”Tarkastele elementtiä” -työkalu (Inspect element tai muu vastaava selaimesta riippuen). Tämän avulla löydetään helposti kunkin elementin luokat ja id:t uuden tyylin määrittelyä varten sekä etsiä mahdollisia jo vaikuttavia tyyliä. Selaimesta riippuen voi olla myös mahdollista kokeilla, miltä elementti näyttää ilman jotain tyylimäärittelyä. Sivuston taustakuvassa hyödynnetään CSS3-ominaisuutta, jolla sivulle voidaan määritellä useampi taustakuva. Paperinen taustamateriaali ja vasemman reunan viivat ovat kaksi päällekkäistä taustakuva body-elementissä.

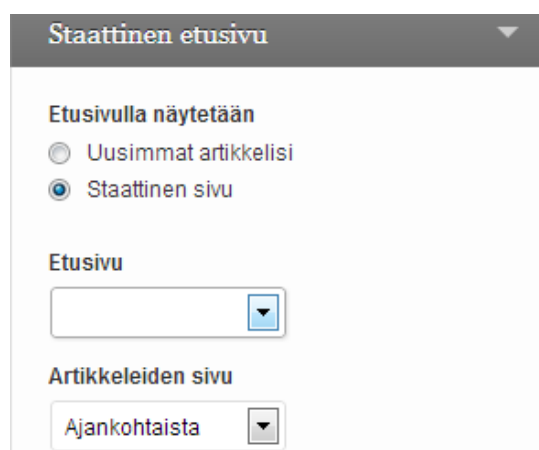
Kuvio 9. Sivuston lopullinen ulkoasu, etusivu

Mielenkiintoisia ongelmia ulkoasun suunnittelussa aiheutti WordPressin graafisen sivueditorin tapa lisätä ylimääräisiä tageja esimerkiksi kappaletagien sisään. Tämä huomattiin, kun kappale-elementille tehdyt muotoilut eivät vaikuttaneet millään tavalla ulkoasuun. Elementtien tarkastelulla löydettiin WordPressin luomat span-tagit, joilla oli eri tyylimäärittelyt suoraan HTML-koodissa. Ongelmaa pystyy kiertämään WordPressin sivueditorissa käyttämällä tekstieditoria graafisen sijaan, mutta jos vastaavia ongelmia ilmenee jatkossa ja teksti näyttää osittain erilaiselta, ei toimeksiantajalta voida vaatia osaamista poistaa ylimääräiset tagit. Koska span-tagien väärät tyylimäärittelyt tulivat suoraan koodista, niiden ylikirjoittaminen ei suoraan onnistunut tyylitiedostossa. Ongelma ratkesi lopulta käyttämällä 'important' -määrittelyä tyylille, jolla span-tagien muotoilut ylikirjoitettiin.

Koska Jäsenhuone-osioon tuli alasivuja, eikä sivunavigaatioissa ollut mahdollisuutta tai edes järkevää toteuttaa enempää alanavigaatioita, otettiin käyttöön Breadcrumb NavXT -lisäosa. Se generoi sivuille murupolkua navigoinnin helpottamiseksi. Sen lisäksi, että kyseistä lisäosaa on ladattu yli miljoona kertaa ja sen arvostelut ovat hyviä (Breadcrumb NavXT n.d.), se sopii myös yhteen NextGen Gallery pluginin kanssa.

Näin myös kuvagallerian kansiot saavat navigaation, jota gallerialisäosassa ei itsessään ole.

Uudelle sivustolle tarvittiin samat sivut kuin vanhallakin. Muut sisältösivut olivat staattisia, mutta Ajankohtaiset-sivulle eli ajankohtaisten asioiden julkaisemiseen päätettiin ottaa käyttöön blogitoiminto, WordPressin artikkelit. Sivua toteutettiin käyttäen siten, että määritettiin Ajankohtaiset-sivu WordPressin asetuksista artikkelien sivuksi, jolloin se automaattisesti listaa kaikki artikkelit näkyviin kyseiselle sivulle mentäessä (kuvio 10). Samojen asetusten kautta asetetaan WordPressissä myös staattinen etusivu, joka voi olla mikä tahansa luoduista sivuista.

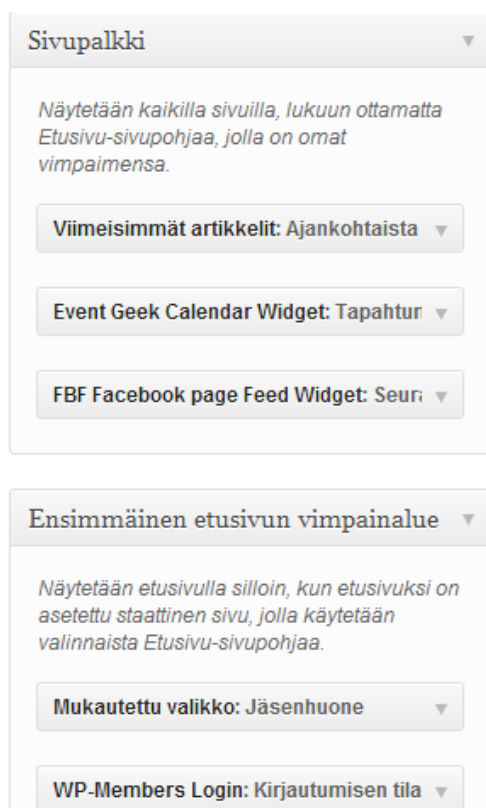

Kuvio 10. Staattisen etusivun ja artikkelisivun asetukset

Blogista oli myös se hyöty, että artikkelit päivittyivät etusivun Viimeisimmät artikkelit -kohtaan automaattisesti ilman erillistä muokkausta. Vanhoilla sivuilla päivitykset piti erikseen muokata etusivulle näkyviin. Artikkeleihin saa myös kätevästi lisättyä kategorioita ja avainsanoja, jotka jatkossa helpottavat sisällön löytymistä, kun sitä on paljon.

Jäsenhuoneelle otettiin käyttöön erillinen sivupohja. Sivupohjien luominen on helppoa esimerkiksi teemassa jo olevien pohjien avulla. Sivupohjan PHP-tiedoston kopiointi lapsiteeman kansioon palvelimella riittää. Tämän jälkeen pohja löytyy sivuja luotaessa valikosta ja sitä voi muokata myös hallintapaneelin kautta. Jäsenhuoneen sivupohjan tarkoitus oli mahdollistaa erillinen navigaatio ja kirjautumistietojen näyttäminen vain kyseisessä sivupalkissa. TwentyTwelve-teemassa on oletuksena normaali sivupohja sekä oma erillinen Etusivu-sivupohja, jonka sivupalkki toimii erillisenä. Kuviossa 11 nähdään sivupalkin hallinta: Sivupalkki-kohdassa näkyvät vimpaimet näytetään siis

kaikilla sivuilla lukuun ottamatta Etusivu-sivupohjaa. Tällä hetkellä kaikille näkyvillä sivuilla on käytössä Viimeisimmät artikkelit -listaus, Event Geek Calendar Widget sekä FBF Facebook page Feed Widget. Kun Etusivu-sivupohja kopioitiin lapsiteemaan ja otettiin käyttöön jäsenhuoneella, mahdollistettiin sivupalkin hallinta hallintapaneelin kautta. Ensimmäinen etusivun vimpainalue on siis nyt vain jäsenhuoneella näkyvä sivupalkki.

Kuvio 11. Hallintapaneelin vimpaimien hallintanäkymä

Muita sivupohjia luotiin jäsenhuoneen galleriatoteutusta varten, koska galleriasivuille piti saada ylimääräinen navigaatio sivun ylälaitaan. Tämä onnistui käyttämällä pohjana jäsenhuoneen sivupohjaa ja lisäämällä siihen murupolun koodi, esimerkki alla. Sivupohja pitää vain muistaa ottaa käyttöön aina gallerian sivuja lisättäessä.

```
<!--breadcrumbs-->
<div class="breadcrumbs">
    <?php if(function_exists('bcn_display')) {
        bcn_display();
    } ?>
</div>
```

3.6 Toiminnallisuuden toteutus

Toiminnallisuuden toteuttamiseen tarvittiin lisäosia, jotka olivat luotettavia, toimivia, riittävän yksinkertaisia ja muokattavissa sekä tietysti ilmaisia. Lisäksi esimerkiksi tapahtumakalenterille piti löytää sellainen lisäosa, joka tuki sivupalkin vimpainta.

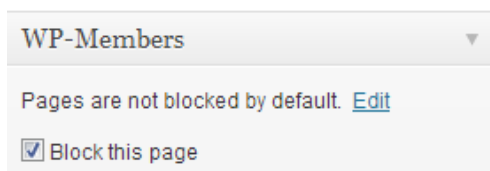
3.6.1 Jäsenhuone

Jäsenhuonetta varten piti etsiä toimiva, luotettava ja silti yksinkertainen lisäosa, jolla seuran jäsenten tunnuksia ja sivuja voitiin hallita. Tarkoitukseen sopivaksi lisäosaksi osoittautui WP Members, joka on ilmainen, laajalti käytössä ja aktiivisesti ylläpidetty. Lisäosan sivulta katalogista näkyy, että se on yhteensopiva versioon 3.6 asti tällä hetkellä ja on viimeksi päivitetty 26.8.2013. Lisäosalla on latauksia jo yli 330 000 ja keskimääräinen käyttäjien arvio on 4.2/5. Lisäksi 40 tukifoorumin kysymystä on merkattu ratkaistuiksi yhteensä 55 kysymyksestä. (WP-Members n.d.)

WP Members -lisäosan toiminnallisuudet ovat erittäin kattavat. Sillä voidaan estää pääsy sivuille ja artikkeleihin ja oletusasetuksen voi laittaa joko estämään pääsy kaikkiin tai ei mihinkään, jolloin yksittäiset sivut ja artikkelit voi valita itse estettäviksi. Käyttäjien rekisteröitymisen ja sisäänkirjautumisen saa upotettua näytin sivujen sisältöön ja myös käyttäjän tietojen muokkaaminen onnistuu omalla sivupohjalla. Rekisteröintilomakkeen kentät voi muokata omaan tarkoitukseen sopiviksi ja niitä voi lisätä sekä poistaa mielensä mukaan. Rekisteröitymistoinnin voi poistaa, uudet rekisteröitymiset voi laittaa admin-tunnuksen hyväksyttäviksi ja lisäosa hoitaa sähköposti-ilmoitusten lähettämisen käyttäjälle. Ilmoitukset ovat täysin kustomoitavissa. Lisäosa mahdollistaa myös CAPTCHA-toiminnon käyttöönoton rekisteröitymisvaiheessa. Lisäksi lisäosalla on kattava valikoima erilaisia ”koukkuja” sekä ”filttereitä”, jos toimintoja haluaa muokata koodin tasolla. Kaiken tämän lisäksi lisäosalla on valmiina suomenkielinen käännös. Käännöksessä on pieniä vajavaisuuksia, jotka eivät kuitenkaan näy käyttäjille eivätkä vaikuta hallintapaneelin käytettävyyteen.

Urheiluratsastajien nettisivuille oletusasetukseksi laitettiin, että sivut ovat kaikille näkyvissä. Tällöin lisäosan asentamisen jälkeen sivujen ja artikkelien asetuksissa on kohta, jonka valitsemalla sisällön voi piilottaa tarpeen vaatiessa (kuvio 12). Asetuksen voi muuttaa myös sivun tai artikkelin luomisen jälkeen. Sivun sisältö voi olla mitä

tahansa, pelkkää tekstiä, kuvia tai vaikka linkkejä, kaikkea mitä normaali WordPress-sivu mahdollistaa. Esimerkiksi pöytäkirjojen jakaminen vain jäsenille onnistuu siten, että estetylle sivulle laitetaan linkki tiedostoon. Jos kuvagalleria halutaan vain jäsenille, se luodaan estetylle sivulle.

Kuvio 12. Sivun tai artikkelin estäminen onnistuu yhdellä rastilla

Jos sivu tai artikkeli on estetty, sisäänkirjautumaton käyttäjä näkee sivulla ilmoituksen ja sisäänkirjautumis- sekä rekisteröitymislomakkeet (kuvio 13).

Jäsenhuone

Tämä sisältö on rajattu vain seuran jäsenille. Ole hyvä ja kirjaudu sisään.

Uusi käyttäjä? Rekisteröidy alla olevalla lomakkeella!

Kirjaudu sisään:

Käyttäjätunnus

Salasana

☐ Muista minut

Unohditko salasanasasi? [Klikkaa tästä nollataksesi](#)

Uuden käyttäjän rekisteröinti

Valitse käyttäjätunnus*

Etunimi*

Sukunimi*

sähköpostiosoite*

*Pakollinen tieto

Kuvio 13. Sisäänkirjautumattoman käyttäjän näkymä jäsenhuoneesta

Lomake on muokattavissa CSS-tiedostolla. Lisäosan asetuksista voidaan määrittää, mistä tiedostosta muotoilut haetaan. Tässä tapauksessa lomake ohjattiin hakemaan lapsiteeman CSS-tiedostoa, jolloin kaikki muotoilut ovat siististi samassa tiedostossa. Muotoilut kannattaa ehdottomasti tehdä ulkoiseen tiedostoon, eikä lisäosan omiin tiedostoihin, etteivät ne katoa esimerkiksi päivitysten yhteydessä.

WP-Members -lisäosalla on kattava lista erilaisia suodattimia (filter hooks) sekä toimintoja (action hooks) lisäosan toiminnan muokkaamiseen. Yksi tällainen suodatin oli ”wpmem_login_form”, jolla pystyttiin muokkaamaan sisäänkirjautumislomaketta. Tätä tarvittiin siinä vaiheessa kun yksi lomakkeen otsakkeista näkyi englanniksi, vaikka suomenkielinen käännös oli kunnossa. Otsake piti siis vaihtaa kokonaan suodattimen avulla:

```
add_filter( 'wpmem_login_form', 'my_login_form_filter' );
function my_login_form_filter( $form ){
    $form = str_replace('Existing Users Login',
        'Kirjaudu sisään', $form);
    return $form;
}
```

Suodatin lisättiin käytössä olevan teeman funtions.php -tiedostoon. Se vastaanottaa \$form -muuttujan, jossa koko lomake on tekstinä HTML-merkintöineen. Tämä rajoittaa hieman muokkausmahdollisuuksia, koska mitkään osat lomakkeelta eivät ole esimerkiksi muuttujiksi eroteltuina, mutta PHP-komennolla ”str_replace” pystyttiin kuitenkin etsimään väärä teksti eli ”Existing Users Login” sekä korvaamaan se tekstillä ”Kirjaudu sisään”. Tämä on vain yksi esimerkki lisäosan mahdollisista suodattimista, täydellinen lista löytyy lisäosan dokumentaatiosta <http://rocketgeek.com/plugins/wp-members/users-guide/filter-hooks/>.

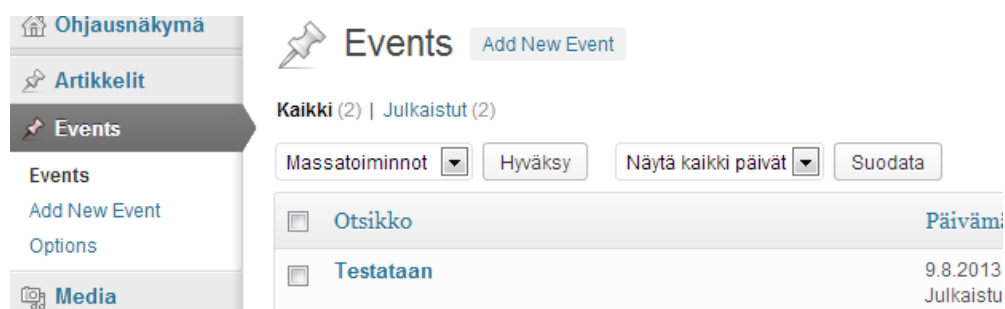
3.6.2 Tapahtumakalenteri

Tapahtumakalenterin osalta lähtökohta oli, että kalenterin pitää sopia sivupalkkiin, siinä pitää olla riittävästi muokkausmahdollisuuksia, tapahtumien lisäämisen pitää olla yksinkertaista ja tapahtuma pitää saada auki järkevästi esimerkiksi pop-up-ikkunaan eikä käyttäjä siirry pois sivulta. WordPressissä on oma kalenterivimpaimensa, joka näyttää artikkelit kalenterissa, mutta silloin käyttäjän täytyy siirtyä lukemaan artikkeli.

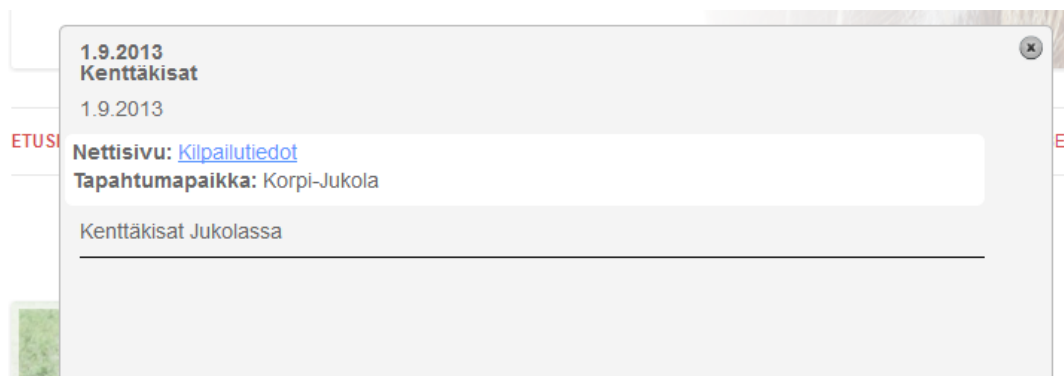
Lisäksi artikkeleissa voidaan ilmoitella asioista joilla ei ole varsinaista päivämäärää eikä kalenteriin pysty lisäämään tulevia tapahtumia. Nämä seikat huomioiden Event Geek -kalenterilisäosa osoittautui vaatimuksiin nähden parhaaksi.

Event Geek on yhteensopiva WordPressin version 3.6 kanssa, sitä on ladattu 3277 kertaa ja se on viimeksi päivitetty 23.8.2013. Lisäosa on rakennettu käyttäen jQueryä ja AJAXia. Tapahtumien lisääminen kalenteriin tapahtuu WordPressin hallintapaneelista omasta näkymästään (kuvio 14), joka muistuttaa ulkoasultaan artikkelien luontia. Kuten jo edellä mainittiin, kalenterin käyttöliittymä on jQuery-pohjainen ja tapahtumat näytetään AJAXin avulla pop-up-ikkunassa. Lisäosassa tulee mukana seitsemän valmista kalenteriteemaa, mutta kalenteri on myös kustomoitavissa omalla teemalla. Tässäkin lisäosassa on käytettävissä useita suodattimia, joilla kalenterin toimintaan voi itse vaikuttaa. (Event Geek n.d.)

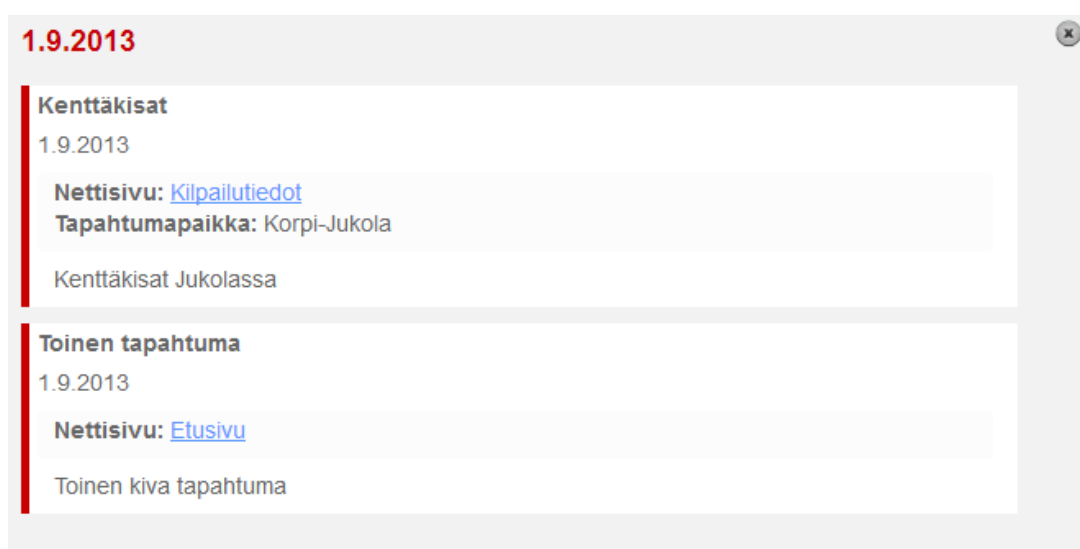
Kuvio 14. Hallintapaneeli, Event Geek

Tapahtumien lisääminen on kuin artikkelien kirjoittamista. Kun tapahtuma päivämäärineen ja infotietoineen on lisätty, se näkyy kalenterissa määrättyllä värillä kyseisenä päivämääränä. Tapahtumaa klikkaamalla aukeaa pop-up (kuvio 15), jossa näkyvät tarkemmat tiedot. Koska tapahtuma on tehty artikkelin tavoin, voi tekstiin lisätä kuvia tai esimerkiksi linkkejä. Tapahtuman luomisvaiheessa voidaan sille lisätä erilaisia lisätietoja kuten nettisivujen osoite tai tapahtumapaikka, jotka näkyvät pop-upissa. Lisättäviä tietoja voi hallinnoida hallintapaneelin kautta.

Kuvio 15. Tapahtuman pop-up aukaistuna

Kalenterin muokkaaminen hallintapaneelissa on tehty erittäin graafiseksi ja sitä kautta myös helpoksi. Jos kalenteriin haluaa tehdä yksinkertaisia värimuutoksia ja kevyesti muokata pop-upin ulkoasua, se onnistuu suoraan hallintapaneelin kautta ilman CSS-tyyleihin koskemista. Kalenterin perusteeman lisäksi voi vaikuttaa tapahtumapäivän väriin, tekstin väriin, pop-up-ikkunan taustaväriin ja reunan väriin sekä paksuuteen, tekstin ja linkkien väriin sekä pop-up-ikkunassa olevan info-alueen väreihin, jossa näkyvät tapahtumalle määritellyt tiedot. Vaihtoehtoja on siis paljon pelkästään hallintapaneelissa. Teemasta riippumattomia muotoiluja voi tehdä myös tyylitiedostojen kautta, esimerkiksi muuttaa fontteja ja lisätä marginaaleja tarpeen mukaan. Teeman tyylitiedosto tavoittaa pop-up-ikkunan elementit samalla tavalla kuin muutkin (kuvio 16).

Kuvio 16. CSS-tyyleillä muotoiltu tapahtumaikkuna.

3.6.3 Lomakkeet

Erilaisia lisäosia lomakkeiden toteuttamiseen on saatavilla paljon. Muutaman vaihtoehdon kokeilun jälkeen hyväksi osoittautui Visual Form Builder. Kyseistä lisäosaa on ladattu yli 254 000 kertaa ja se on yhteensopiva WordPressin version 3.6 kanssa.

Myös arvostelut ovat hyviä: lisäosalla oli kirjoitushetkellä arvosana 4.6/5. Lisäosalla oli 97 tukipyyntöä, joista 52 oli ratkaistu. Perusversio lisäosasta on ilmainen, mutta saatavilla on myös maksullinen Pro-versio. (Visual Form Builder n.d.)

Visual Form Builder valittiin muiden vaihtoehtojen sijasta siksi, että se on kokonaisuudessaan selkeä ja yksinkertainen. Monet lomakelisiäosat tarjoavat vaihtelevia käyttöliittymiä lomakkeiden luontiin ja joissakin ilmaisissa versioissa on myös rajoitettu kenttien määrä. Tarkoituksena oli löytää yksinkertainen, mahdollisesti myös sivujen ylläpitoa jatkossa tekevien henkilöiden käytettävissä oleva lisäosa, jolla voitiin luoda ilmoittautumislomakkeita eri tapahtumille. Visual Form Builderilla oli selkeä, helppokäyttöinen käyttöliittymä, josta asetukset oli helppo tehdä. Luodut lomakkeet näkyvät päänäkössä samanlaisena listauksena kuin WordPressin artikkelit ja sivut (kuvio 17).

 Form	Form ID	Entries
 Ilmoittautuminen	1	2 Total 2 Today
 Form	Form ID	Entries

Kuvio 17. Visual Form Builder päänäkö

Päänäkymässä ovat myös selkeästi näkyvillä lomakkeen lähettäneiden määrät, ja niitä päästään tästä myös tarkastelemaan (kuvio 18). Lisäosalla voidaan siis myös listata, tarkastella ja järjestellä ilmoittautumisia selkeästä yhteenvetönäkymästä. Tämä on hyvä lisätoiminto, koska nyt ilmoittautumiset eivät ole pelkästään esimerkiksi hallituksen sähköpostissa.

Entries Näyttöasetukset Ohje

All (2) | Roskakori (0) search

Massatoiminnot Hyväksy Näytä kaikki päivät Ilmoittautuminen Filter 2 kohdetta

Form	Email Subject	Sender Name	Sender Email	Emailed To	IP Address	Date Submitted
☐ Ilmoittautuminen	Ilmoittautuminen	Keuruun Urheiluratsastajat ry.	hallitus@urheiluratsastaja.t.net	kaisa_91@luukku.com	85.76.41.124	17.9.2013 14:02
☐ Ilmoittautuminen	Ilmoittautuminen	Keuruun Urheiluratsastajat ry.	hallitus@urheiluratsastaja.t.net	kaisa_91@luukku.com	85.76.41.124	17.9.2013 13:54
Form	Email Subject	Sender Name	Sender Email	Emailed To	IP Address	Date Submitted

Kuvio 18. Visual Form Builder, listaus lomakkeen vastauksista

Lomakkeiden luominen on melko yksinkertaista. Käytettävissä on kaikki tavalliset lomakekenttätyyppit sekä muutama valmiiksi muotoiltu kenttä, esimerkiksi sähköposti ja puhelinnumero (kuvio 19). Lomake validoi sisällön itse eli väärin syötetty puhelinnumero puhelinnumerokentässä estää lähettämisen. Lisäosassa on mahdollista asettaa myös esimerkiksi puhelinnumeromuotoinen validaatio tavalliselle tekstikentälle, jolloin tekstikenttään voi syöttää vain puhelinnumeron muodossa sisältöä. Kentät lisätään lomakkeelle nopeasti klikkaamalla ja ne voidaan järjestellä uudestaan raahaamalla. Lomakkeen ulkoasu pidetään helposti järjestyksessä ja loogisena Fieldset-tyypin avulla: fieldsetin alle voidaan järjestellä saman aihealueen kentät ja ne näkyvät omana osionaan. Seuran tapauksessa esimerkiksi kilpailuihin ilmoittauduttaessa voidaan ratsastajan ja hevosen tiedot laittaa omaan kokonaisuuteensa, ja luokat omaansa.

Form Items

Click to Add a Field

Standard

Fieldset	Section
<input type="text"/> Text	<input type="text"/> Textarea
☐ Checkbox	☐ Radio
<input type="list"/> Select	<input type="text"/> Address
<input type="text"/> Date	<input type="text"/> Email
<input type="text"/> URL	<input type="text"/> Currency
<input type="text"/> Number	<input type="text"/> Time
<input type="text"/> Phone	<input type="text"/> HTML
<input type="text"/> File Upload	<input type="text"/> Instructions

Kuvio 19. Käytettävissä olevat lomakenttien tyypit

Kuviossa 20 on avattu Ratsukon tiedot -fieldsetin alla oleva Etunimi-kenttä. Kaikkia kenttiä muokataan samalla tavalla. Perusmuotoiluissa annetaan kentän nimi ja mah-

dollinen kuvaus, joka näkyy kentän alla. Kuvauskenttään on hyvä kirjoittaa esimerkiksi ohje, jos kentän täyttö vaatii selvennystä. Validation-kentällä voidaan tavalliselle tekstikentällekin asettaa jokin tietty tarkistusmenetelmä: valikosta löytyvät esimerkiksi sähköposti, puhelinnumero, päivämäärä ja url. Required-kenttä määrittää onko kentän täyttö pakollista. Size-kentällä voidaan täyttökentän kokoa muuttaa koskematta CSS-tyyleihin. Field Layout -valinnalla kenttiä voidaan järjestellä edistyneemmin, esimerkiksi keskenään vierekkäin, valmiilla vaihtoehdoilla. Default value antaa mahdollisuuden asettaa jokin arvo kenttään valmiiksi. CSS Classes -kenttä on erittäin kätevä, eikä vastaavaa ominaisuutta tullut muissa testatuissa lisäosissa vastaan. Tähän kenttään voi antaa CSS-luokan nimen, jota voi kutsua esimerkiksi teeman tyylitiedostosta käsin. Jokaiselle kentälle on mahdollisuus antaa siis yksittäiset luokat, jolloin ulkoasua voi muokata hyvinkin reippaasti vapaalla kädellä.

The screenshot shows a configuration window titled "Ratsukon tiedot" with a "FIELDSET" dropdown menu. The main area is a form for configuring a widget. It has a header "Etunimi *" with a "TEXT" label and an upward arrow. Below the header are several fields, each with a help icon (?):

- Name**: A text input field containing "Etunimi".
- Description**: A text area.
- Validation**: A dropdown menu with "None" selected.
- Required**: A dropdown menu with "Yes" selected.
- Size**: A dropdown menu with "Medium" selected.
- Field Layout**: A dropdown menu with "Default" selected.
- Default Value**: A text input field.
- CSS Classes**: A text input field.

At the bottom left, there is a "Delete" button with a trash icon.

Kuvio 20. Lomakkeen kentän tietojen muokkaus

Lomakkeen asetuksista voidaan hallinnoida ulkoasua ja toimintaa. Asetuksista voidaan laittaa määrittely, mihin kohtaan lomake kohdistaa kenttien otsikot. Oletuksena otsikot ovat kenttien yläpuolella. Sähköpostiasetuksista määritetään lähetettävien sähköpostien otsikko, lähettäjän nimi (joka voidaan ottaa myös lomakkeen kentästä) sekä vastausosoite joka sekin voi olla lomakkeen kentästä. Tärkein asetus on viimeisenä, eli sähköpostiosoitteet, joihin ilmoittautumiset lähetetään. Vahvistuskentässä määritel-

lään käyttäjälle näkyvä viesti ilmoittautumisesta. Käyttäjä voidaan myös ohjata toiselle sivulle lomakkeen täytön jälkeen. Käyttäjälle lähtevä vahvistussähköposti on vapaasti kirjoitettavissa ja valittavissa on myös halutaanko samalla lähettää kopio ilmoittautumisen tiedoista käyttäjälle itselleen.

Lisäosa sopii hyvin yhteen TwentyTwelve-teeman kanssa, sillä ulkoasu on suoraan asennuksen jälkeen valmis. Muotoiluja on tietysti mahdollista tehdä, mutta tässä tapauksessa niitä ei tarvittu, koska lomake sai oikeanlaisen ulkoasun suoraan teemalta (kuvio 21). Lomake voidaan laittaa mihin tahansa julkaisuun, sivuille tai artikkeleihin, ja näin voidaan hallita myös lomakkeen julkisuutta; jos jokin lomaketoiminto halutaan vain jäsenille, riittää sivun tai artikkelin blokkaminen toimenpiteeksi.

Ratsukon tiedot

Etunimi *

Sukunimi *

Hevonen *

Seura *

Puhelinnumero *

Esim. 040-1234567

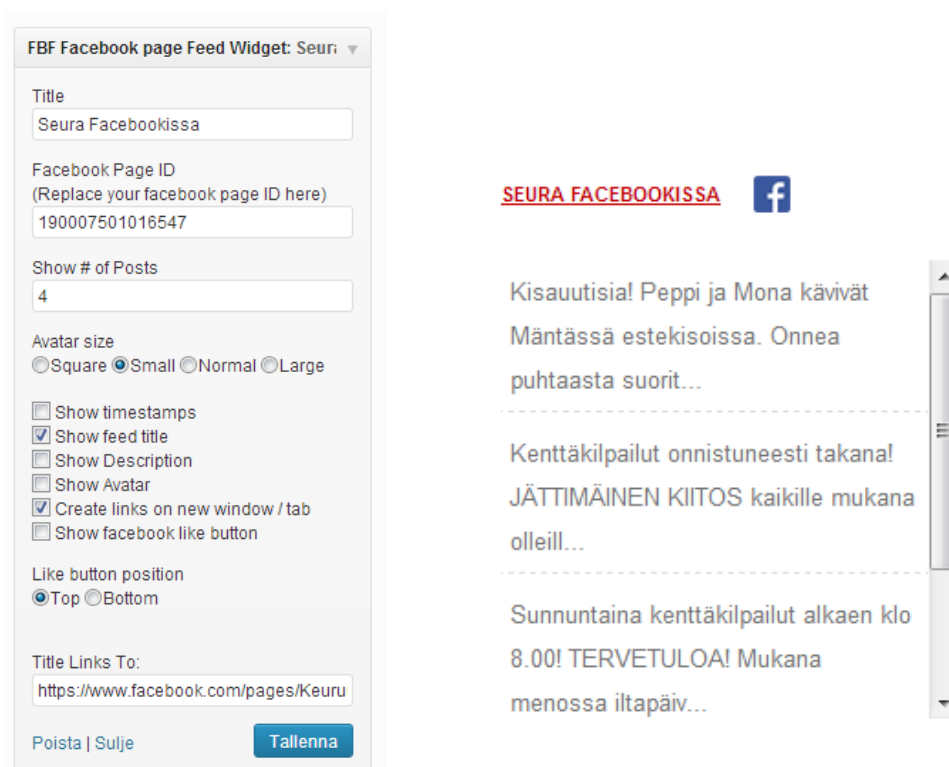
Kuvio 21. Esimerkki lomakkeesta sivustolla

3.6.4 Facebook-syöte

Seuralla on aktiiviset Facebook-sivut, joiden kautta tiedotetaan paljon eri asioista. Uudelle sivustolle haluttiin yhteys Facebookiin, jotta tiedottamisesta tulisi yhtenäisempää ja myös Facebookia käyttämättömät henkilöt näkisivät heti siellä tapahtuvat päivitykset. Toteutukseen valittiin FBF Facebook page Feed Widget, joka voi hakea yhden tai useamman julkisen sivun syötteen WordPressiin. Lisäosa käyttää hyväkseen SimplePie RSS -lukijaa, joka on WordPressissä oletuksena käytössä. Lisäosaa on ladattu yli 37 000 kertaa. Viimeisimmät päivitykset on tehty alkuvuodesta 2013, arvos-

teluja on melko vähän vaikkakin positiivisia, ja ratkaistuja ongelmia on vain kaksi 14 avonaisesta. (FBF Facebook page Feed Widget n.d.) Myöskään yhteensopivuudesta uusimman version kanssa ei ole riittävästi arvosteluja, mutta lisäosan nopea käyttöönotto, helppokäyttöisyys ja muokattavuus verrattuna muihin vaihtoehtoihin olivat ratkaisevia tekijöitä.

Sivuston syötteen saaminen sivupalkkiin ei vaatinut lisäosalla muuta kuin Facebook-sivun tunnisteiden, joka löytyy aina kunkin sivun osoitteesta. Lisäosalle annetaan tämä id ja lisäksi voidaan asettaa näkyvillä olevien postausten määrä ja erilaisia lisätietoja näin haluttaessa, esimerkiksi avatarit ja Tykkää-painikkeet. Asetukset jätettiin hyvin minimiin jotta syötteestä tulisi mahdollisimman helppolukuinen ja pienikokoinen (kuvio 22). Koska FBF Facebook page Feed Widget oli hyvin yksinkertainen lisäosa, myös sen ulkoasu oli asennuksen jälkeen hyvin pelkistetty. Ulkoasua piti melko rajusti muokata CSS-tyyleillä, jotta siitä saatiin istuva kokonaisuuteen sekä mahdollisimman luettava. Syöte ei saanut olla liian korkea, koska sivupalkki oli muutenkin esimerkiksi etusivun kokoon nähden jo hieman pidempi. Uutisia piti kuitenkin saada useampi näkyviin jotta syötteessä olisi jotain järkeä, joten syötteelle asetettiin kiinteä koko ja vierityspalkki. Loogisuuden lisäämiseksi vimpaimen otsikolle laitettiin taustakuvaksi Facebookin virallinen logo.

Kuvio 22. FBF Facebook page Feed Widget asetukset sekä käyttöliittymä sivustolla

Koska kyseessä oli Facebook-syöte, oli johdonmukaista lisätä myös linkki itse sivustolle, vaikka syötteen tekstit linkittivätkin yksittäisiin postauksiin. Tämä toteutettiin lisäosalla, koska toimintoa ei ollut oletuksena WordPressissä eikä syötteen lisäosassa. Otsikosta ei oletuksena saanut linkkiä Facebookiin, vaan tätä varten piti ottaa käyttöön lisäosa. GG Widget Title Link -lisäosalla saadaan lisättyä mille tahansa vimpaimelle otsikkoon linkki haluttuun osoitteeseen. Kyseistä lisäosaa on vähän ladattu (hieman yli 1000 kertaa) ja päivittämisestäkin on aikaa yli vuosi, mutta vaihtoehtoja ei ole tarjolla kovin montaa (GG Widget Title Link n.d.). Lisäosa osoittautui toimivaksi ratkaisuksi testauksen jälkeen huolimatta näistä seikoista.

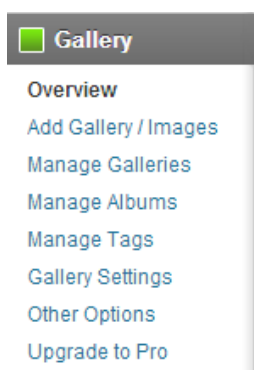
3.6.5 Kuvagalleriat

WordPressissä kuvien hallinnointi onnistuu myös järjestelmän omilla työkaluilla. Kuitenkin jos gallerioita on paljon ja tarvetta erityisille muotoiluille sekä kansiorakenteille, on järkevää harkita gallerian toteuttamista lisäosalla. Sivustolle valittiin NextGen Gallery, joka on yksi suosituimmista, ellei jopa suosituin, lisäosa kuvagallerioiden toteuttamiseen. Sitä on ladattu reilusti yli 8 miljoonaa kertaa, päivitykset ovat aktiivisia, dokumentaatio laadukasta ja arvostelut hyviä (4/5). (NextGen Gallery plugin n.d.) Koska käyttäjiä on niin paljon, myös ongelmiin löytyy ratkaisuja tukifoorumeilta. Li-

säosan viimeisin iso päivitys, siirtyminen versioon 2.0.0, on aiheuttanut paljon keskustelua ja virheilmoituksia foorumeilla. Täydellinen yhteensopivuus WordPressin uusimman version kanssa on vielä työn alla, mutta pääosin lisäosa toimii, ja sen toiminnallisuudet sekä muokkausmahdollisuudet ovat vertaansa vailla. Päivityksiä julkaistaan todella usein, koska ongelmia uusimmassa versiossa esiintyy vielä jonkun verran.

Lisäosan asennuksen jälkeen hallintapaneeliin tulee oma valikkonsa (kuvio 23), josta kuvagallerioita hallitaan. NextGen Galleryssä kuvien hallinta tapahtuu niin, että kuvat lisätään gallerioihin ja galleriat lisätään albumeihin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että seuran sivustolle luodaan kaksi albumia, julkinen ja rajattu, joihin jaotellaan galleriat. Sitten julkinen albumi julkaistaan kaikille näkyvällä sivulla ja rajattu albumi laitetaan jäsenhuoneelle. Kun gallerioita lisätään tämän jälkeen albumeihin, näkyvät ne automaattisesti oikeilla sivuilla ja albumeihin ei tarvitse tämän jälkeen enää koskea.

Kuvio 23. NextGen Gallery hallintapaneeli

NextGen Gallery pluginin käyttöliittymä on kautta linjan hyvin selkeä. Kuvien lataaminen tapahtuu Add Gallery / Images -osiossa, josta voidaan valita galleria johon kuvat ladataan tai luoda samalla uusi galleria (kuvio 24). Kuvat haetaan tietokoneelta ja lataus aloitetaan Start Upload -painikkeella. Kuvien lisäksi on mahdollista ladata myös kokonaisia zip-tiedostoja, jotka lisäosa purkaa yksittäisiksi kuviksi. Import Folder -valikossa on mahdollista ladata myös WordPressin wp-content -kansion sisältä kansioita gallerioiksi.

Add Gallery / Images

▼ Upload Images

Gallery Create a new gallery ▼ Add Files Start Upload

Filename

Drag image and ZIP files here or click

▶ Import Folder

Kuvio 24. Kuvien lataaminen galleriaan

Kun galleria on luotu, sitä muokataan Manage Galleries -valikosta (kuvio 25). Perustietoja ovat otsikko, kuvaus ja gallerian polku. Page Link to -valinnalla hallitaan sivua, jolla gallerian kuvat näytetään. Kun albumi sivulla näyttää kaikki galleriat, Page Link to määrittää mihin galleriaa klikkaamalla päädytään. Tarkoitus oli aluksi pitää käyttäjä samalla sivulla koko ajan, eli gallerioille ei olisi luotu omia sivuja. Tämä osoittautui kuitenkin vaikeaksi toteuttaa, sillä asetuksista puuttui yksi olennainen ruksi tätä toteutusta varten. Kyse saattaa olla uuden version ongelmasta, mutta koska aiheesta ei ollut riittävästi dokumentaatiota eikä keskustelua netissä, päädyttiin jokaiselle gallerialle tekemään aina oma alisivu. Toisaalta ratkaisu on toimia näinkin, koska nyt alisivulle mentäessä murupolku pysyy oikeanlaisena ja navigaatio selkeänä. Uutta galleriaa lisääessä täytyy siis muistaa Create new page -kohdassa luoda uusi sivu kullekin gallerialle ja WordPressin sivujen hallinnasta käydä muuttamassa sivupohja tarpeen mukaan, varsinkin jos tehdään galleriaa jäsenhuoneelle.

Gallery settings (Click here for more settings)

Otsikko:	<input type="text" value="Testikuvia"/>	Page Link to:	<input type="text" value="Testikuvia"/>
Kuvaus:	<input type="text"/>	Preview image:	<input type="text" value="1 - paiste2.jpg"/>
Path:	<input type="text" value="wp-content/gallery/testikuvia"/>	Author:	<input type="text" value="admin"/>
		Create new page:	<input type="text" value="Main page (No parent)"/>
			<input type="button" value="Add page"/>

Kuvio 25. Gallerioiden hallinta

Pelkät galleriatkin on mahdollista laittaa sivustolle näkyviin. Hallintaa helpottaa kuitenkin jos ne on jaoteltu albumeihin, joihin uudet galleriat voidaan lisätä (kuvio 26). Lisäksi albumeilla voi olla myös alialbumeita, eli lisäosa mahdollistaa monimutkaisetkin rakenteet kuvien hallinnassa. Albumien hallinnassa valitaan ensin käsiteltävä albumi tai luodaan uusi. Tämän jälkeen albumiin voidaan raahaamalla siirtää mitä tahansa sisältöä, joka on saatavilla joko gallerioissa tai albumeissa. Edit Album -valikossa on lisäksi tarkempia albumin asetuksia: albumin nimi, kuvaus, esikatselukuva ja Page Link to -valinta. Nämä tiedot eivät ole näkyvissä, jos albumi laitetaan sivulle, koska silloin näkyvät vain albumin sisältävät galleriat. Samoin Page Link to -valinnalla on merkitystä vain, jos albumi on esimerkiksi toisen albumin sisällä.

3 - Jäsenhuone

After you create and select a album, you can drag and drop a gallery or another album into your new album below [\[Show all\]](#) [\[Maximize\]](#) [\[Minimize\]](#)

<p>Album ID 3 : Jäsenhuone</p> <p>ID: 1 Testikuvia <input type="button" value="H"/></p> <p> Name : testikuvia Title : Testikuvia Page : Testikuvia</p> <p>ID: 2 Norsupallo <input type="button" value="H"/></p> <p> Name : norsupallo Title : Norsupallo Page : Norsupallo</p>	<p>Select gallery</p>	<p>Select album</p> <p>ID: 3 Jäsenhuone <input type="button" value="H"/></p> <p> Name : Jäsenhuone Title : Jäsenhuone Page : Kuvia</p>
--	-----------------------	--

Kuvio 26. Albumien hallinta

NextGen Galleryllä on mahdollista hallita myös tageja. Tageja lisätään, poistetaan, muokataan ja lajitellaan Manage Tags -valikossa. Gallery Settings -valikossa ovat asetukset gallerioiden eri vaihtoehdoille: missä muodossa albumit näytetään (vaihtoehtoina esikatselukuvan lisäksi mm. tagipilvi ja slideshow) ja näiden eri vaihtoehtojen asetukset. Valikosta voidaan säätää vaikkapa slideshown kuvien häivytyksen asetuksia.

Other Options -valikko kattaa hyvin paljon toiminnan kannalta olennaisia asetuksia. Valittavissa on kuvien tallennussijainti, kuvatiedostojen poisto järjestelmästä gallerian poiston yhteydessä, kuvien muokkaaminen automaattisesti tietyn kokoisiksi latauksen yhteydessä, alkuperäisten kuvien varmuuskopiointi, kuvien lajittelumetodi ja -järjestys sekä julkaisuun liittyvän kuvan näyttäminen julkaisun yhteydessä. Suosituksena on, että kuvatiedostot puristetaan tiettyyn kokoon ladattaessa järjestelmään, koska tämä säästää tilaa. Samoin tilaa säästää myös jos kuvia ei varmuuskopioida. Esikatselu- eli thumbnail-kuvien asetuksissa voidaan määrittää kiinteät mitat pikkukuville ja säilytetäänkö kuvasuhde. Lightbox effects tarjoaa vaihtoehtoja kuvien näyttämiseksi, eli miten iso kuva aukeaa selaimessa. NextGen Galleryllä voidaan myös lisätä vesileimat kuviin, jos näin halutaan. Styles-valikossa voidaan asettaa käyttöön oma tyylitiedosto, mutta tyylejä voi muokata tietysti myös lapsiteeman tiedostosta käsin. Roles & Capabilities -valikossa määritellään käyttäjäroolit, joilla on oikeus muokata lisäosan asetuksia. Sekalaisissa asetuksissa on lisäksi mahdollisuus lisätä MediaRSS-linkki otsaketietoihin, tyhjentää välimuisti, muokata gallerian linkkien rakennetta sekä rajoittaa kokonaiskuvamäärää.

3.7 Testaus ja käyttöönoton suunnittelu

3.7.1 Testaus

Sivuston toimintaa ja toiminnan kehitystä seurattiin koko projektin ajan. Ennen käyttöönottoa suoritettiin laajempi testaus, jossa käytiin huolellisesti läpi kaikki sivuston osa-alueet ja niiden toiminta. Testauksen helpottamiseksi asiaa lähestyttiin käyttäjäryhmien näkökulmasta (kuvio 27), sillä jokaisella käyttäjäryhmällä on sivustolla omat toimintonsa. Näiden toimintojen läpikäyminen kattaa koko sivuston toiminnan. Testaamalla sivustoa haetaan varmuus järjestelmän toiminnasta eri tilanteissa käyttöönottoa varten.

Kuvio 27. Testauksen jaottelu

Päivittävä admin on pääkäyttäjän oikeuksilla toimiva henkilö, jonka pitää pystyä erityisesti käyttämään hallintapaneelia. Admin lisää, poistaa ja muokkaa sivuja sekä artikkeleita, mutta käsittelee myös käyttäjiä, käyttäjien rekisteröitymistä, tietojen muokkausta ja tunnusten poistamista. Käyttäjänhallintalisäosan toiminnan merkitys korostuu adminin toimintojen testauksessa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vahvistussähköpostien kulkuun WP Members -lisäosalta adminille rekisteröitymisien yhteydessä sekä hallintapaneelin informatiivisuuteen. Järjestelmän hallintapaneeliin ei kuitenkaan juuri voida vaikuttaa, joten testauksen yhteydessä ilmenevät ongelmat täytyy pyrkiä korjaamaan mahdollisuuksien mukaan, kirjata ylös ja huomioida esimerkiksi käyttöohjeissa tarpeen vaatiessa. Hallintapaneelissa ilmenevät ongelmat voivat olla esimerkiksi epäjohdonmukaisuuksia tai odottamattomia virhetilanteita.

Jäsen tarkoittaa tilaaja-statuksella toimivaa käyttäjätunnusta, joka ei pääse hallinnoimaan sivun sisältöä tai tuottamaan sitä, vaan kirjautuu pelkästään sivuston käyttöliittymän kautta ja selaa järjestelmässä rajattua sisältöä. Jäsenen kannalta olennaisia testattavia toimintoja ovat esimerkiksi rekisteröityminen ja vahvistussähköpostit sekä ilmoittautumislomakkeen toiminta.

Vierailijakäyttäjän testattavat toiminnot tarkoittavat käytännössä kaikkia julkisia sivuja ja niiden toimintaa. Tärkeintä on testata staattiset sivut ja niiden sisältö, artikkelien lukeminen ja lajittelu kategorioittain, tapahtumakalenterin toiminta ja julkisen ilmoittautumislomakkeen toiminta.

Testaamisen suoritti yksi henkilö eri tunnuksilla. Toimenpiteitä on tarkemmin eritelty liitteessä 4.

3.7.2 Pääkäyttäjä

Pääkäyttäjän testaamisessa olennaisinta oli käydä läpi hallintapaneelia ja etsiä mahdollisia ongelmia sen toiminnasta. Jatkossa seuran henkilöt tekevät päivitykset itse tätä kautta ja hallintapaneelin on oltava mahdollisimman selkeä ja toimiva jatkoa varten. Lisäksi tehtiin mahdollisia huomioita käyttöohjeita varten. Esimerkiksi kun uuden käyttäjän luo hallintapaneelistä, käyttäjälle ei tarvitse lähettää salasanaa, vaan salasana lähtee automaattisesti aktivoinnin yhteydessä. Artikkelien kategorisoinnista huomioitiin, että kategoriaa ei välttämättä tarvitse olla jotta artikkeli näkyy etusivulla ja Ajankohtaiset-sivulla, mutta myöskään kategorian määrittäminen ei vaikuta näkyvyyteen.

Sähköposti-ilmoitukset rekisteröitymisen yhteydessä olivat tärkein testauksen kohde. Ilmoitusten kulku adminille ja rekisteröityneelle käyttäjälle tarkistettiin useammalla sähköpostiosoitteella. Tässä vaiheessa huomattiin, että tiettyihin virallisempiin osoitteisiin ilmoitukset eivät menneet perille, eivät edes roskapostikansioihin. Testattu gmail-osoite siirsi sähköpostit järjestelmästä suoraan roskapostikansioon, mikä antoi vinkkiä, että viestit saattavat jäädä kiinni joihinkin suodattimiin tietyissä palveluissa.

Koska viestit menivät myös gmail-osoitteessa roskapostikansioon, antoi Gmailin roskapostiohjeistus vinkkiä mistä ongelma voisi johtua (Miksi viestit on merkitty roskapostiksi n.d.). Yhdeksi ongelmaksi tunnistettiin, että viestit eivät välttämättä vaikuta luotettavilta vastaanottajalle: vaikka lähetysosoite on oikealla domainilla, viesti ei silti tule luotettavasta lähteestä. Tutkimisen jälkeen päätettiin kokeilla sähköpostien kiertämistä SMTP-palvelimen kautta. Palveluntarjoajalta saatiin tarvittavat tiedot palvelimen käyttöä varten, luotiin uusi sähköpostilaatikko ja WordPressiin asennettiin WP SMTP -lisäosa (WP SMTP n.d.) jonne annettiin oikeat asetukset. Tämän jälkeen testattiin viestien lähettämistä, ja viestit eivät enää menneet roskapostikansioihin ja tulivat läpi myös aikaisemmin toimimattomiin osoitteisiin. SMTP-palvelin teki siis viestistä luotettavamman.

3.7.3 Jäsen

Jäsenen kohdalla tarkan testaamisen alle joutuivat erityisesti blokatut sivut ja rekisteröitymistoinnot. Rekisteröitymislomakkeen toimintaa testattiin erilaisilla virhesyötteillä ja kenttiin yritettiin syöttää esimerkiksi PHP-koodia. Tämä ei mennyt läpi, mutta tuotti sähköpostikentästä vääränlaisen virheilmoituksen (”annoit väärän käyttäjätunnuksen tai salasanan”). Tämä ei ollut loogista, joten se korjattiin WP-Members-lisäosan suomenkielistä käännöstä muokkaamalla. Samoin huomattiin, että jos jäsenen oman tietojen muokkaukentät ovat kaikki samalla sivulla, jostain syystä WP-Members ei osaa kyseistä sivua estää eli tarjota kirjautumislomaketta sivulle mentäessä. Siispä palattiin oletusasetukseen, jossa jäsenen profiilisivulla on kaksi linkkiä, toinen tietojen muokkaamiseen ja toinen salasanan vaihtoon. Näin sivut pysyvät blokatuina oikein. Murupolun muodostumisesta huomioitiin erityisesti, että gallerian sivupohjan on oltava ”members gallery page template”, muuten navigaatio ei muodostu oikein.

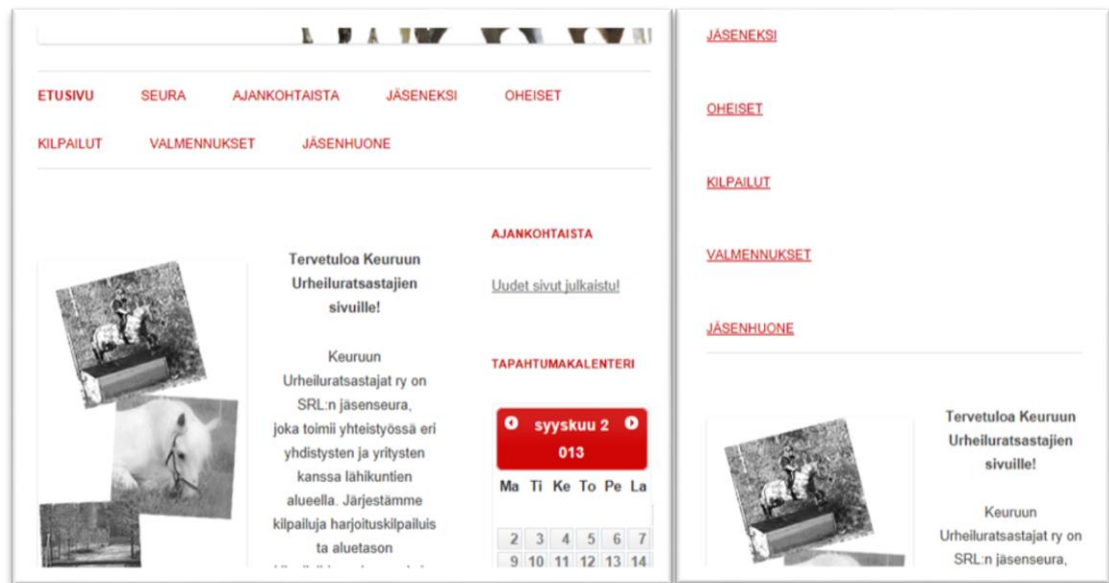
3.7.4 Vieras

Vieras-käyttäjällä ei huomattu mitään erityisiä huomionarvoisia ongelmia, vaan kaikki toimii ongelmitta.

3.7.5 Yleinen toimivuus ja käytettävyys

Yleinen toimivuus testattiin eri selaimilla: Mozilla Firefox versioilla 23, 6.0 ja 3.6, Google Chrome 29, Internet Explorer 10, 9, 8 ja 7 sekä Opera 16. Selaimilla avattiin etusivu ja tapahtumakalenterin yksi tapahtuma sekä tarkistettiin lomakkeen ulkoasu. Kaikki selaimet toistivat sivun oikein, ainoastaan Internet Explorerin vanhimmassa testatussa versiossa 7 puuttui osa tyylimäärittelyistä, esimerkiksi useampi taustakuva jotka ovat CSS3-standardin mukaisia.

Sivujen skaalautuvuus pienemmille resoluutioille on erittäin hyvä. Kuviossa 28 näkyvät kaksi eri kokoa esimerkkinä teeman responsiivisuudesta. TwentyTwelve-teemassa on muutenkin lähestytty suunnittelua hyvin responsiivisuuden ja mobiiliresoluutioiden näkökulmasta. Navigaatio siirtyy näppärästi pystypalkkiin ja kaikki sisältö rivittyy nättisti vasemmalle pysyen silti luettavana.

Kuvio 28. Ulkoasun skaalautuminen pienempään resoluutioon

4 Sivuston käyttöönotto

4.1 Tulosten esittely

Uudet kotisivut toiminnallisuuksineen ja ulkoasuineen esiteltiin seuran hallitukselle perehdytystilaisuudessa 20.9.2013. Tilaisuuden tarkoitus oli havainnollistaa uusien nettisivujen rakennetta sekä opastaa WordPressin käyttämiseen jatkossa. Hallitukselle esiteltiin uusien sivujen rakenne ensin vierailijan näkökulmasta, sitten jäsenhuone ja kirjautuminen ja viimeisenä WordPressin hallintapaneeli. Kaikki olennaiset toiminnot sivuston rakenteesta ja hallinnasta pyrittiin käymään läpi niin, että osaaminen siirtyi mahdollisimman hyvin eteenpäin. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun sivut esiteltiin kokonaisuudessaan toiminnallisuuksineen ja hyvä mahdollisuus keskustella toteutuksesta. Samalla tilaisuus toimi pienimuotoisena testinä sivustolle ja hallituksella oli mahdollisuus antaa suoraa palautetta yksityiskohdista.

Seuran puheenjohtaja totesi tilaisuudessa, että tavoitteet on saavutettu. Tavoitteenahan oli saada hallitukselle työkaluja kaksisuuntaiseen viestintään, ja sivusto nykyisellään on hyvä aihio, johon sisältöä voidaan lähteä tuottamaan. Myös tavoite saada jäsenille oma media toteutuu näillä työkaluilla ja toimenpiteillä.

4.2 Julkaisu ja käyttöönotto

Julkaisua varten testaukset suoritettiin loppuun, testiaineisto poistettiin ja sivut laitettiin julkisesti näkyville. Sivuston kehitys tapahtui alikansiossa, jonka aikana pääsivulla oli tiedote kehitystyöstä. Julkaisu tapahtui siirtämällä ohjaus alikansioista pääkansioon WordPressin asetuksista, jolloin sivut tulivat välittömästi käyttöön.

4.3 Palaute

Seuran puheenjohtaja Sanna Vuolle-Apiala antoi palautetta sivustosta. Todettiin, että sivuston kanssa ei vielä julkaisuultana oltu päästy tositoimiin, mutta annetun koulutuksen perusteella käytettävyyys vaikutti juuri siltä mitä toivottiin ja mitä tavoitteeksi oli asetettu. Sivut oli ominaisuuksiltaan työkaluna palveleva ja tulee edesauttamaan hallituksen työskentelyä sekä tiedottamista. Sisältö on nyt monipuolisempaa ja tavoittaa

paremmin seuralaiset. Toiveena on saada jäsenhuoneelle aktiivisia käyttäjiä, jotta seuralaiset saavat sitä kautta oman aktiivisen ympäristön seuratakseen seuran tapahtumia, kuvia sekä myös pystyvät ilmoittautumaan tapahtumiin ja niin edelleen. Ulkoasusta tuli ilmeeltään nykyaikainen ja ratsastusseuralle sopiva. Etusivu tarjosi kaikki tärkeimmät tiedot nopeasti.

4.4 Jatkokehitys ja tulevaisuudennäkymät

Sivusto on sisällön puolesta vasta aluillaan. Nyt seuralla on työkaluja ja myös teknistä osaamista sivuston päivittämiseen ja eteenpäin viemiseen. WordPress järjestelmänä tarjoaa lukemattomia mahdollisuuksia jatkokehitykseen. Uudet sivut, ulkoasu ja toteutus, pystyvät laajentumaan seuran edelleen kasvavan toiminnan mukana. Seuran on nyt otettava tarjolla olevat työkalut tehokkaasti käyttöön ja testattava sivuston rajoja. Noin parin kuukauden päästä nähdään miten sivusto alkaa toimia ja mitä tarvitaan ehkä lisää, kun käyttäjät ottavat sivuston omakseen.

5 Pohdinta

5.1 Tavoitteet

Opinnäytetyön pääasiallisena tavoitteena oli uudistaa Keuruun Urheiluratsastajien nettisivut ja tarjota hallitukselle työkaluja viestiä ja pitää yhteyttä seuran jäseniin. Tärkeää oli myös siirtää sivujen ylläpitoa enemmän seuran toimihenkilöiden vastuulle, jotta sisältö ja viestintä lähtisivät toden teolla kehittymään. Seuran toiminta on laajentunut ja jäsenet lisääntyneet, joten vanhat nettisivut eivät enää palvelleet tarkoitustaan. Näihin tavoitteisiin pyrittiin valitsemalla uuden sivuston pohjaksi julkaisujärjestelmä WordPress, joka oli käytettävyydeltään hyvä, mutta vastasi myös teknisiin tarpeisiin muokattavuudellaan ja laajennettavuudellaan. Lisäksi taustatutkimusta toteutukselle laadittiin toteuttamalla käyttäjäkysely seuran jäsenille sekä tutkimalla uusia vaihtoehtoja nettihotellille.

5.2 Käyttäjäkysely ja nettihotelliselvitys

Käyttäjäkyselyllä haluttiin tuoda seuran jäsenten mielipide mukaan kehitystyöhön. Kysely toteutettiin Googlen lomakepalvelulla ja se oli vastattavissa kahden viikon ajan. Jo ennen kyselyn toteutusta oli tiedossa, että vastausaktiivisuus voi jäädä pieneksi, ja tähän varauduttiin lisäämällä vastaajille arvonta, jonka toivottiin houkuttelevan enemmän vastauksia. Silti kyselyn vastaajamäärät jäivät kokonaisuudessaan hyvin alhaisiksi. Hallituksen kokouksessa kesällä todettiin, että vastausmäärä on jopa hyvä, mutta tulokset kyselystä jäivät silti pieneksi. Tällä hetkellä seuralla yleinen tilanne on se, että vapaaehtoisia on vaikea saada ylipäättään mihinkään toimintaan mukaan, ja käyttäjäkyselyyn vastaaminen ei ollut poikkeus. Kyselyä mainostettiin seuran Facebook-sivuilla ja se lähetettiin kaikille jäsenille henkilökohtaisesti, eli kysely varmasti tavoitti kaikki jäsenet, mutta vastauksia ei vain saatu. Kyselyä olisi voitu ehkä mainostaa vieläkin enemmän, lähettää muistutussähköposteja tai muistuttaa sosiaalisessa mediassa useammin vastausajan sisällä, mutta on vaikea sanoa, olisiko tämäkään auttanut vastausmäärän lisäämisessä. Huolimatta vastausten vähyydestä otettiin vastaukset tietysti huomioon. Seura sai kyselystä vinkkiä muuhunkin viestintään kuin pelkästään nettisivujen osalta. Esimerkiksi vähäisistä vastauksista huolimatta saatiin todeta, että

ainakin vastanneet jäsenet saivat riittävästi tietoa toiminnasta. Kyselyssä huonoin kysymys oli vajavaisesti aseteltu ”Miten parantaisit seuran tiedotusta”. Kysymykseen oli vaikea keksiä vastausvaihtoehtoja, ja vaihtoehdot ”enemmän” jotain eivät vastauksina kerro juurikaan mitä vastaaja hakee. Jos tietoa saadaan riittävästi, miksi sitä haluttaisiin enemmän? Kysymyksessä oikeastaan oletettiin, että jotain täytyy olla enemmän. Vastauksia havainnollistavampi vaihtoehto olisi ollut vaikkapa avoin vastaustyyli. Jälkeenpäin mietittynä kyselyssä olisi voitu myös tiedustella esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä: olisi ollut kiinnostavaa tietää, moniko seuran jäsenistä käyttää net-tisivuja mobiilina tai muilla kuin tietokoneen resoluutioilla.

Nettihankepalveluilla haettiin vaihtoehtoja palveluntarjoajaa aikaisemmalle Netti-hotelli.orgille. Kyseinen palveluntarjoaja oli alun perin valittu tuttavien suositusten perusteella sen enempää hintavertailua tekemättä, joten erityisesti halvimpia vaihtoehtoja haluttiin kartoittaa. Hankalaa vertailusta teki vertailukelpoisten palveluntarjoajien löytäminen: kun suurimmasta osasta ei ole mitään muuta kokemusta kuin nettifoorumien kommentit, on vaikea tietää, ketä kannattaa ylipäättään vertailla keskenään. Tarkoitus oli kuitenkin etsiä suomalaisia palveluntarjoajia ja lähestulkoon samanlaisia paketteja keskenään, jotta saataisiin järkevä vertailu ja tulokset aikaan. Tulosten laajentamiseksi ja havainnollistamiseksi mukaan otettiin myös kalliimpia vaihtoehtoja, joilla oli samankaltaisuuksia halvempien pakettien kanssa. Näin saatiin vertailtua hie-man erilaisia ominaisuuksia, laajempaa hintahaitaria ja käytyä läpi useita eri palveluntarjoajia. Nettihotellien vertailu on vaikeaa siinä missä minkä tahansa muunkin palvelun, josta ei tiedetä mitään etukäteen ja joudutaan luottamaan yleiseen mielipiteeseen, joka voi olla nettimaailmassa hyvin väritynyt. Sosiaalinen media ja yritysten siellä saama julkinen palaute ovatkin mainio lisä tällaisten vertailujen tekemiseen. Kun asiakkaat antavat avointa palautetta julkisilla foorumeilla, voivat muut ottaa niistä opikseen ja tehdä omat johtopäätöksensä. Palveluntarjoajaksi valittu Shellit.org on malliesimerkki palautteen merkityksestä. Yrityksen Facebook-sivujen seinällä on aktiivista keskustelua eri ongelmista ja yritys vastaa todella nopeasti vikailmoituksiin. Vastauksissa ei ole selittelyn makua, vaan tiukkaa faktaa esimerkiksi ongelmien syistä, eikä niitä pelätä pahoitella. Hyvä esimerkki oli myös hetkelliset toimintaongelmat projektin toteutusvaiheessa. Nettisivuilla tapahtui kehitystyön yhteydessä ihmeellistä hidastelua ja sivusto oli välillä saavuttamattomissa yhdeksän jälkeen illalla. Yritykseen otettiin yhteyttä ja kysyttiin ongelman syytä, jolloin vastaus tuli tunnin sisällä ja ongelmien

kerrottiin johtuvan toisen asiakkaan sivustoon kohdistuneesta palvelunestohyökkäyksestä. Samassa kyselyssä oli tiedusteltu syytä siihen, miksi Googlen sivunopeudesta huomauttaa hitaista vasteajoista ja Shellit.orgilta todettiin, että ongelma on tiedossa ja sitä selvitetään. Toisaalta mitään moittimista ei ole vanhankaan palveluntarjoajan asiakaspalvelussa, sillä sivujen siirrossa Nettihotelli.org oli avustava ja yhteistyökyyinen vaikka kyse oli asiakassuhteen päättämisestä.

5.3 WordPress

Järjestelmänä WordPress on laaja ja monipuolinen, eikä sen suosio ole turhaan koko ajan kasvamaan päin. Järjestelmän vahvuudet ovat, kuten jo edellä mainittiin, sen helppokäyttöisyydessä ja silti teknisessä toimivuudessa. Yhteisö kehittää avoimen lähdekoodin järjestelmää eteenpäin ja lisäosat sekä teemat kehittyvät sen rinnalla. WordPressin Codex on kattava ja selkeä ohjeistus, jonka avulla koko kehitystyö pysyy linjassa sekä järjestelmän että lisäosien ja teemojen kehityksen osalta. Yksinkertaisten nettisivujen luonti on suhteellisen helppoa ja nopeaa, mutta teknistä vaativuutta lisää nopeasti lisäosien avulla, tarpeen vaatiessa vaikka kehittäen itse omat lisäosat. Opinnäytetyössä oli erittäin hyvä mahdollisuus tutustua WordPressin tarjoamiin mahdollisuuksiin tavoitteen näkökulmasta ja etsiä tehokkainta tapaa toteutukselle. Yksi WordPressin kysymysmerkeistä on kokonaisuuden ylläpidettävyydessä. Siinä missä järjestelmän ydin jatkaa kehityskulkuaan vielä pitkään, eivät ilmaiset lisäosat ja teemat välttämättä pysy mukana. Mikään ei takaa vapaaehtoisesti kehitettyjen lisäosien ja teemojen kehityksen jatkumista. Hyvä kysymys onkin, mitä sitten tehdään jos uusimman päivityksen jälkeen huomataan jonkin toiminnon tai ulkoasun ominaisuuden jääneen jälkeen ja kyseistä ominaisuutta ei enää päivitetä. Siksi on tärkeää valita esimerkiksi lisäosista sellaisia, joilla on aktiivinen päivityshistoria, käyttäjiä sekä vastattuja tukipyyntöjä.

Mitä tärkeämpi toiminto on nettisivuille, sitä huolellisemmin lisäosa tulee valita. WordPressin lisäosakatalogi mahdollistaa lisäosien vertailun ja arvioinnin: kaikki edellä mainitut tiedot ovat julkisia ja runsaiden käyttäjämäärien ansiosta myös melko luotettavia. Mikäli päivityksissä ilmenisi ongelmia ja jokin lisäosa lakkaisi toimimasta, pitäisi sille etsiä vaihtoehto. Tämäkään ei ole mahdoton tehtävä ottaen huomioon lisäosien runsaan määrän. Toteutukseen valitut lisäosat olivat kaikki vähintään viimei-

sen vuoden aikana päivitettyjä eikä NextGen galleryä lukuunottamatta ollut erityistä mainintaa yhteensopivuusongelmista. Gallerialisäosan kanssa selitys raportoiduista yhteensopivuusongelmista on todennäköisesti se, että ongelmiin törmänneet käyttäjät ovat raportoineet lisäosan toimimattomaksi. Lisäosan kehittäjät käsittelivät aihetta avoimessa kirjeessä käyttäjille ja kertoivat ongelmien olevan hyvin erilaisia eri käyttäjien kesken. Koska asiasta oli tiedotettu asianmukaisesti ja päivityksiä julkaistaan edelleen aikataulun mukaisesti, voidaan lisäosaan luottaa tämänhetkisestä huonosta statuksesta huolimatta. Valitut lisäosat osoittautuivat käyttöönoton jälkeen hyvin toimiviksi. Kun WP-Members-lisäosan sähköposti-ilmoitukset saatiin kulkemaan adminille SMTP-lisäosan asennuksen jälkeen, olivat kaikki lisäosat toimintakunnossa. Valitut lisäosat eivät suinkaan olleet kategorioidensa ainoita, mutta niiden valinnassa pyrittiin noudattamaan nimenomaan edellä mainittuja kriteereitä jatko-ongelmien välttämiseksi. Lisäosia ei voida asennella aivan mielin määrin, koska tämä luonnollisesti vaikuttaa järjestelmän nopeuteen ja vie palvelintilaa. Jos jokin toiminto voidaan toteuttaa järkevästi WordPressin omilla toiminnoilla, se kannattaa tehdä. Esimerkiksi käyttäjienhallintahan WordPressistä löytyy, ja käyttöönotettu käyttäjienhallintalisäosakin hyödyntää tätä, mutta sisällön rajaaminen ei onnistu. Lisäksi sähköposti-ilmoitusten ja käyttäjien rekisteröitymisen hallinta onnistuu lisäosalla helpommin. WordPressissä voidaan myös hallita kuvia ja mediaa, mutta gallerialisäosa tuo hallintaan oman valikkonsa ja käyttöliittymänsä, joka selkeyttää ja helpottaa suurten kuvamäärien hallintaa. Tulevaisuuteen on varauduttu jättämällä järjestelmälle myös kasvuvaraa.

Projektin kannalta lisäosien valinnassa piti kiinnittää erityistä huomiota myös niiden helppokäyttöisyyteen. WordPressin omien toimintojen lisäksi myös lisäosilla toteutettujen toiminnallisuuksien piti olla seuran toimihenkilöiden päivitettävissä. Esimerkiksi tapahtumakalenterin ja kuvagallerioiden hallintakäyttöliittymien tuli olla selkeitä. Tässä onnistuttiin hyvin, sillä käyttöönotetut lisäosat olivat yksinkertaisia, vaikkakaan eivät kaikilta osin suomenkielisiä. Lyhyellä opastuksella ja käyttöohjeilla päivittäminen onnistui myös seuran toimihenkilöiltä.

5.4 Uusi ulkoasu

Ulkoasun uudistaminen oli tärkeässä roolissa projektissa. Vanhojen nettisivujen kokonaisilme oli melko ilmeetön, kankea, eikä se tukenut eri resoluutioita. Päivittäminen oli myös ongelma: uutta tietoa sivuille pystyi lisäämään vain HTML- ja CSS-koodit tunteva henkilö, eikä kukaan seuran toimihenkilöistä. Tämä toi yhden ylimääräisen pykälän tiedon julkaisuun. Ulkoasulle haettiin uutta raikasta ja responsiivista ilmettä, joka toisi tiedon paremmin esiin. Jakamalla ulkoasu selkeästi tekstipalstaan ja lisäosille varattuun sivupalkkiin sekä toteuttamalla muutama eri sivupohja päästiin huomattavasti parempiin tuloksiin. Palaute ulkoasusta oli positiivista ja se koettiin moderniksi. Uudessa ulkoasussa sisällöllä on tilaa laajentua ja sekä kuvat että teksti pääsevät esille paremmin. Käytettävyys on hyvä, sillä eri selaimet toistavat ulkoasun lähes täysin samalla tavalla, lukuun ottamatta Internet Explorerin vanhimpia versioita. WordP-ressin oletusteema TwentyTwelve on oletuksena hyvin mobiiliystävällinen, joten ulkoasu taipuu myös pienille resoluutioille ilman erityisiä toimenpiteitä.

5.5 Tulokset

Sekä toimeksiantajan että toteuttajan mielestä projektissa päästiin haluttuihin tuloksiin. Uudet nettisivut saatiin käyttöön uudelle palveluntarjoajalle. Ulkoasu vastasi vaatimuksia, toiminnallisuudet tukivat tavoitteita ja päivittäminen alkoi sujua heti alusta alkaen. Opinnäytetyön tulokset olivat odotetunlaisia ja seuraavien viikkojen ja kuukausien ajan nähdään, miten järjestelmä lähtee toimimaan varsinaisessa käytössä sisällön kehittyessä. Sivustolla on kuitenkin kaikki edellytykset toimia täydellisesti käytössä.

Käyttäjäkysely oli kokonaisuudessaan suurin ongelma. Vastausten vähäinen määrä jäi harmittamaan, koska tuloksista olisi saatu paljon irti ja hyötyä projektin toteutukseen, jos niitä olisi vain tullut enemmän. Jos olisi saatu vaikkapa puolet jäsenistä vastamaan kyselyyn, merkitys olisi voinut olla täysin toinen. Jos 50% olisi ollut sitä mieltä, että sivuille halutaan vain julkinen kuvagalleria, tämä olisi vaikuttanut suoraan toteutukseen. Toisaalta esimerkiksi jäsenhuone olisi toteutettu joka tapauksessa, koska rekisteröityminen on vapaaehtoista. Uudella nettisivustolla on kuitenkin nyt tilaisuus aktivoida jäsenistöä osallistumaan toimintaan enemmän: tietoa on varmasti tarjolla,

useassa eri muodossa, havainnollistavasti ja eri lähteistä. Yhteydenoton pitäisi olla nyt helpompaa.

Aikataulun kiristymisen vuoksi käyttäjäkyselyä ei ehditty toteuttaa enää käyttöönoton jälkeen. Kyselyssä olisi voitu tiedustella ensikäden kokemuksia järjestelmästä ja sen käyttöönotosta suoraan seuran jäseniltä. Jos aikaa olisi ollut, kysely olisi toteutettu huolimatta ensimmäisen kyselyn huonoista tuloksista, koska vastauksia ei voi saada ellei niitä kysytä. Pääasia on, että seuran jäsenille välitettiin viesti, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa ja heidän mielipiteitään kaivataan. Uudet nettisivut toivottavasti aktivoivat ajattelemaan ja toimimaan ja muodostavat uudenlaisen jäsenten median, joka pääsee ahkeraan käyttöön.

Hallitus perehdytettiin sivuston uuteen rakenteeseen ja WordPressin toimintaan esitellytilaisuudessa. Tämä oli ensimmäinen varsinainen keskustelutuokio sivustosta kesän projektin jälkeen. Tämän lisäksi olennaisimmista toiminnoista luotiin mahdollisimman yksinkertaiset, kuvalliset käyttöohjeet (liite 4). Näillä pyritään helpottamaan päivitysten tekemistä ja sivuston sisällön kehittämistä jatkossa, ainakin ennen kuin seuran toimihenkilöt ovat täysin tottuneet järjestelmän käyttöön. Käyttöohjeet on tehty sellaiseen muotoon, että niistä voi tarkistaa tarvittaessa miten jokin käytäntö meni, tai mitä esimerkiksi sivun lisäämisen yhteydessä piti muistaa. Käyttöohjeet ovat siis hyvin vapaamuotoiset, enemmänkin muistiinpanomuotoon kirjoitetut, käyttöönoton tueksi.

6 Kiitokset

Haluan kiittää opinnäytetyön toimeksiantajaa, Keuruun Urheiluratsastajat ry:tä sekä edustajaa Sanna Vuolle-Apialaa mielenkiintoisesta aiheesta ja toimivasta yhteistyöstä projektin aikana. Kiitokset myös Pasi Manniselle työn ohjaamisesta.

Lisäksi tahdon kiittää veljeäni Mikkoa sekä vanhempiani henkisestä tuesta opintojeni ja opinnäytetyöni aikana.

7 Lähteet

Agarwal, A. 2013. Things You Should Do After WordPress Installation. 4.3.2013. Viitattu 12.8.2013. <http://www.labnol.org/internet/wordpress-optimization-guide/3931/>

Barber, G. 2010. User surveys – do it right or not at all. 17.2.2012. Viitattu 28.5.2013. <http://manwithnoblog.com/2010/02/17/user-surveys-do-it-right-or-not-at-all/>

Breadcrumb NavXT. N.d. WordPress plugins. Viitattu 25.9.2013. <http://wordpress.org/plugins/breadcrumb-navxt/>

Child themes. N.d. WordPress Codex. Viitattu 14.8.2013. http://codex.wordpress.org/Child_Themes

Conduct research. 2007. IAR Instructional Assessment Resources. Päivitetty 21.9.2011. The University of Texas at Austin. Viitattu 28.5.2013. <http://www.utexas.edu/academic/ctl/assessment/iar/research/>

Derkin, B. N.d. 10 Important Factors To Consider Before Choosing A Web Host. Viitattu 27.7.2013. <http://www.hongkiat.com/blog/10-important-factors-to-consider-before-choosing-a-web-host/>

Driscoll, D. & Brizee, A. 2010a. Creating good interview and survey questions. Purdue Online Writing Lab. Päivitetty 17.4.2010. Viitattu 27.5.2013. <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/559/06/>

Driscoll, D. & Brizee, A. 2010b. Analysis. Purdue Online Writing Lab. Päivitetty 17.4.2010. Viitattu 27.5.2013. <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/559/08/>

Event Geek. N.d. WordPress plugins. Viitattu 31.8.2013. <http://wordpress.org/plugins/event-geek/>

FBF Facebook page Feed Widget. N.d. WordPress plugins. Viitattu 25.9.2013. <http://wordpress.org/plugins/fbf-facebook-page-feed-widget/>

GG Widget Title Link. N.d. WordPress plugins. Viitattu 25.9.2013. <http://wordpress.org/plugins/gg-widget-title-link/>

Good, R., Bazzano, D. & Lombardi, E. 2009. Create Online Surveys: Guide To The Best Free Services. MasterNewMedia. 20.4.2011. Viitattu 16.5.2013. <http://www.masternewmedia.org/create-online-surveys-guide-to-the-best-free-services/>

Guglieri, C. 2012. Pro tips: 20 steps to the perfect website layout. Creative Blog 30.8.2012. Viitattu 29.7.2013. <http://www.creativebloq.com/web-design/steps-perfect-website-layout-812625>

Installing WordPress. N.d. WordPress Codex. Viitattu 15.8.2013.

http://codex.wordpress.org/Installing_WordPress

International standards for HCI and usability. 2006. ISO 9241-11, UsabilityNet. Viitattu 25.6.2013. http://www.usabilitynet.org/tools/r_international.htm#9241-11

Intro. N.d. About WordPress, WordPress.org. Viitattu 3.7.2013.

<http://wordpress.org/about/>

Jokihaara, S. 2013. Seuran jäsenmäärä. Henkilökohtainen viesti 30.7.2013. Vastaanottaja K. Huusko.

L 26.5.1989/503. Yhdistyslaki, Finlex. Viitattu 26.8.2013.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

Miksi viestit on merkitty roskapostiksi? N.d. Gmail, roskapostiohjeistus. Viitattu 26.9.2013.

<https://support.google.com/mail/answer/1366858?hl=fi&ctx=mail&expand=5>

Munroe, L. 2009. 15 essential checks before launching your website. 7.4.2009. Viitattu 6.8.2013. <http://www.smashingmagazine.com/2009/04/07/15-essential-checks-before-launching-your-website/>

NextGen Gallery. N.d. WordPress plugins. Viitattu 25.9.2013.

<http://wordpress.org/plugins/nextgen-gallery/>

Nielsen, J. 1995. 10 Usability heuristics for user interface design. 1.12.1995. Viitattu 1.7.2013. <http://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>

Nielsen, J. 2012. Usability 101: Introduction to Usability. 4.1.2012. Viitattu 30.6.2013. <http://www.nngroup.com/articles/usability-101-introduction-to-usability/>

Perttilä, A. N.d. Käytettävyys www-sivujen suunnittelussa. Viitattu 25.6.2013.

<http://viestintapiste.laurea.fi/ind.pdf.doc.ppt/wwwkaytettavyys.pdf>

Plugins. N.d. WordPress.org. Viitattu 5.8.2013. <http://wordpress.org/plugins/>

Puskaradio. 2013a. Kategoriat, web hosting, Webhotelli.fi. Viitattu 17.6.2013.

http://www.puskaradio.net/index2.php?item_id=1926

Puskaradio. 2013b. Kategoriat, web hosting, int2000. Viitattu 24.6.2013.

http://www.puskaradio.net/index2.php?item_id=132

Rekisteröinnillä yhdistys saa oikeustoimikelpoisuuden. 2010. Patentti- ja rekisterihallitus. Päivitetty 2.6.2010. Viitattu 26.8.2013.

http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys/rekisteroity_ja_rekisteroimaton_yhdistys.html

Requirements. N.d. About WordPress, WordPress.org. Viitattu 3.7.2013.

<http://wordpress.org/about/requirements/>

Search engine optimization for WordPress. N.d. WordPress Codex. Viitattu 14.8.2013. http://codex.wordpress.org/Search_Engine_Optimization_for_WordPress

Seuratoiminta. N.d. Suomen Ratsastajainliitto. Viitattu 26.8.2013. <http://www.ratsastus.fi/seuratoiminta>

Sitemaps. N.d. Päivitetty 27.2.2008. Viitattu 6.8.2013. <http://www.sitemaps.org/>

The Top 10 Things To Consider When (re)Designing Your Website. 2006. The Right Angle, e-Angle. Viitattu 30.6.2013. <http://www.rightangleconsulting.com/Top10ThingstoConsiderWhenDesigningAWebsite.html>

Theme development. N.d. WordPress Codex. Viitattu 14.8.2013. http://codex.wordpress.org/Theme_Development

Tila 500 MB. N.d. Nettihotelli.fi, webhotellit, Tila 500 MB. Viitattu 17.6.2013. https://www.nettihotelli.fi/?Etusivu/Webhotellit/Tila_500_MB

Tilastot ja resurssien kulutus. N.d. Nettihotelli.fi kotisivujen serverin hallintapaneeli. Viitattu 17.6.2013.

TwentyTwelve. N.d. Wordpress.org, Themes directory. Viitattu 16.8.2013. <http://wordpress.org/themes/twentytwelve>

Usability Testing. N.d. Foraker Labs – Provider of Usability & Web Design Services. Viitattu 4.8.2013. <http://www.usabilityfirst.com/usability-methods/usability-testing/>

Usage of content management systems for websites. 2013. W3Techs. Viitattu 4.7.2013. http://w3techs.com/technologies/overview/content_management/all

User survey for design. 2006. UsabilityNet. Viitattu 15.5.2013. <http://www.usabilitynet.org/tools/surveys.htm>

Using themes. N.d. WordPress Codex. Viitattu 14.8.2013. http://codex.wordpress.org/Using_Themes

Visual Form Builder. N.d. WordPress plugins. Viitattu 25.9.2013. <http://wordpress.org/plugins/visual-form-builder/>

Vuolle-Apiala, S. 2013. Seuran tulot. Henkilökohtainen viesti 25.9.2013. Vastaanottaja K. Huusko.

Writing a plugin. N.d. WordPress Codex. Viitattu 14.8.2013. http://codex.wordpress.org/Writing_a_Plugin

WP-Members. N.d. WordPress plugins. Viitattu 29.8.2013. <http://wordpress.org/plugins/wp-members/>

WP SMTP. N.d. WordPress plugins. Viitattu 26.9.2013. <http://wordpress.org/plugins/wp-smtp/>

Yleistä seuran toiminnasta. 2011. Keuruun Urheiluratsastajat ry. Viitattu 7.5.2013. <http://urheiluratsastajat.net/seura.html>.

Yritys. N.d. Shellit.org. Viitattu 27.7.2013. <https://www.shellit.org/yritys>

LIITTEET

Liite 1. Kyselypalveluiden vertailu

Kyselypalveluiden vertailu (Good, Bazzano & Lombardi 2009.)

	Questions per Survey	Responses per Survey	Question Types	Distribution	Later Editing
LimeSurvey	Unlimited	Unlimited	14	YES	YES
Survey.io	N/A	Unlimited	NO	YES	NO
SurveyGizmo	Unlimited	250 / month	21	YES	YES
SurveyMonkey	10	100	15	YES	YES
Zoomerang	30	100	15	NO	YES
PollDaddy	10	100	11	YES	NO
Google Docs	Unlimited	Unlimited	7	YES	YES
eSurveysPro	Unlimited	Unlimited	14	NO	NO
Wufoo	10	N/A	7	YES	NO
QuestionForm	5	Unlimited	8	YES	YES
KwikSurveys	Unlimited	Unlimited	7	NO	NO
	Templates	Export / Download	Private / Public	Skip Logic	Premium Features
LimeSurvey	YES	NO	NO	YES	Hide Google Ads on survey page, priority email support, data export, print reports to PDF, email notification on response received, custom survey completion options, send 1.000 / month survey invitations directly from eSurveysPro, export data, export raw data files
Survey.io	YES	NO	N/A	NO	Free
SurveyGizmo	YES	YES	NO	NO	Unlimited surveys, 1.000 responses and email invitations per month, image choice, short link,

					pop-up and pop-down survey
SurveyMonkey	YES	NO	NO	NO	Unlimited questions per survey, 1000 responses per survey, unlimited themes, branding, custom "thank you" page, download / export survey data
Zoomerang	NO	NO	NO	NO	Unlimited questions and responses per survey, if - then logic, export / download survey data, ready-made themes
PollDaddy	YES	NO	NO	YES	No link back to PollDaddy, 1000 survey responses, unlimited questions per survey, export / download survey data
Google Docs	YES	YES	YES	YES	N/A
eSurveysPro	NO	NO	NO	YES	Ads-free, survey data export, priority e-mail support, e-mail notifications
Wufoo	YES	NO	YES	NO	10 surveys, 20 reports, file attachments, password-protected surveys, export / download surveys
QuestionForm	NO	YES	NO	NO	4 surveys, 15 questions per survey, custom templates, 100MB storage for file uploads, e-mail technical support
KwikSurveys	NO	YES	NO	NO	N/A

Liite 2. Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkysely.

Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkysely

Tervetuloa vastaamaan Keuruun Urheiluratsastajien jäsenkyselyyn! Kyselyyn voit vastata 3.-17.6.2013.

Tähdellä merkityt kysymykset ovat pakollisia.

Vastattuasi kysymyksiin paina "Lähetä"-nappia lomakkeen lopussa. Tämän jälkeen saat ohjeet arvontaan osallistumiseen. Arvomme kaksi varustepalkintoa, voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Kiitos jo etukäteen vastauksistasi!

*Pakollinen

Kuinka usein vieraillet seuran nettisivuilla? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Päivittäin
- ☐ Pari kertaa viikossa
- ☐ Pari kertaa kuussa tai harvemmin
- ☐ En koskaan

Mitä kautta saat pääasiallisesti tietoa seuran toiminnasta? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Facebook
- ☐ Seuran nettisivut
- ☐ Sähköposti
- ☐ Tallin ilmoitustaulu
- ☐ Muu:

Mikä on yleisin syy vierailuusi seuran nettisivuilla? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Haen kilpailuihin tai valmennuksiin liittyvää tietoa
- ☐ Haen oheisiin tai ajankohtaisiin tapahtumiin liittyvää tietoa
- ☐ Etsin yhteystietoja
- ☐ Etsin kuvia kilpailuista, tapahtumista ym.
- ☐ Muu:

Koetko saavasi riittävästi tietoa seuran toiminnasta? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Kyllä
- ☐ En

Miten parantaisit seuran tiedotusta, jotta sinut tavoitettaisiin parhaiten? *

Valitse yksi tai useampi vaihtoehto:

- ☐ Enemmän päivityksiä nettisivuille
- ☐ Enemmän päivityksiä Facebookiin
- ☐ Enemmän tietoa sähköpostilla
- ☐ Enemmän ilmoituksia tallin ilmoitustaululle
- ☐ Muu:

Löydätkö etsimäsi tiedon nettisivuilta? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Kyllä, lähes aina
- ☐ Joskus
- ☐ En
- ☐ En etsi tietoa nettisivuilta

Haluaisitko nettisivuille kirjautumista vaativan jäsensivun, jossa olisivat kokousten pöytäkirjat ja mahdollisesti muuta vain jäsenille tarkoitettua materiaalia? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Kyllä
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

Haluaisitko, että seuran nettisivuilla olisi kuvagalleria seuran tapahtumista? *

Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Kyllä, vain julkisesti (kaikille nähtävillä)
- ☐ Kyllä, vain jäsenille
- ☐ Kyllä, osa julkisesti, osa jäsenille
- ☐ En missään muodossa
- ☐ Muu:

Jos nettisivujen kautta olisi mahdollista osallistua seuran järjestämiin tapahtumiin, käyttäisitkö sitä? *

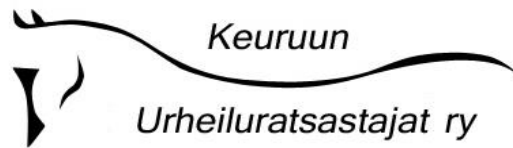
Valitse yksi vaihtoehto:

- ☐ Kyllä
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

Kommenttisi seuran tiedotuksesta, nettisivuista ja niihin liittyvistä toiveista

Vapaaehtoinen:

Liite 3. Ote Keuruun Urheiluratsastajat ry:n hallituksen kokouspöytäkirjasta 16.7.2013.

Hallituksen kokous 16.7.2013 klo 18.00-21

1. Nettisivut (mukana Kaisa)

Käyttäjäkyselyyn vastattiin niukasti (5).

Nettihanoteelli pitää vaihtaa, koska nykyisen tila ei riitä. Kaisa esitteli vaihtoehtoja. Päätettiin ottaa Shellit.org. Se on halvempi ja toimiva käyttää, hyvä asiakaspalvelu. Kaisa edistää asiaa ja kertoo myöhemmin kuulumiset.

Liite 4. Testaustoimenpiteet ja tulokset

TESTATTAVA TOIMINTO	TULOKSET JA KORJAUKSET
Admin (pääkäyttäjä)	
Sisäänkirjautuminen, wp-admin	Toimii.
Sisäänkirjautuminen, jäsenhuone	Toimii.
Käyttäjien hallinta, lisäys, poisto ja muokkaus hallintapaneelissa	Toimii.
Käyttäjien hallinta, uusi rekisteröityminen ja aktivointi hallintapaneelissa	Toimii. Huomioitavaa: kun uuden käyttäjän luo hallintapaneelista, ei käyttäjälle saa lähettää salasanaa luontivaiheessa. Aktivointi on tehtävä joka tapauksessa ja tällöin lähtee uusi salasana, joka tulee voimaan.
Sivujen lisäys, poisto, muokkaus ja blokkautuminen	Toimii.
Sivujen lisäys ja poisto navigaatioissa	Toimii.
Artikkelien lisäys, poisto ja muokkaus	Toimii.
Artikkelien näkyvyys sivustolla (ajankohtaiset)	Toimii. Huomioitavaa: ei tarvitse kategorisoida tai tágätä, mutta jos näin tehdään, se ei vaikuta näkyvyyteen blogissa.
Käyttäjähallinnan sähköposti-ilmoitukset	Testattiin Gmail, Luukku, jyu.fi ja student.jamk.fi osoitteilla. Kaksi ensimmäistä toimii, kahteen muuhun ei tule sähköpostia läpi. Korjattu WP SMTP -lisäosalla ja SMTP-asetuksilla.
Lomakehallinnan sähköpostien ja vastausten muokkaus	Toimii. Sisältö tarkistettu.
Lomakkeiden luonti, poisto ja muokkaus	Toimii.
Lomakkeiden vastausten hallinnointi hallintapaneelissa	Toimii.
Lomakkeiden vastausten sähköposti-ilmoitukset	Toimii. Sisältö tarkastettu.
Kalenterin tapahtumien lisäys, poisto ja muokkaus	Toimii.
Kuvagallerian kuvien lisääminen, poisto ja muokkaus	Toimii. Luotu kaksi albumia alustavasti.
Zip-tiedoston lataaminen galleriaan	Toimii.
Kuvagallerian kuvien näkyvyys sivuilla	Toimii.
Jäsen (tilaaja)	
Rekisteröityminen lomakkeella	Ilmoitukset toimivat sekä tilaajalle että adminille.
Rekisteröimisen virhetilanteet (tyhjät tai väärin täytetyt kentät)	Toimii. Jos kenttiin syöttää PHP-koodia: käyttäjänimi voi sisältää vain numeroita, ”Etunimi on pakollinen tieto”, ”Sukunimi on pakollinen tieto”. Sähköpostikentän

	väärästä syötteestä ilmoittaa ”annoit väärän käyttäjätunnuksen tai salasanan”, korjattiin muokkaamalla suomenkielistä käännöstä. Muutoin virheilmoitukset ok.
Profiilin tietojen muokkaus	Tietojen muokkaus yhdellä sivulla ei toimi. Jos kentät ovat yhdellä sivulla, sivu ei ole blokattu. Palataan oletusasetukseen eli ”user-profile” -koodilla tuotettu yksi profiilisivu. Lisää yhden askeleen tietojen muokkaamiseen mutta toimii paremmin.
Ilmoittautumislomakkeen käyttö	Testattiin lisäosan käyttöönoton yhteydessä, toimii.
Ilmoittautumislomakkeen virhetilanteet	
Sisään- ja uloskirjautuminen	Toimii.
Profiilin muokkaus ja tallennus	Toimii.
Rajatun sisällön selaaminen, tiedostojen ja kuvien näkyvyys	Kaikki toimii. Huomioitavaa: jotta kuvagalleriassa varmasti toimii murupolku, gallerian sivupohjan on oltava ”members gallery page template”.
Vieras (kirjautumaton)	
Rajatun sisällön näkyvyys (ei näy)	Toimii.
Blogin selaus ja artikkelien lajittelu kategorioittain	Toimii.
Kalenterin tapahtumien selaaminen	Toimii.
Yleinen käytettävyys	
Ulkoasun yhteneväisyys	Ulkoasu säilyttää yhtenevyyden koko sivustolla.
Latausnopeudet	Tarkistettiin WebPagetestillä ja Google Developer toolsien PageSpeed Insightilla. Ensimmäisellä latausnopeus 1. kerralla 4.677s ja toistossa 2.742s. PageSpeed Insight antoi huomautuksen resurssien pakkaamisesta. Aikaisemmin testissä tuli myös hitaiden vasteaikojen ilmoitus, josta kysyttiin palveluntarjoajalta, ja saatiin vastaus että selvitetään.
Sivuston selainyhteensopivuus: Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox	Chrome, Mozilla ja IE 7-8-9-10 ok.
Responsiivisuus (eri resoluutiot eri selaimilla)	Toimii. Teema skaalautuu hyvin eri resoluutioille eri selaimilla.
HTML- ja CSS-validointi validaattorilla	W3C Markup Validation Service: HTML validoituu muutamaa virhettä lukuunottamatta eli kohtuullisin tuloksin. W3C CSS Validation Service: CSS validoituu kohtuullisesti. Tyyli tiedoston puuttuminen antaa virheilmoituksen (ks. muut tapaukset)

Muut esille tulleet tapaukset	
Hallintapaneelin ulkoasun muokkaus	Tyylitiedosto on hukassa. Hallintapaneeli ei löydä lapsiteeman css-tiedostoa, ja myös selain antaa virheilmoituksen. Tyylit silti vaikuttavat ulkoasuun kun muokataan FTP-yhteyden kautta.

Liite 5. Nettisivujen käyttöohje

Sisäänkirjautuminen hallintaan

Osoite: <http://urheiluratsastajat.net/wordpress/wp-admin> (tai jäsenhuoneen kautta)

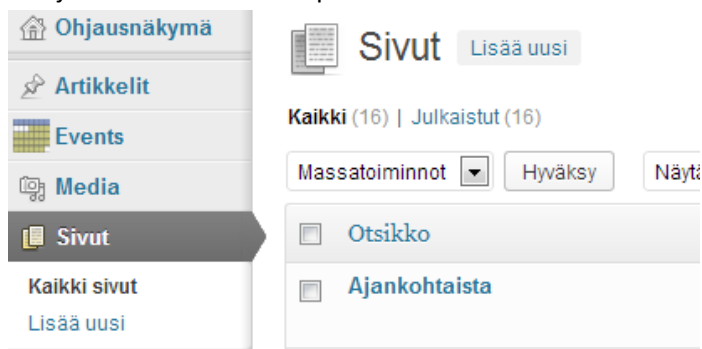
Tunnukset: pääkäyttäjän tunnukset, henkilökohtaiset

Sivut

Muokkaus ja poisto

Sivut ovat staattista sisältöä, esim. Jäseneksi, Valmennukset ym.

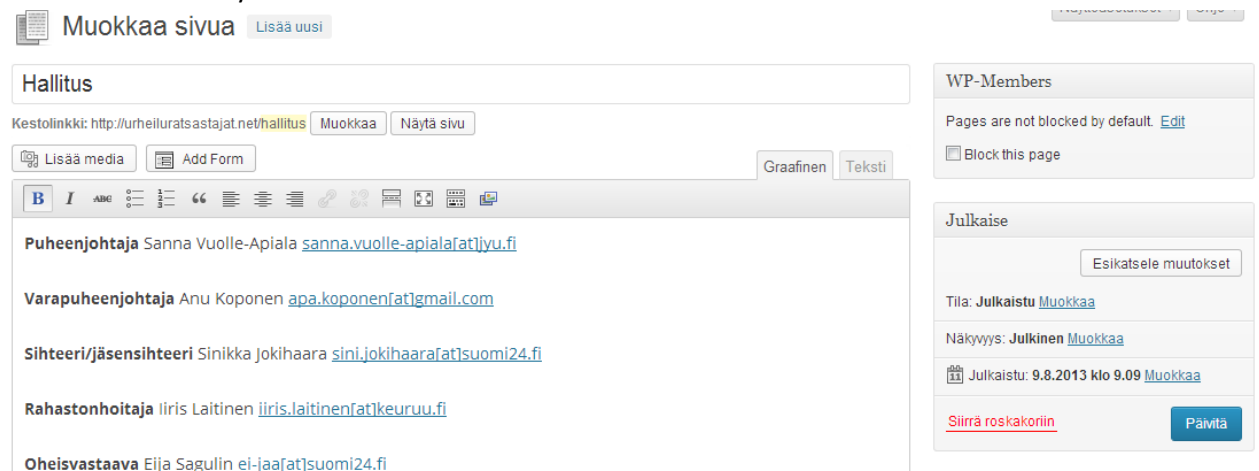
Sivuja muokataan hallintapaneelin **Sivut**-valikossa:

Muokkaa jo olemassaolevaa sivua menemällä oikean sivun kohdalle ja klikkaamalla **Muokkaa** heti otsikon alla:

Sivun muokkausnäkö:

Tee tarvittavat muutokset sivun otsikkoon tai sisältöön ja paina **Päivitä** oikealta.

Jos haluat poistaa sivun, valitse Siirrä roskakoriin. Poistaminen onnistuu myös kaikkien sivujen näkymästä, useampi sivu kerrallaan tarvittaessa. **Kestolinkki** on linkki, jolla sivu löytyy, eli sen voi esim. jakaa muille.

Uuden sivun lisäys

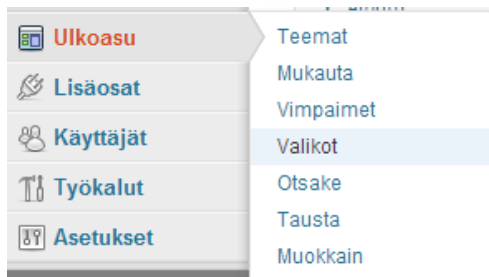
Julkisen ja jäsenten sivujen lisäämisessä on pieniä eroja.

Julkisen sivun lisäys:

Sivut-valikossa valitse **Lisää uusi**

Syötä sivulle otsikko ja sisältö. Tarkista **Sivun asetukset** -kohdasta vasemmalta, että **Sivupohja**-kohdassa lukee **Oletuspohja**. Tämä on sivupohja, jonka mukana sivulle tulee oikea palkki jossa viimeisimmät artikkelit, tapahtumakalenteri ja Facebook-syöte. Jos tämä ei ole valittuna, em. asiat eivät näy sivulla. **Yläsivu**-kohdassa pitää lukea (päätasen sivu). Julkaise.

Sivu pitää vielä lisätä navigaatioon. Mene hallintapaneelissa kohtaan **Ulkoasu - Valikot**.

Valitse kohtaan Muokattavat valikot **mainmenu** ja paina **Valitse**.

Sivut-kohdasta laita ruksi luomasi sivun kohdalle ja paina **Lisää valikkoon**. Sivu ilmestyy oikealle puolelle valikon rakenteeseen. Raahaa sivu haluamallasi kohdalle. Jos raahaat sivun jonkun toisen palkin alapuolelle sisennetysti, kuten esim. Seuran arvot on, sivusta tulee alasivu ja se näkyy pudotusvalikossa navigaatiassa. **TALLENNA VALIKKO**.

Jäsenhuoneen sivun lisäys:

Jäsenhuoneen eli bloatun sivun lisäys tapahtuu muuten samoin kuin em. sivun lisäys, mutta

WP-Members-kohdassa laita ruksi kohtaan **Block this page** (tämä blokkaa sivun kirjautumattomilta vierailijoilta)

Sivun asetukset-kohdassa valitse **Yläsivu**-valikosta **Jäsenhuone**

Sivupohja-kohtaan valitse **Members page template**

ja Julkaise.

Lisää sivu valikkoon: mene hallintapaneelissa **Ulkoasu - Valikot** ja valitse muokattavaksi valikoksi **members** (ks. edelliset kuvat).

Ruksita lisättävä sivu ja paina **Lisää valikkoon**. Raahaa sivu halutulle kohdalle. Tarkista, että sivu menee **Jäsenhuone-sivun alasivuksi**, jotta se näyttää oikeanlaiselta ulkoasussa. **TALLENNA VALIKKO**.

Artikkelit

Artikkelit ovat blogikirjoituksia, jotka näkyvät Ajankohtaiset-sivulla, ja lisäksi sivuilla Viimeisimmät artikkelit -kohdassa.

Artikkelien lisäys, muokkaus ja poisto

 Artikkelit

[Kaikki artikkelit](#)
[Lisää uusi](#)
[Kategoriat](#)
[Avainsanat](#)

Artikkelien hallinta tapahtuu samoin kuin sivujen. Hallintapaneelistä valitse **Artikkelit**.

Muoto

☒ Normaali
☐ Sivuhuomautus
☐ Kuva
☐ Linkki
☐ Laina
☐ Tilapäisyys

Mene muokattavan artikkelin kohdalle ja valitse **Muokkaa** tai valitse ylhäältä **Lisää uusi**. Artikkelin muokkaus/lisäysnäky on samanlainen kuin sivuilla. Ero on oikealla valikoissa (ks. kuva). Kun teet uutta artikkelia, käytä muotoa **Normaali**.

Kategoriaksi voit valita mitä tahansa, tehdä uuden tai jättää valitsematta. Kategorioita käytetään artikkelien lajitteluun. Nettisivujen kävijät voivat lajitella artikkeleita kategorioittain.

Kategoriat

[Kaikki kategoriat](#) [Useimmin käytetyt](#)

☒ Ajankohtaiset
☐ Yleinen

[+ Lisää uusi kategoria](#)

Avainsanat ovat melkein sama asia kuin kategoriat, mutta yleensä niitä käytetään kuvailemaan artikkelia yksityiskohtaisemmin. Voit listata halutessasi avainsanoja artikkelille.

Artikkeleja ei tarvitse blokata, koska ne eivät oikeastaan näy muualla kuin julkisena.

Avainsanat

Erotele avainsanat pilkulla
[Valitse eniten käytetyistä avainsanoista](#)

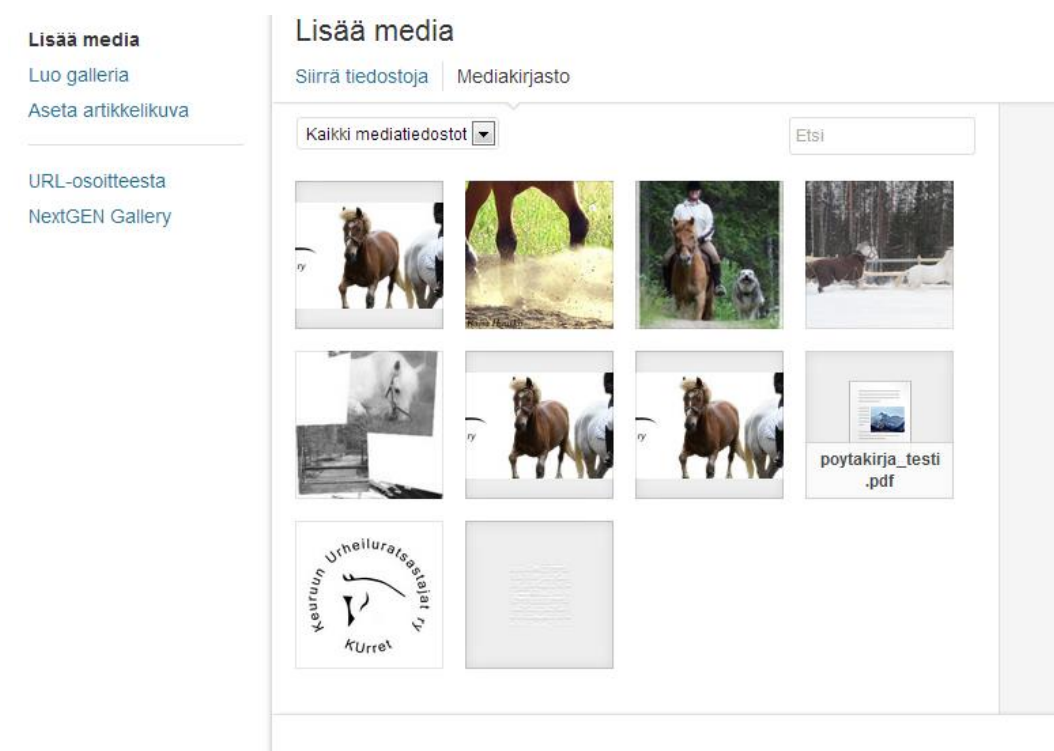
Median (kuvat, tiedostot) lisääminen

Koskee sekä sivuja että artikkeleita.

Sivun tai artikkelin muokkausnäkymässä on **Lisää media** -painike.

Painikkeesta aukeaa median lisäysnäköala. Tässä näkymässä avoinna on **Mediakirjasto**, jossa näkyvät kaikki järjestelmään aikaisemmin ladatut tiedostot.

Jos haluat lisätä tiedostoja, klikkaa **Siirrä tiedostoja**.

Lisää media[Luo galleria](#)[Aseta artikkelikuva](#)[URL-osoitteesta](#)[NextGEN Gallery](#)**Lisää media**[Siirrä tiedostoja](#)[Mediakirjasto](#)

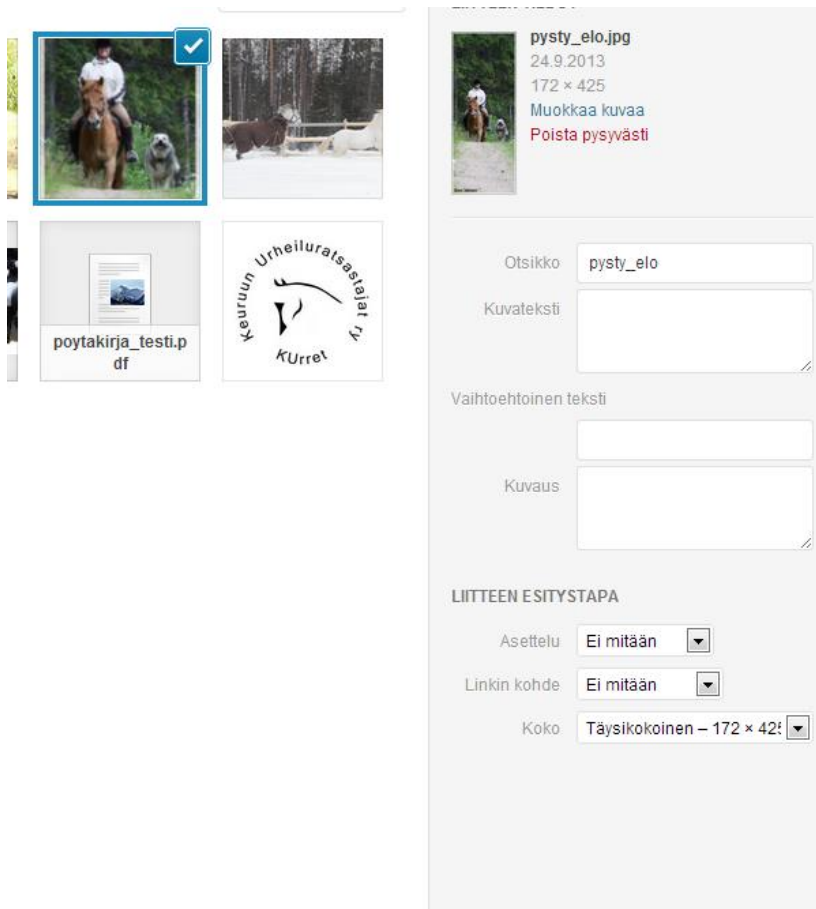
Pudota tiedostot tähän

Valitse tiedostot

Tiedostojen maksimikoko: 8MB.

Valitse tiedostot painikkeella **Valitse tiedostot**.

Tiedostojen maksimikoko on 8MB. HUOM! Muokkaa kuvatiedostot järkevän kokoisiksi koneella ennen lataamista. Jos tarkoitus on kuvittaa sivua tai artikkelia, hyvinkin pieni kuva voi riittää (lataa sen kokoinen kuva kuin haluat sen sivulla olevan). Pyri mielellään alle 1000x1000 -kuviin, mitä pienempi sen enemmän se säästää tilaa ja latautuu nopeammin.

The screenshot shows the media management interface. On the left, a grid of image thumbnails is displayed. The first thumbnail, showing a person on a horse, is selected with a blue checkmark. Below it are two more thumbnails: a document titled 'poytakirja_testi.pdf' and a logo for 'Keuruun Urheiluratsastajat ry KURRET'. To the right of the grid is a detailed form for the selected image 'pysty_elo.jpg'.

Image Details:

- File name: pysty_elo.jpg
- Date: 24.9.2013
- Dimensions: 172 x 425
- Actions: [Muokkaa kuvaa](#), [Poista pysyvästi](#)

Form Fields:

- Otsikko:
- Kuvateksti:
- Vaihtoehtoinen teksti:
- Kuvaus:

LIITTEEN ESITYSTAPA

- Asettelu:
- Linkin kohde:
- Koko:

Kun tiedosto on ladattu, se ilmestyy mediakirjastoon. Valitse tiedosto.

Oikealla näet asetukset. Voit antaa kuvalle otsikon ja kuvatekstin. Nämä eivät näy sivustolla.

Liitteen asettelu-kohtaan valitse **Ei mitään**. Tällöin voit vielä sivulla tai artikkelissa asettaa sen itse sopivasti sisältöön.

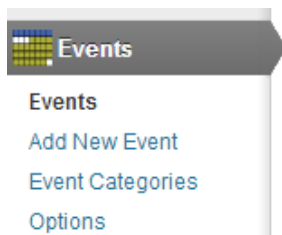
Linkin kohde tarkoittaa sitä mitä tapahtuu kun kuvaa klikataan vai tapahtuuko mitään. **Ei mitään** on hyvä vaihtoehto kuvituskuville - kuvasta ei tule linkkiä.

Mediatiedosto tarkoittaa, että kuvaa klikkaamalla aukeaa kuva alkuperäisessä koossaan. **Muu URL** - valinnalla voit määrittää oman osoitteen, jonne kuvaa klikkaamalla päättyy.

Viimeistele painamalla **Lisää sivulle**.

Lisää sivulle

Tapahtumat

Tapahtumien hallinta löytyy hallintapaneelistä kohdasta **Events**.

Tapahtuman muokkaus ja lisäys ovat samanlaisia kuin sivujen ja artikkelienkin. Syötä otsikko, sisältö ym. tiedot. Tärkeä ero on oikealla olevissa tapahtuman asetuksissa.

Event Categories

All Categories [Useimmin käytetyt](#)

[+ Add New Category](#)

Event Categories tarkoittaa tapahtuman kategorioita. Voit lisätä kategorian tai jättää tämän täyttämättä.

Options

Event Date:

Start:

End:

Single Day Event: ☒

Nettisivu:

Nettisivu Link Text:

Tapahtumapaikka:

Lisätiedot:

Lisätiedot Link Text:

Event Image: [Siirrä](#)

Event date tarkoittaa tapahtuman päivämäärää. Voit valita tapahtumalle aikavälin valitsemalla päivämäärät kohtiin **Start** ja **End** tai tehdä yhden päivän tapahtuman valitsemalla Start-päivämäärän ja laittamalla ruksin kohtaan **Single day event**.

Nettisivu-kenttään voit kirjoittaa tapahtuman nettisivun, tai minkä tahansa nettiosoitteen, jonka haluat liittää tapahtumaan.

Nettisivu Link Text tarkoittaa tekstiä, jona linkki näkyy. Eli voit kirjoittaa vaikkapa urheiluratsastajat.net ja Link Text -kohtaan Urheiluratsastajat.

Lisätiedot -kenttä on myös nettiosoitekenttä, jos haluat lisätä tapahtumalle Lisätiedot-osoitteen. Lisätiedot Link Text tarkoittaa tekstiä jona linkki näkyy.

Tapahtumalle on myös mahdollista lisätä Event Image.

Lopuksi paina Julkaise/Päivitä, riippuen olitko tekemässä uutta vai päivittämässä vanhaa.

Käyttäjänhallinta

Järjestelmän käyttäjätunnuksia hallitaan **Käyttäjät**-valikossa.

Uuden käyttäjän hyväksyminen/poistaminen

Kun pääkäyttäjä on saanut ilmoituksen, että uusi käyttäjä on rekisteröitynyt, käyttäjä pitää **aktivoida**. Mene käyttäjätunnuksen kohdalle valikossa ja paina **Muokkaa**. Tarkista käyttäjän tiedoista seuraavat kohdat:

työkalupalkki ☒ Näytä työkalupalkki kun tarkastelet sivustoa

Nimi

Käyttäjänimi Käyttäjänimiä ei voi vaihtaa.

Rooli

Ota **RUKSI POIS KOHDASTA NÄYTÄ TYÖKALUPALKKI**

Tarkista että Rooli on **Tilaaja**

Rullaa alas asti, laita rasti kohtaan **Aktivoi käyttäjä** (otsikon WP Members lisäkentät alla)

Jos käyttäjä on väärä eikä häntä haluta järjestelmään, paina **Poista** käyttäjänhallinnassa.

Uuden käyttäjän luonti järjestelmässä

Normaalisti käyttäjiä ei tarvitse tehdä järjestelmässä, vaan käyttäjät rekisteröityvät itse ja heidät hyväksytään. Jos kuitenkin tarve tulee, niin valitse **Lisää uusi**.

Käyttäjänimi (pakollinen)

Sähköpostiosoite (pakollinen)

Etunimi

Sukunimi

Kotisivu

Salasana (pakollinen)

Toista salasana (pakollinen)

Salasan vahvuus Vihje: Salasanan kannattaa olla turvallisen, käytä isoja ja pieniä kirjaimia, numeroita ja merkkejä.

Lähetetäänkö salasana? ☐ Lähetä tämä salasana uudelle käyttäjälle sähköpostilla.

Rooli

Anna käyttäjälle käyttäjänimi, sähköpostiosoite ja muut tiedot.

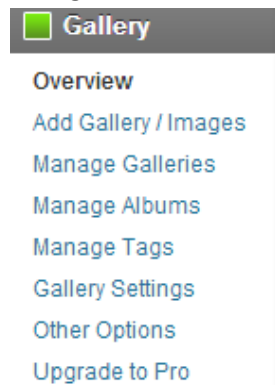
Salasana-kentät on pakko täyttää, **MUTTA TÄMÄ SALASANA EI TULE KÄYTTÄJÄLLE KÄYTTÖÖN.**

Älä laita ruksia kohtaan **Lähetetäänkö salasana?** Valitse rooli käyttäjän mukaan: jos kyseessä on seuran jäsen, rooli on **Tilaaja**, jos käyttäjä tulee tekemään päivityksiä, hän on **Pääkäyttäjä**. Lisää uusi käyttäjä.

Luomisen jälkeen käyttäjä pitää vielä aktivoida hallinnassa. Aktivoinnin yhteydessä käyttäjälle lähtee salasana järjestelmään sähköpostitse.

Kuvagalleriat

Kuvagallerioita hallinnoidaan **Gallery**-osiossa.

Kuvien lisääminen

Mene Gallery-valikossa kohtaan **Add Gallery/Images**.

Add Gallery / Images

 A web form titled "Upload Images" with a dropdown arrow. Below the title, there is a section labeled "Gallery" containing a "Create a new gallery" dropdown menu, an empty text input field, and two buttons: "Add Files" (with a green plus icon) and "Start Upload" (with an upward arrow icon). Below this section is a table with a header row labeled "Filename" and an empty body.

Valitse galleria johon kuvat ladataan pudotusvalikosta tai jätä valinnaksi Create new gallery joka luo uuden gallerian. Valitse ladattavat kuvat **Add Files**-painikkeella. Paina **Start Upload** ja odota latautumista. Jos kuvat ladataan olemassaolevaan galleriaan, voit käydä tarkistamassa näkyvätkö ne sivulla. HUOM! Galleria on säädetty pienentämään kuvat tiettyyn kokoon latausvaiheessa.

Alkuperäiset kuvat eivät lataudu järjestelmään eikä niitä säästetä. Älä siis lataa kuvia "talteen" nettisivuille...

Jos valitsit tekäväsi uuden gallerian, jatka ohjeessa seuraavaan vaiheeseen:

Vain jos loit uuden gallerian: mene **Manage galleries**-valikkoon. Klikkaa listasta galleriaa jonka loit. Aukeaa seuraavanlainen näkymä:

Gallery settings (Click here for more settings)

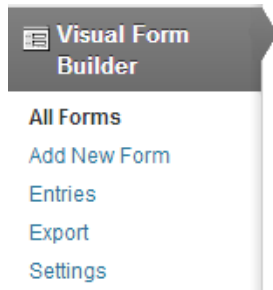
Otsikko:	<input type="text" value="testi"/>	Page Link to:	<input type="text" value="Not linked"/>
Kuvaus:	<input type="text"/>	Preview image:	<input type="text" value="No Picture"/>
Path:	<input type="text" value="wp-content/gallery/testi"/>	Author:	<input type="text" value="admin"/>
		Create new page:	<input type="text" value="Main page (No parent)"/> <input type="button" value="Add page"/>

Voit muuttaa gallerian otsikkoa ja kuvausta. Tärkeimmät asetukset ovat oikealla. Valitse kohdassa **Create new page** valikkoon vaihtoehto **Kuvia** ja klikkaa **Add page**. Tämä tekee gallerialle uuden sivun, jolla kuvat näytetään. Sivun tulee Sivut-valikkoon näkyviin, mutta sitä ei tarvitse lisätä esim. navigaatioihin.

HUOM! Kun galleriat poistetaan Manage galleries -näkymästä, myös kuvat poistuvat. **SIVUT** eivät poistu. Ylimääräiset toimimattomat sivut pitää käydä poistamassa sivujen hallinnasta!

Lomakkeet

Lomakkeita hallitaan Visual Form Builderissa.

Lomakkeen muokkaus

Olemassaolevat lomakkeet näet **All Forms** -listalla. Klikkaamalla lomakkeen nimeä pääset muokkausnäkömään:

Form Items

Click to Add a Field

Standard

Fieldset	Section
Text	Textarea
☒ Checkbox	☐ Radio
Select	Address
Date	Email
URL	Currency
Number	Time
Phone	HTML
File Upload	Instructions

Form Name

Ilmoittautuminen

Settings Duplicate Delete Save

GENERAL

EMAIL

CONFIRMATION

NOTIFICATION

Ratsukon tiedot FIELDSET

Etunimi * TEXT

Sukunimi * TEXT

Vasemmalla ovat käytettävissä olevat lomakkeen elementit. Elementit lisätään lomakkeelle (oikeanpuoleiselle palstalle) klikkaamalla kerran haluttua elementtiä.

Fieldset on ryhmä kenttiä, eli Fieldsetiä voi käyttää elementtien ryhmittelyyn. Esim. jos haluat lomakkeelle Ratsukon tiedot ja Ratsastajan tiedot erikseen, ryhmittele ne kahden eri Fieldsetin alle. Text on lyhyt tekstikenttä, Textarea kirjoitusalue, checkbox valintaruutu, radio on ”radiopainike” eli yksi valinta monesta, Select on pudotusvalikko. Nämä ovat tavallisimmat kentät lomakkeilla.

Oikealla muokataan lisättyjä kenttiä. Jokaisella kentällä on omia muotoilujansa. Klikkaamalla kenttää nuolesta, aukeaa kentän muokkausvalikko:

Ratsukon tiedot FIELDSET

Etunimi * TEXT

Name (?)

Etunimi

Description (?)

Validation (?) Required (?)

None Yes

Size (?) Field Layout (?)

Medium Default

Default Value (?)

CSS Classes (?)

Delete

Name on kentän nimi, description kuvaus (esimerkiksi ohjeet tai muu selventävä teksti), validation tarkoittaa mihin muotoon kentän sisältö täytyy syöttää (esim. puhelinnumero), Required tarkoittaa onko kenttä pakollinen, Size määrittelee kentän koon suurpiirteisesti. Field Layout voi yleensä olla Default, se määrittelee kentän asettelun lomakkeella. Default value -kohtaan voidaan laittaa haluttu kentän sisältö, jos kenttään halutaan jotain ennen kuin käyttäjä on kirjoittanut mitään.

Lomakkeen lisääminen

Lomakkeet lisätään **Add new form** -valikosta.

Valikossa annetaan lomakkeelle nimi, nimetään tekijä tai yritys sekä annetaan vastaussähköposti (sähköpostiosoite joka näkyy lähettäjän osoitteena käyttäjälle), sähköpostin aihe sekä sähköpostiosoite.

Lomakkeen luonnin jälkeen mennään muokkausta muistuttavaan näkymään ja lisätään halutut kentät. Lisäksi lomakkeelle täytyy tehdä joitakin asetuksia (jos kentät eivät näy, klikkaa Settings-painiketta):

General-valikossa asetetaan lomakkeen kenttien otsikoiden asettelu. Top Aligned tarkoittaa, että otsakkeet ovat kenttien päällä.

Email-valikossa asetetaan sähköpostit. E-mail subject tarkoittaa lähetetyn sähköpostin aiheita. Lisäksi lähettäjän nimi tai yritys voidaan kirjoittaa näkyville. Reply-to E-mail on se sähköposti, johon käyttäjät vastaavat saatuaan viestin lomakkeelta. E-mail(s) To tarkoittaa sähköpostiosoitetta, johon sähköposti-ilmoitukset tulevat esimerkiksi uusista ilmoittautumisista, eli adminin sähköpostia.

Form Name: Ilmoittautuminen

Settings Duplicate Delete Save

GENERAL

EMAIL

CONFIRMATION

After someone submits a form, you can control what is displayed. By default, it's a message but you can send them to another WordPress Page or a custom URL.

☒ Text ☐ Page ☐ Redirect

`<p id="form_success">Ilmoittautumisesi lähetettiin eteenpäin. Kiitos!</p>`

NOTIFICATION

Confirmation-valikossa voidaan määrittää mitä tapahtuu lomakkeen lähettämisen jälkeen eli mitä näkyy käyttäjälle. Text on pelkkä teksti sivulla, Page kokonainen sivu ja Redirect uudelleenohjaus.

Settings Duplicate Delete Save

GENERAL

EMAIL

CONFIRMATION

NOTIFICATION

When a user submits their entry, you can send a customizable notification email.

☒ Send Confirmation Email to User

Sender Name or Company (?)
Keuruun Urheiluratsastajat ry.

Reply-To E-mail (?)
hallitus@urheiluratsastajat.net

E-mail To (?)
Email

E-mail Subject (?)
Ilmoittautumisesi sivustolla Keuruun Urheiluratsastajat ry.

Message (?)
<p>Hei, ilmoittautumisesi on vastaanotettu! Viestin mukana kopio ilmoittautumisesi tiedoista.</p>

☒ Include a Copy of the User's Entry

Notification-valikossa määritetään ilmoitusten asetukset. Send Confirmation Email to User -valinnan ollessa päällä käyttäjä saa ilmoituksen sähköpostiinsa lähettäneensä lomakkeen. Määritellään lähettäjän nimi ja vastaussähköposti.

Email To tarkoittaa tässä käyttäjän sähköpostiosoitetta. Valikosta on valittava lomakkeelta löytyvä sähköpostikenttä, jonka käyttäjä täyttää. Kentän on oltava pakolliseksi määritetty.

Viesti ja viestin aihe määritellään. Include a copy of the user's entry lähettää sähköpostilla liitteenä myös kopion lomakkeen sisällöstä käyttäjälle. Tallenna.